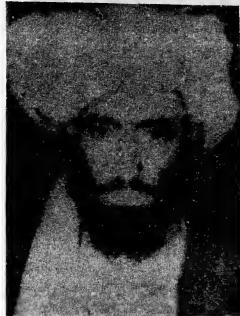

خپلو علاقه داری په غیږو خپلو
نومی ککې کې فانی نری ته دژوند
سترگی وغړولی د ابتدای اوسنځیو
زده کړو وروسته په ۱۳۴۳ هـ ش
کال په حربي ښونځي کې شامل
شو په ۱۳۵۲ هـ ش کال له حربي
پو هنځي نه په عالي درجه فارغ
او بېرته پکې د استاد په حيث
مقرر شو، د ثور د ننګینې کودتا
په رامنځ ته کېدو سره د شهید
عیسی خان مسولیتونه لا درانه
او په ۱۳۵۹ کال کې د اسلامي
حزب له مجاهدينو سره اړیکې
ټینګې کړې، هماغه و چې د
کریملین د تنالی څټو تر څارنې
لاندې راغی او په ۱۳۶۰ کال
د پلچرخي د جیل تورو خونو ته
وروستل شول ه شپږ میاشتې بند
څخه وروسته د خدای (ج) په
فضل بیرته نسو شي شو او په
۱۳۶۱ کال له څو پا یو دمخابری
د سترګه سره د پغمان د ولسوالۍ
له مجاهدينو سره یو ځای شو،

څو موده وروسته خپل ولایت ته
ولار او په عملی سنگر کې ئې د
روسی یرغلګرو پر ضد په وسله
وال جهاد لاس پورې کړ د خپل
شهادت او جرئت له امله په
همدې کال د پکتیکا ولایت د نظامي
مسؤل په حیث او په ۱۳۵۲
کال کې د پکتیکا د ولایت د عمومي
قرار گاه د نظامي مسؤل او لږکیلي
په صفت د لنډې اجرا کولې په
پای ۳۶۳ کال د رومي یرغلګرو د
یوې پر اخی حملې په ترڅ کې
د درې ورځي مقاومت نه وروسته
د دشمن د مرمیو تر هدف لاندې
راغی او خپل روح ئې خدای (ج)
ته وسپارله (روح ئې د ښاد او یا
د ئې د تازه وی).

انا لله وانا اليه راجعون

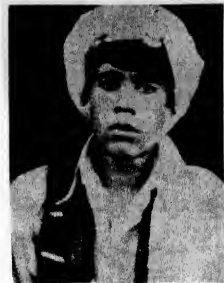
شهید قاضی-جمعه خان

د شهیدانو د ویارلې کاروان
یو بل نومیالی ملګری هم شهید
قاضی صاحب جمعه خان دسولوی

صاحب عبدالکریم خان زوی د
پکتیکا ولایت د واز یخخوا د
ولسوالۍ د بهرام خیلو د ککې او
سیدونکې دی، لومړی زده کړه
ئې د خپل ککې په جومات کې تیر
سره او لومړی زده کړی ئې د
اکوړه خټک په مدرسه کې سرته
و رسولی، د ثور د کسر غیږي
کودتا د پری سره سم شهید ورو
د اسلام او مسلمانانو خدمت ته
ملاوت وړ له او خلک ئې د خلقیانو
له شو مو او پلیدو پلانو او
نقشو څخه خبرول په ۱۳۵۹
کال د وازبخواد اسلامي جبهې د
جوړیدو سره سم شهید قاضی
صاحب نور هم په خپله اسلامي
دنده کې فعال شو په ۱۳۶۲

کال کې د البدر د جبهې د مرستیال
او په همدې کال کې د عمومي
قرار گاه د جوړیدو سره سم
نو موری ورو د قرار گاه د قاضی
په صفت خپل فعالیت ته دوام
ورکاوه شهید ورو د جهاد په
امور وکی ستومانی او ټیټلې نه
پېژندله او په ډیر جدیت ئې
خپلو ورو سپارل شو یو مسولیتونو
ته او په ور کړې وه هماغه و
چې د ۱۳۶۳ کال د میزان په
میاشت کې د کفر او کمونیزم
د لښکرو سره په مخامخ نښته
کې د یو اوساغه پرله پسې جګړې

څخه وروسته ئې د دېمن مړې
په ټټرو نېټه او خپله روح ئې
خداي (ج) ته تسليم كړ .
انا لله وانا اليه راجعون

شهيد مرجان

شهيد مرجان د خان زمان زوی
د وردگو او میدان ولایت دنرخ
د علاقه داری د دادل د کلی
او سیدونکی و په ۱۴ کښی کی ئې
په وسله وال جهادلایس پوری کړ
په ۱۳۶۳ کال د روسانو سره په
یسوه نېټه کی د شهادت مقام ته
ورسید . انا لله وانا اليه راجعون

شهيد ورور نور الله

شهيد نور الله د محمد جان زوی

په ۱۳۳۳ هـ ش د پغمان د
واسوالی د پراچي په کلی کی
زیریدلی دی ، د کمونستی کودتا
سره سم ئې د اسلام د لاری له
مجاهدینو سره خپل پیوستون
اعلان کړ د ډیرو اقتصادی
ستونځو سره سم ئې وسله وال
جهاد ته او ږه وکړه او د
کمونیزم پر ضد ئې په نه ستومانه
کیدونکی جهاد لاس پوری کړ
بالاخره په ۱۳۶۳ کال د روسانو
سره په یوه مخامخ نېټه کی د
شهادت مقام ته ورسید .

شهيد محمد یونس

شهيد محمد یونس د محمد کریم
خان زوی د وردگو او میدان
د ولایت دنرخ د علاقه داری
او سیدونکی و نو موری ورور
پوره شپږ کاله د کفر د قواو سره
جهاد و کړ په پای کی په ۱۳۶۳
کال د شهادت مقام ته ورسید .

انا لله وانا اليه راجعون

شهيد زنگی خان

شهيد زنگی خان د حمید خان
زوی د پکتیا ولایت د صبریو د
علاقه داری او سیدونکی دی .
نوموړی شهيد دا بوذر غفاری
(رض) د جبهی یو تکړه او فعال
مجاهد و په ډیرو جگړو کی د
کفر د قواوو پر خلاف په
جهاد کی برخه اخیستی په پای کی
د ۱۳۶۴ کال د میزان د میاشتی
په اوه ویشتمه نیټه د کفر د
قواو سره په یوه مخامخ نېټه
کی شهيد شو .

انا لله وانا اليه راجعون

شهيد مرجان

شرفیاب گردید.

روحش شاد و یادش گرامی باد.

شهید عبدالوکیل:

شهید برادر عبدالوکیل فرزند
الحاج الله نور در قریه الوخیل
ولسوالی بگرامی ولایت کابل در
یک قافلہ متدین دیده به جهان
کشود در سال ۱۳۶۱ راه سرزمین
هجرت را در پیش گرفت بعد از
مدتی عازم سنگرهای داغ جهاد
گردید. در پایان در یک نبرد
خسوفین بتاريخ ۱۳۶۵/۰۲/۲۰ با
برادر کوچکش عبدالعزیز و چند
تن از همسنگران هدف تیر دشمن
قرار گرفته جام شهادت را
نوشید:

روحش شاد بادش گرامی باد.

شهید شمس الله:

شهید برادر غلام رحمن مشهور
به شمس الله «زبیر» فرزند غلام
رسول در سال ۱۳۴۲ هـ در یک
قافلہ دین پرور ولسوالی بگرامی

را نوشید.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید محمد سالم وند

مولوی احمد در برج میزان سال
۱۳۴۲ در علاقه داری نبرخ
در یک خانواده متدین بدنیا
آمد و بعد از پرور ایام کودکی به
تحصیل علوم شرعی کمر همت
بست و فقه شریف صرف و نحو را
در مدارس فرا گرفت.

وی در سال ۱۳۵۸ وارد پشاور
گردید و در مدرسه رشیدیہ پشاور
به تعلیم القرآن مصروف گردید
بعد از دو سال آموزش دوباره عازم
جبهات خویش گردیده و در طی
سه سال جهاد خویش رشادت های
فوق العاده از خود نشان داد و
در یک حمله وحشیانه روسها به
ولسوالی نرح مرادآه استقامت و
پایداری نشان داد تادشش سنبله
۱۳۶۳ هدف مرمی دشمنان
ملحد قرار گرفت و به دیار باقی

شهید ورور مرجان د خدایداد
زوی دور دگو او میدان ولایت
د نرخد علاقه داری او سیدونکی
و لسه ډیرو عملیاتونه وروسته
په ۱۳۶۳ کال کی د روسانو سره
په یوه مخامخ نښته کی د شهادت
لوړ مقام ته ورسید.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید نجم الدین:

شهید برادر نجم الدین فرزند
ملک قمرالدین، در سال ۱۳۴۰
هـ در یک قافلہ متدین و خدا
پرست ولسوالی چهاردهی ولایت
کابل چشم به جهان کشود. در
ماه سرطان ۱۳۶۲ همراہ
برادرش سلام الدین بدست ایادی
کمونیسم دستگیر و روانہ زندان
شدند بعد از مدتی دوباره رها و
بفعالیتهای خویش ادامه میداد.
شهید نجم الدین نسبت عشق و
علاقه که به جهاد مسلحانه داشت
شروع بجهاد نمود و در ماه میزان
سال ۱۳۶۴ در یک برخورد
با روسهای اشغالگر جام شهادت

الیاسخیل ولسوالی چار آسیاب
ولایت کابل چشم به جهان کشود
بالاخره به تاریخ ۱۳۶۴-۷-۵/۶
با کاکاش «شهید عتیق» یکجا
جام شهادت را به سر کشید.

روحش شاد یادش گرامی باد

شهید زیارت خان :

برادر شهید زیارت خان ولد
خمر خان در ولسوالی احمد خیل
ولایت پکتیا در سال ۱۳۳۴ در
یک قایل خدا پرست دیده بجهان
کشود و در سال ۱۳۶۳ دست به
جهاد مسلحانه زده، بعد از دو

چند تن از همسنگران جام شهادت
را نوشید.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید عتیق الله :

شهید برادر عتیق احمد ۲۲ سال
قبل در یک قایل متدین و خدا
پرست در ولسوالی چهار آسیاب
ولایت کابل با به عرصه وجود
گذشت و در سال ۱۳۵۸ به جهاد
مسلحانه در ولایت لوگر و بعد
در ولسوالی چار آسیاب ادامه داد
تا اینکه به تاریخ ۱۳۶۴-۷-۵/۶
باشش تن از همسنگران در کین
با روسها روبرو گردیده بعد از
مقاومت شدید در حالیکه هشت تن
از روسان را روانه جهنم ساختند
با شه تن از همقطاران به درجه
وفیع شهادت نائل آمد.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید امین الله :

شهید برادر امین الله فرزند
بسم الله در سال ۱۳۴۸ در قریه

کابل دیده به دنیا کشود. در
سال ۱۳۶۱ رهسپار سر زمین
هجرت گردید بعد از سپری نمودن
مدتی دوباره عازم وطن شد.
نسبت داشتن اخلاق حمیده و
پشت کار موصوف را به حیث
مسئول نظامی در یکی از گروپ
ها تعیین نمودند که با کمال
اخلاص و وظایف خویش را انجام
می داد. بالاخره به تاریخ ۱۳۶۰/۵/۲۴
با ده تن از همسنگران جام
شهادت را نوشید.

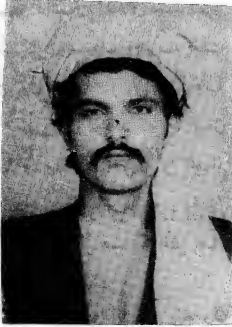
انا لله وانا الیه راجعون

شهید عبدالمتین :

شهید برادر عبدالمتین فرزند
حاجی الله نور در ولسوالی بگرامی
ولایت کابل در سال ۱۳۴۳
دیده به جهان کشود. و در سال
۱۳۶۱ گرفتار و روانه زندان سیاه
پلچرخ گردید، بعد از سپری
نمودن یکسال و سه ماه حبس از
زندان رها و دوباره به مبارزه ادامه
داد، بعد از مدتی رهسپار دیار
هجرت گردید و در سال ۱۳۶۳
دوباره روانه سنگرهای خونین
جهاد گردید. و به تاریخ ۱۳۶۰-۵-۲۰
۱۳۶۴ با برادرش عبدالوکیل و

د انګورو په اډه کې د خادستانو له
خوا د شهادت ویاړلی مقام
ته ورسید.
انا لله وانا اليه راجعون.

شهید جمعه الدین فرزند محمد
دین در قریه جرگند ناصری مرکز
کندهار پا به عرصه وجود نهاده
نامبرده مجاهد فعال و دلیر بود.
بالاخره در جریان جهاد در برج
جدی ۱۳۶۳ از دست روسهای
وحشی به مقام والای شهادت
نائل آمد.

انا لله وانا اليه راجعون

- شهید اصیل الدین د حاجی خان

بالاخره در چکری ولسوالی بگرامی
کابل در یک حادثه بم باردمان
توسط بم انگیزان های روسی به
شهادت رسید.

انا لله وانا اليه راجعون

اتل شهید نور احمد:

شهید نور احمد (داکتر عزیز)
د داکتر گل احمد زوی د غزنی
ولایت د مقر د اوسوالی د ابراهیم
خیلو په کلی کی زیربندی دی نوموړی
ورور خپلی لوستنی زده کړې د
شهاب الدین په لیسه کی ترسره او
بیا د کابل د سید جمال الدین عالی
دارالعلمین ته بریالی شو د
کمونیستی کودتا څخه وروسته
سمی ته ولاړ او په ۱۳۵۸ کال کی
وسله وال جهاد پیل کړ، د پیری
زړه ورتیا او شو اخلاقو په وجه
دغه ورور ته د مجاهدینو د یوه
گروپ مشری ورته غاړه شول او
په پای کی د شهرکاله پرلپسی جهاد
څخه وروسته د ۱۳۶۴ کال د
سنبلی د میاشتی په ۱۲ مه نیټه

سال جهاد بتاریخ ۸-۶-۱۳۶۴
در مندهیر حاجی بدرجه رفیع
شهادت نائل گردید.
روح شان شاد و یاد شان گرامی باد.

شهید حضرت ولی دملنگ زوی
د موسی خیلو اولسوالی اوسیدونکی
په کمونستی پوستی باندی د حملی
په ترڅکی په شهادت ورسید.
خدای (ج) ئی دی وبښی

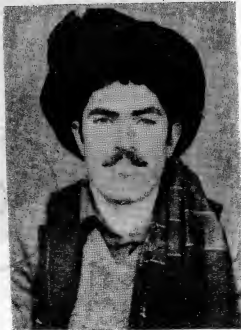
شهید مید عباس

شهید برادر سید عباس فرزند
سید محسن در قریه مستی خیل
ولسوالی سرخرو د ولایت ننگرهار
دیده به جهان بر آشوب باز کرد.

نایل آمد.

روحش شاد بادش گرامی باد

- شهید نذیر شاه د صالح، میرزوی
د پکتیا ولایت د ستونکو او
سیدونکی یو تکړه او زړه ور مجاهدو
چی په ډیره میړانه ی د ۱۳۵۷
کال خڅه تر شهادت (۱۳۶۴)

پوری د اسلام د سنگزو ساتنه
کوله چی په پای کی د لوی اختر
په لومړی ورځ د کفری قواوو
د هوایی بمباری له امله شهید شو.
انا لله و انا الیه راجعون.

شهید کمین خان د سخی کل

روحنی دی بناد وی

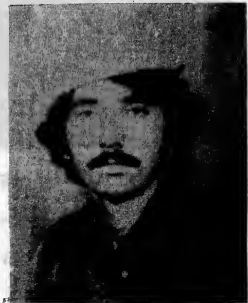
شهید سردار محمد:

شهید برادر سردار محمد مشهور
به «شیر دل خان» فرزند خوش دل
۲۵ سال قبل در قریه کاریز میر
ولسوالی شکر دره ولایت کابل
در یک فامیل متدین چشم بیهان
کشود. نامبرده در سال ۱۳۵۹
معرفت پراختار حزب اسلامی را
کسب نمود از همان تاریخ سلاح
بردوش گرفته به جهاد مسلحانه

پرداخت بالاخره در برج جوزای
۱۳۶۱ در یک برخورد رویا روی
باروسهای سفاک بعد از چند ساعت
مقاومت به درجه رفیع شهادت

زوی د منگو موسی خیل و اوسوالی
او سیدونکی دی په ۱۳۶۳ کال
د میزان په (۸) نیټه د (۲۵)
کالو په عمر په شهادت ورسید.
روحنی دی بناد وی

شهید سعد ملوک:

شهید برادر سعد ملوک مشهور
به آفجی ولد صدک مسکونه
ولسوالی احمد خیل جاجی ولایت
پکتیا میاشد، در سال ۱۳۶۰ به
جهاد مسلحانه آغاز نمود. بعد از
چهار سال جهاد و پیکار در راه
خدا (ج) بتاريخ ۲۵-۶-۱۳۶۴
بامتياز ویرانگر به درجه رفیع
شهادت نائل گردید.

روحش شاد بادش گرامی باد

- شهید محمد اصغر د سید اصغر
زوی د سره مزغوره د کلی او
سیدونکی د حضرت عمر (رض) د
جبهی تکړه مجاهدو او د ۱۳۶۴
کال دروژی په میاشت کی د روسانو
سره په مخامخ جگړه کی په شهادت
ورسید.

زوی د پکتیا ولایت د شیري د کلی او سیدونکی و او په ۱۳۶۳ کال دا سدد میاشتی په ۲ مه نیټه شهید شو.

روح دی خوین وی.

شهید حاجی محبوب الرحمن :

شهید برادر محبوب الرحمن ولد سید حنان بسال ۱۳۱۵ در ولسوالی احمد خیل ولایت پکتیا چشم بدنیا کښود. بتاريخ ۱۳۶۳-۹-۲۹ در قریه موبخیل ولسوالی احمد خیل از طرف قوای ملحد گرفتار و بدرجه شهادت نائل آمد.

روحش شاد راهش مستدام باد

شهید محمد عظیم :

شهید برادر محمد عظیم فرزند عبدالواحد در سال ۱۳۴۴ در ولایت بلخ پا به عرصه وجود نهاد. از آغاز قیام اسلامی وی نیز عازم سنگرهای غرور آفرین گردید تا اینکه درین اواخر نداه شهادت را لبیک گفت به کاروان شهداء پیوست.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید گلاب الدین :

شهید برادر گلاب الدین فرزند محمد دین در یک فامیل متدین در قریه چرگند ناصری مرکز کندز دیده بجهات پر آشوب باز کرد.

بالاخره در برج جدی ۱۳۶۳ مردانه وار به مقام شامخ شهادت پرکشید، و به رفیق اعلی پیوست. روحش شاد و یادش گرامی باد.

شهید عبدالمجید :

شهید برادر عبدالمجید فرزند گل آقا در سال ۱۳۴۶ در قریه الیا سخیل ولسوالی چهارآسیاب ولایت

کابل تولد یافت در حالیکه شانزده ساله بود به سنگرهای خونین جهاد شتافت. سرانجام در لیل ۷-۶-۱۳۶۴ با سه تن از همسنگران رشیداش در یک برخورد رویا روی با روسها جام شهادت را نوشید.

انا لله وانا الیه راجعون

شهید شمس الدین

برادر شمس الدین شهید فرزند عبدالاحد یکتا از مجاهدین دلیر و حماسه ساز، در جبهه الفاروق امام صاحب کندز بشمار میرفت بتاريخ ۱۳۶۳/۱/۱ در یک برخورد خونین به مقام والا شهادت نائل آمد. روحش شاد راهش مستدام باد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نبوی مرغلری

حضرت محمد (ﷺ) فرموده اند

- * کتاب خدا (ج) (قرآن کریم) نسبت به همه کتاب ها راست است .
- * نسبت به همه سخنان کلمه تقوی معتبر تر است .
- * نسبت به همه ملتها ، ملت ابراهیم بهتر است .
- * نسبت به همه مسلک ها (مسلک من) بهتر است .
- * روش انبیاء نسبت به همه روشها خوب است .
- * ذکر خدا (ج) نسبت به همه سخنها بهتر است .
- * نسبت به همه اندوه ها ، اندوه گمراهی بزرگتر است ، وقتی که بعد از هدایت باشد .
- * بدترین بی بصیرتی ها ، بی بصیرتی دل است .
- * بدترین معذرت ها آن است که هنگام نزع پیشنهاد شود .
- * بدترین ندامت آن است که در روز قیامت پیش آید .
- * بزرگ ترین و افضل ترین توشه ها ، توشه تقوی است .
- * شک و تردید یکی از شاخه های کفر است .
- * راز دانایی این است که ترس از خدا در دل باشد .
- * بهترین چیزها در «درون گرایی» انسان یقین کامل است .

ره چی زموږ د نهضت منگري وو، بيا سوږ خپل
فعاليت د داؤد حکومت په خلاف شروع کړ.

د افغانستان په څو ولايتونو کې د حکومت په
دفرونو او فوځي اډو باندې حملې شروع شوي او
دا سلسله لا پسې زياته شوه.

داؤد خان پوه شو چې هغه دا نهضت له شې ټکولي
ځکه چې د افغانستان اکثر عوام د دې ملاتړ کوي،
او د کمونستانو سره د هغه رابطه د عوامو د نفرت
سبب گرځي، نو ځکه هغه د قوم په خپل اعتقاد کې
د راستلو او د کمونستانو څخه د لري کيدو فيصله
وکړه د خپل حکومت څخه ځيني کمونست وزيران
لري کړل او د هغوی پرځای نې داسې کسان شامل
کړل چې د اسلام پسندو په نامه مشهور وو، له دې

وروسته هغه پاکستان، ايران، مصر او سعودي عرب
ته هم سفرونه وکړل، کله چې روسيانو دا خبره
محسوسه کړه چې داؤد د هغوی له لاسه وځي نو
هغوی د يوې بلي کودتا تياري شروع کړه په فوځ
کې د اسلامي نهضت د مضبوطو اثراو له کبله
کمونستانو ته دا کار مشکل تماميده چې فوځ د دوهم
ځلي لپاره استعمال کړي، هغوی پدې انتظار کې وو
چې اسلامي نهضت او د سردار داؤد ترمنځ زياتيدونکي
تلخي دي حد ته ورسوي چې کورني شخړې شروع
شي او بيا له موقع نه گټه واخلي او يوه بله کودتا
وکړي، د دې مقصدونو اظهار حفيظ الله امين دخپل
گوند په يوه مخصوصه خپره شوي رساله يوه مضمون
کې کړی و پدې وخت کې مير اکبر خيبر چې
د کمونستانو يو مهم اوسر کرده ليډر و د ځينو خلکو له خوا
ووژل شو د عکس العمل په توگه کمونستانو د کابل
په ښار کې مظاهري شروع کړې او د داؤد حکومت
په خلاف نې احتجاجي مظاهري وويستلې د کمونستانو
د دې تحريک په مقابل کې سردار داؤد خان د هغو څو
مهم ليډران ونيول او دا راز نې هم ښکاره کړ چې

راوستلو لپاره په فوځ کې خپل تيت او پرک غږو
د منظم کولو کار پيل کړ.

هغوی پدې ډير ښه پوهيدل چې که چيرې دا
تبديلي د ظاهر شاهي حکومت په دور کې وشي نو
د عوامو د ډير شديد مخالفت سره به خاموشي، نوځکه
هغوی داؤد خان ته د اقتدار ورکولو پروگرام ونيوه
او بالاخره په فوځ کې د خپلو ملگرو په مرسته هغوی
په ظاهر شاه باندې کودتا وکړه او سردار داؤد
د اقتدار واگي په لاس کې ونيولې او دده کابينه دخلق
او پرچم ډلو سره تعلق لرونکو کسانو په شموليت
د نوي حکومت کار پيل کړ ليکن په حقيقت کې اصل
اقتدار د هغو فوځي منصبدارانو سره و چې په روس
کي ترريت حاصل کړي و او د کمونست پارټي سره
د هغوی ژور تعلقات وو.

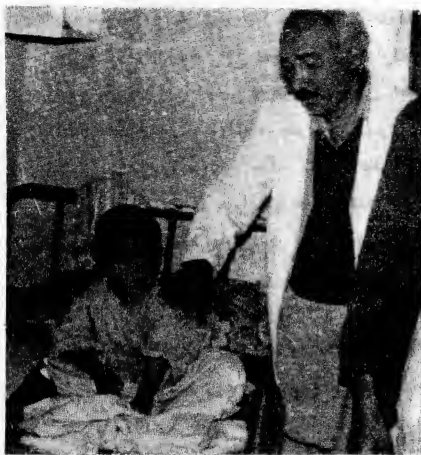
د حکومت تر سنباليدو وروسته سردار داؤد پخپل
وړوښي خطاب کې د حکومت د تبديلي وجوهات بيان
کړل او وی ويل چې د مرتجعينو د قوت د زياتوالي
له کبله ترقي غوښتونکو قوتونو او د ملک سالميت
ته خطر پيدا شوی و په نوځکه موږ دخپلو همدردانو
او په فوځ کې د خپلو حاميانو توجه دی لوري ته
واړوله ددې نه وروسته ځمونږ د نهضت مشرانو او
د اعضاؤ نيولو سلسله شروع شوه زه هم ونيولی شوم
او ترشپږ و مياشتو پورې يې په بنديخانو کې واچولم،
د خلاصيدونه وروسته موږ د زیر زميني فعاليت او چريکي
جنگ شروع کولو فيصله وکړه.

د حکومت د سخت فشار او پرله پسې گرفتار يوپه وجه
موږ پاکستان ته هجرت وکړ ليکن موږ کلکه فيصله
کړې وه چې د خپلو فعاليتونو پيل بيه د داؤد
حکومت پر خلاف په ټول افغانستان کې کوو.

موږ په افغانستان کې د ننه د خپلو وگړو د تربيت
سلسله شروع کړه د عسکري تربيت ورکولو خدمت
ځمونږ د فوځ هغو صاحب منصبانو په غاړه آخستی

په ابتدا کی خو یواځی یوه تنظیم کار شروع کړی وه نو بیا د نورو تنظیمونو ابتدا څنگه وشوه او پدوی کی د اختلافاتو نوعیت څه دی؟ دا بهر غونډه له فتح کیدونډه وروسته په مختلفو تنظیمونو کی چه کوم کشمکشونه وشول د هغه وجه څه وه؟ ایا وروستی اتحادیه هم عارضی ثابت شی څرنگه چه مخکینی دری اتحادونه جوړ شو او بېرته پزگ شول؟

له جواب ورکولو نه مخکې انجنیر حکمتیار صاحب یوه لفظه فکر وکړ دهغه په پټه باندی خطونه دهغو د ژور وسوچونو بنکار نوری وو، حکمتیار صاحب وویل داسی خبره دهچی

د بشری هستی دغلو (کموستانو) لاس
ډمور ساشومان هم زوری

مقاومت یوه گوند شروع کړی ؤ لیکن کله نه چی د مهاجرینو تعداد زیات شو نوله افغانستان نه راغلو خلکو د متعددو تنظیمونو بنسټونه کیښودل، د تنظیمونو جوړیدل مطلب هرگز دانده ده چی د هغوی ټولو نظریات او مقاصد هم مختلف دی، په اصل کی موږ په یوه متفرق او متشتر قوم کی خپل تحریک شروع کړی و، دا تنظیمونه په اصل کی د تاریخی عواملو نتیجه ده، څرنگه چی ځمور قوم په بنیادی ډول تیت

د هغوی له قضی نه په حکومت باندی د کودتا کولو د سازش اسناد ترلاسه شویدی د کمونسټ پارټی سره تعلق لرونکی ځینی فوجی افسران پټ شول ځکه چی د هغوی نومونه رسوا شوی وو، اوس کمونسټ پارټی مجبور شوی وه چی هغوی دروس په اسلحه او مرسته په سردار داؤد باندی کودتا وکړی او د طاقت په ذریعه په حکومت باندی قبضه وکړی، ځکه هغوی خپل پروگرام ته عملی بڼه ورکړه.

غالباً الله (ج) ته ځمور ازمیښت منظور وه چی سره د لوی منصوبی او له فوځ او عوامو سره په رابطه جوړولو سره سره بیا هم له موږ نه مخکې کمونسټانو کودتا وکړه، حال دا چی موږ د پوره پروگرام دې پکار اچولو په تیاری کی وو. بل طرف ته د د همزنگ جیل نه د خپلو مکرور د خلاصولو لپاره چی موږ کوم ټولن ایستلو هغه د مخبري په وجه باندی افشاء شو، زه په هغه وخت کی له جیل نه بهروم او د بهر انتظام زما په غاړه ؤ دا ټولن چی د یوه نانوائی له دوکان نه کیښتل سوی ؤ اگرچی افشاء شو خو د دی د ویستونکو نسانو ځه پټه و نه لکیده او حکومت د دوی په نیولو کی ناکام پاتو شو.

له مخکینو تیر شوو کونو داوږ د جدوجهد نه وروسته ځما (۱) یغوانی ملگری په شهادت رسیدلی او د ابتدای ۱۲ کسانو له ډلی څخه یواځی زه ژوندی پات شوی یم شاید الله (ج) ته تراوسه پوری ما ته د شهادت مرگ نه وی منظور شوی. هغوی له مانه ډیر غوره او بهر تر وو چی له خپل حقیقی خالق سره یو ځای شول.

د گرم چا یو غوږپ سره یوځو شیبی غلی شویم او بیا می یوه بله پوښتنه ترینه وکړه چی د مجاهدینو د اختلاف او مختلفو تنظیمونو ترمنځ د کشمکش په باب وه.

کی متفق دی او د هغوی ذهنونه په پوره ډول پاک دی ، د دی تنظیمونو بیا بیا اتحاد د دی ثبوت ښکار ندوی دی چی دوی ټول یو لاس کیدل غواړی .

تر کومه چی د اتحادونو د جوړیدو او پراختیا د سوال دي په حقیقت کی د هغه تر شا متعدد عوامل دي . د پردی تر شا ډیر پټ لاسونه داسی کار کوي چی هغوی نه غواړي د مجاهدینو ترمنځ د اتحاد یو صورت پیدا شی او مجاهدین دی په گډه د دښمن پر خلاف عملیات وکړي ، د هغوی دا کوښښ دی چی پټه افغانستان کی دی متعدد او بیلابیل گروپونه وي .

د اسرار غونډه په اصل کی حزب اسلامی فتح کړی و خو ځینو کسانو دا نه خو ښوله چی د دې فتحی د افتخار تاج دی د حزب اسلامی په سر شی او په ټوله وسله ، مال او غنیمت باندې دی قبضه وکړي . نو ځکه پدی وخت کی هغوی د قبائلی او علاقوی تعصباتو پارول شروع کړل چی دا یو بی گټی عمل وه او د خدای په لوی فضل و کرم سره د دی څه اثر په مجاهدینو باندې ونه شو .

زما بل سوال دا دی چی د افغانستان د روان جهاد حالات څرنګه څیړی ؟!

آیا د روسانو د مداخلات په ابتدائی ورځو کی حالات د مجاهدینو په گټه ؤ او که اوس ؟

د مرکزی افغانستان هغه ولایتونه چی د هزاره جاتو په نامه یادیږي یعنی غور ، بامیان او ارزګان ، ګی جنگ نشته . پردی سربیره د شمالي افغانستان ولایتونه له بدخشان نه تر هراته پوری ۹ ولایتونه چی روس ته نږدی واقع دي هلته هم د جنگ څه زیات شدت نه ښکاري همدا راز ایران ته نږدې شرقی ولایتونه لکه هرات فراه او نیمروز کی هم جنگ سور ښکاري ، د جنگ زیات خبرونه یواځی د افغانستان نه له هغو ولایتونو څخه راځی چی پاکستان ته نږدی واقع دي لکه د بدخشان او نیمروز ترمنځ

او د قبائلی ساخت حامل ؤ نوځکه د مختلفو تنظیمونو وجودهم د دی چمکات په منځ کی مخی ته راغلل ، ځمونږ قوم د ښه قیادت او دیني مصالحو څخه ترکافی اندازی پوری محروم ؤ نوځکه د جهاد په وخت کی ددی قوم یوځای کول او د تنظیمونو عمل جاری پاتی شو ، دا یوه لویه خبره ده چی ټول افغان قوم د خپل ماضی او سابقه حالاتو باوجود یواځی د او و تنظیمونو ملاتړ کوی ، تاسو د یوه داسی قوم څخه چی که هم د تنظیم او تربیت له پراو نه نه دی تیر شوی څنګه توقع کولای شی چی هغوی د جنگ شروع کیدو سره سم دیوه پیرغ او یوه لیدر تر قیادت لاندی متحد شی او د تربیت یافته فوځ په څیر جنگ وکړی ، دا وضع دومره طبیعی ده چی په هر یو ملک کی همیشه د یوه نه زیات تنظیمونه موجود پاتی شوی که هغوی د جمهوریت لپاره جنگ کړیدی یاد آزادی گټلو لپاره په هیڅ یو هیواد کی هم د خلکو په یو صف کی ودرول څه آسان کار نه دی ، د دی لپاره د امن په حالاتو کی هم یو اوږد وخت پکار دی او موږ خو د جنگ په وخت کی دا کار کوو ، ترکوم حده پوری چی د مجاهدینو ترمنځ دا اختلافاتو پراخو اتوا توتعلق دی نو دا د دښمنانو پروپیګنده ده په خاص ډول د هغو خلکو چی هغوی دانه غواړی چی په اسلامی نړی کی خصوصاً او په دین کی عموماً د جهاد سمه بڼه مخی ته راشی .

تر کوم حده پوری چی د اسرار غونډه تعلق دی نو هغه یو شخصی او عارضی اختلاف و چی له سیاسی او نظریاتی معاملاتو سربیه څه اړیکی نه لری دا اختلاف په هغه وخت کی لری کړی شوی دی ، داسی خبری خو په هر ځای او په هر وخت کی کیږی آخر پدی جنگ کی انسان جنگیږی څه ملاتړی خوندي ، په ځینو وختونو کی د طبیعتونو اختلاف هم معاملات راپاروی ، لیکن شکر دی چی ټول تنظیمونه او مجاهدین په خپل مرام او نصب العین

هلمته هم مجاهدین بریالی دي خوچیرته چی
د دښمن پښوځ او حکومتی مرکزونه نه وي ، نو
موږ جنګ له چا سره وکړو .

الحمد لله د مرکزی افغانستان په علاقو کی
د حکومت اثرات بالکل ختم کړی شوي او هغه
علاق د خدای په فضل او کرم سره د مجاهدینو په
قبضه کی دي .

ترکومه چی د افغانستان په شمال او مشرق
ولایتونو پوری تعلق دي په حقیقت کی هغه سیمي
ډیری زیاتي جنګی علاق دي او هلمته ډیر سخت جنګ
روان دي تاسو یقین وکړی چی د جنوبی علاقو په
نسبت په شمالی علاقو کی ډیر زیات فعالیت روان دي
اصل مسئله داده چی له شمالی ولایتونو څخه د جنګ
خبرونه تاسو ته نه رسیږي پدی وجه د هغه خای
حالات ستاسو له نظرونو څخه پټ پاتی شويدي .

څرنګه چی په پکتیا او پکتیکا کی کیدونکو جنگونو
خبرونه تاسو ته په آسانی سره رسیږي نو ځکه دا
علاق په جنګی لحاظ سره ډیری گرمی منطقی ګڼل کیږي
دوهمه خبره داده چی له جنوبی علاقونه زیاتو خلکو
پاکستان ته هجرت کړی اودهغوی راتګ هم د ډیرو
خبرونو سبب ګرځیدلی شاید تاسی به ددې خبرې
په آوریډو حیران پاتی شی چی د کونړ ننگرهار ،
پکتیا او پکتیکا په ولایتونو کی له کیدونکو جګړونه
زیاتي جګړې یواځی د بغلان په ولایت کی کیږي ،
کندوز ، مزار ، تخار ، سمنګان او داسی نور ولایتونه
داسی دي چی د سختو جګړو مرکزونه ګڼل کیږي
همدا راز د هرات اکثره برخي د مجاهدینو په لاس
کی دی او هغوي په دښمن باندې کامیاب بریدونه
کوي . خبره صرف دومره ده چی د هغو علاقو
خبرونه تاسی ته نه رسیږي نو ځکه دا تاثیر پیدا
شوې چی ګوندې هلمته د جنګ شدت نشته .

په حاخی میدان باندي د دښمن د حملی مقصد
یوه طرف ته داؤ چی هغه نړیوالو ته د اوښی چی

واقع ه ولایتونه که پدی باب څه رڼا واچوی به
به وي ؟

له دی نه پرته هیله ده د حاخیو د چاوښی په
علاقه کی تیرشوی خونړی جنګ چی د یوې میاشتی
نه ئی زیات دوام وکړ تفصیلات را کړی ؟
حکمتیار تر حکیمانه تبسم وروسته په پوره ډاډ
سره خپل ځواب داسی پیل کړ :

د خدای په فضل د جهاد د ورومینیو حالاتو
په پرتله اوس موږ ډیر په ښه حالت کی یو ، موږ
د پخوا په نسبت ډیر قوی او منظم شوي یو وسائل
موهم ډیر زیات شويدي ، زمونږ محاذونه او مورچلی
هم د پخوا په نسبت ډیری پراخ او منظمی شوي ،
تاسو به یقیناً پوهیږی چی ددی جهاد په پیل کی
زمونږ د ملګرو شمیر ډیر لږ او وسائل ډیر محدود
وو . اوس د خدای (ج) په نه ختمیدونکی رحم او
کرم یواځی د حزب اسلامی سره لږ تر لږه تر یونیم
لکو نه زیات مسلح او جنګیالیو مجاهدینو یو منظم
قوت موجود دي . اوس موږ د افغانستان په هر یو
خای کی داسی مرکزونه او غونډونه لرو چی خپله
دفاع پخپله کولای شي او بالکل د یو منظم فوځ په
څیر د دښمن مقابله کوي .

یو وخت داسی هم و چی موږ له یوه کلی نه
بل ته په ډاډه نه شو تللی او د شپي هم تګ
او راتګ ګران وو ، خو اوس د لوی خدای (ج) په
فضل او کرم سره د افغانستان په سلو کی نوي برخه
د مجاهدینو په کنترول کی ده ، اوس موږ د روسیانو
په چوښیو او اډو باندي بریدونه کوو ، په ښارونو
کی د ننه ، روسی سفارتخانو ، هوئی اډو او حکومتی
مرکزونو باندي بریالی حملی کوو ،

اوس موږ د کوریلائی جنګ له پړاونه تیر شوي
یو ، موږ په افغانستان کی اوس په جبهه ئی توګه
جنګیږو .

د هزاره جاتو د سیمي په باره کی باید ووايو چی

د لوی اختر ورځې ولمانځي» مجاهدین د دښمن له پوځ سره ۲۰ شپې او ورځې پرله پسې وجنگیدل او یواځې د نړۍ په علاقه کې تر ۱۰ ورځو پورې جنگ روان وه چې په نتیجه کې د دښمن اوه جوازونه ۱۰۰ تانکونه او نور پوځي موټر وېجاړ شول، دا علاقه اوس هم د مجاهدینو په قبضه کې ده، خوځی قافلی ته زېږدسته ماته ورکړې شوه، دا قافلی چې د کابل په لوري تېښتې ته مجبوری شوی په لاره کې مجاهدینو ورباندې ریزمریزوونکې بریدونه وکړل، دا حملې د سکندر خیل، میرزکې، نړۍ، سیدکرم او لوگر په علاقه کې وشوې.

زما بله پوښتنه د مجاهدینو د سیاسي کړندود او تگلاری په برخه کې ده، دا صحیح خبره ده چې جنگي حالات د مجاهدینو په ګټه دی خو تاسې پدې پوهیږئ چې تر هغې چې یوه اغیزمنه سیاسي تگلاره پیدا نه کړې نو د ملګرو ملتونو په سطحه

اصل جنگ د افغانستان په منځینو سیمو کې ختم شوې او د پاکستان سرحدونو ته را نږدې شوی او مجاهدین کمزوری شوي له بل پلوه ئې هدف په پاکستان باندې فشار آچول و لدی علاوه دښمن غوښتل چې د مجاهدینو لارې بندې کړي او د یخنی تر راتلو ځنګی ځنګی خپلو محصورو عسکرو ته امداد او کومک ورسوي، نو ځکه روسیانو په کنړ، ننگرهار، پکتیا او پکتیکا باندې حملې وکړې، لدی امله چې د ځاځیو چوڼی د مجاهدینو یوه مهمه لاره ده نو ځکه د ډیری لویې قوې په واسطه چې پکې د دوو فرقو ګډون کړې و حمله وکړه.

د حملې پیل کولو نه وړاندې په کابل رادیو کې دا اعلانونه کیدل چې «زمونږ بهادر پوځیان د اشراړو (۱) سرحدی مرکزونو د وېجاړولو او د هغوی د ټکولو لپاره پرمخ تګ کوی او په یوه اوښی کې د ننه د ننه به د پاکستان په سرحد کې

کمونسټان زموږ له سپين ږبرونه هم ويري .

برائيتري ، پدې سلسله کې زموږ دا دليل دې چې څرنگه چې د کارمل حکومت په سياسي لحاظ سره ناجائز دې او خپل قانوني وجود نه شي ثابتولی . نو ځکه هغه د افغانانو د نماينده حيثيت هم نه لري ، لدې کبله دې په ملگرو ملتو کې د افغان ولس برحقه نمايندگانو يعنې اتحاد اسلامي ته د ځای ورکړی شي ، انشاء الله موږ پوره اميد لرو چې په بين المللي سطحه به موږ د خپلې برحقې نمايندگي په ترلاسه کولو کې بريالی شو .

د جېنوا د مذاکرو په حکامو سياسي نظرڅنگه دی ؟ آيا پاکستان دې ته حاضر دی چې د بېرک له رژيم سره نېغ په نېغه معاهده وکړي ، تاسو پدې معامله کې سره لدې چې مهم طرف بابت پخبرو اترومي گډون نه لری ، آيا پداسې حالت کې به دا خبری کتوري ثابتی شي ؟

حکمتيار صاحب په ځواب کې وفرمايل : دا خبری اتري له وخت نه څخه کېدل شوي پوي خوا ته روس په افغانستان کې خپل پوځيان زياتوي او د افغانستان په پارونو او کيو باندي ئې خپلې وحشيانه

ستاسو حمايت او تائيد نه زياتيږي . مثلاً فلسطينيانو په خپل کار کې په بين المللي سطحه کې خاص پرمختگ کړيدې ، همدارنگه په الجزاير کې انقلابيانو سياسي محاذ ته خاص اهميت ورکړی و ، خو په افغانستان کې داسې په نظر نه راځي د اولی ؟

حکمتيار صاحب په ځواب کې وفرمايل ترکومره ځايه چې د فلسطين د مسئلې تعلق دی ، نو دامسئله يواځې د فلسطينيانو نه ده بلکې پدې کې ټول منځني ختيځ شامل دی ، په يوه عربي علاقه باندې د يهودی حاکميت وجود بالکل غليږده شي دی ، او په گوندي هیواد کې د بهرنيو پوځونو مداخلت بل شی .

ستاسې دی ته هم پام دی که نه چې فلسطين څو سره په سياسي ميدان کې وړاندې دې همدوسره به جنگي ميدان کې وروسته دی ، گڼو حکومتونو او دولتونو له هغوی سره مستقره مرسته خپله پاليسي گرځولی وه ، موږ ته ترټولو له لويه مسئله داده چې د نړۍ يو حکومت هم په سياسي محاذ کې زموږ مستقل ملاتړ نه کوي او په بين المللي سطحه کې هم نه وړاندې کوي پردي سربيره په افغانستان کې داسې منظم سياسي قوتونه هم موجود نه وو چې د وضعی بدلون ئې احساس کړی وای او په سياسي محاذ کې خپل کار مخ په وړاندې بوولی وای .

همدا وجه ده چې مجاهدين سره لدې چې په جنگي معاملاتو کې له فلسطين نه ډير وړاندې دی خو په سياسي ډگر کې ډير وروسته دي ، ليکن بيا هم موږ اوس پدې معامله کې پرمخ لاړو ، ملگرو ملتونو او نورو دوستو هېوادو ته زما مخکينی سفر هم ددې مقصد په خاطر شوی ؤ ، موږ غواړو چې په ملگرو ملتونو کې د افغانستان چوکۍ مجاهدينو ته ورکړي شي . همدا راز به دوستو هېوادو کې د گوداگۍ حکومت سفارتخانه وتړل شي او د هغه پرځای د افغانانو د نماينده تنظيمونو د اتحاد دفترونه په رسمي ډول

د خپلو خوتنو ملگرو د پچولو لپاره هغوی د افغانستان بې گناه عوام شهیدان او په لکونو کسان ئې هجرت ته ولی مجبور کړل ، آیا دا وجه دومره کافي وه چی هغوی خپل پوځ ته د افغانستان بې گناه او غریبو خلکو د ختمولو او د هغوی د کور ، کلی او فصلونو د سوزولو قوماندې ورکړه ؟ یو عام روسی پوځی دا جنگ ظالمانه تجاوز گنې اود روس ولس دغی جنگ ته ذهناً تیار نه دي .

روسان افغانستان ته د خپل پوځ د لیږلو د توجیه لپاره یو دلیل دا وړاندې کوی چی گویا هغوی کورنی شخړی د خطری مخنیوی لپاره راغلی ، لیکن د غور خبره ده چی په افغانستان کی خانه جنگی د روسیانو د راتلو نه وروسته پیل شوه د هغوی تر راتلونې مخکی د افغانستان کمونیستان هیڅ چا نه وو وژلی نو بیا د خانه جنگی خطر څنگه پیدا کیده . د جناب حکمتیار تردی فکر انگیزو خبرو اترو وروسته ما د یوی بلی پوښتنی جرئت وکړ او پوښتنه می ترینه وکړه چی په افغانستان کی به د مجاهدینو حکومت څه ډول وي ؟ آیا هغه به پوره ډول د مجاهدینو حکومت وي او که به د سیکولاریستانو په گډون یو مخلوط حکومت جوړیږي ؟

دی پوښتنی ته حکمتیار صاحب داسی ځواب ورکړ : په افغانستان کی د حکومت جوړولو ډمه وار پخپله د افغان ولس دی بلل چا ته پکې د فکر کولو څه ضرورت نشته افغان مسلمان ملت چی د هر چا قیادت قبول کړی حکومت به هم د هغوی وي .

نن هم افغان ولس خپل حقیقی قائد پیژندلی او ټول قوم ځانی او مالی قربانی ورکوي ، انشاء الله موږ به د افغانستان د یو آزاد ناپیلي او اسلامی حکومت د جوړیدو لپاره هلې ځلې کوو ، داسی چی

دا هیواد به له هیڅ بلاکو نو سره پوځی او سیاسی معاهدی ونه لری په افغانستان کی به یواځی اسلامی

مباری تشدید کړی بل لوری ته روس دا خبری اترې د یوی داسی پردې په حیثیت استعمالوي چی د هغی ترشا خپل جارحیت ته ادامه ورکړي ، که چیری روس پدی خبرو اترو کی مخلص وائی نو هغه به د خپلو ظالمانه حرکاتو څخه لاس آخستی وای او ټول زور به ئې په خبرو اترو کی په کار آچولی وو په حقیقت کی د خپل ځان پر خلاف د نړیوال نفرت دکمولو او پاکستان ته د سیاسی فشار په ذریعه د ماتی ورکولو په خاطر دا خبرې اترې شروع کړي دي .

پدی سلسله کی دوهمه مهمه خبره داده چی پدی خبرو اترو کی پاکستان اصلی طرف نه دې پدی کی مهم طرف پخپله مجاهدین او روس دی ، ترڅو چی د دواړو ترمنځ تصفیه نه وی شوی دا مسئله نه شی حل کیدای ، موږ دغو خبرو اترو ته څه امیدواری نه لرو او نه د دی په وجه موږ په خپل اصلی مقصد نه گرځیدلی یو که چیری تاسی د روس په چل ول باندی غور وکړی نو دا به درته په ډاگه شی چی روسانو په ابتدا کی هغه خپاو د هیوادوالود ډاډینی لپاره دا بهانه وکړه چی په افغانستان باندی یرغل نه دی شوی بلکی د څو تنو اشرارو (!) د ټکولو او په افغانستان کی د تعمیراتی کارونو لپاره د هغه ځای د حکومت په بلنه موږ خپل پوځ ورلیږلی .

خو ، څرنگه ئې چی د شپږو کلو په مودو کی شوی ځانی او مالی تاوانونه د خپلو وگړونه پټ نه کړای شول نو اوس دا بهانه کوي چی زموږ جنوبی سرحداتو ته خطر پیدا شوی وه نو ځکه موږ د خپلو سرحداتو د ساتلو او په افغانستان کی د کمونستو وروڼو د حفاظت لپاره خپل پوځ افغانستان ته ورلیږلی دی .

دا خبره د سوال وږده ، چی آیا یواځی جنوبی سرحداتو ته د خطری د احتمال لری کولای او

ورېښلی چی هغوی هیڅ کله هم په داسی معاملاتو کی چی له اسلام سره څه تعلق ونه لري وینی تویولو او سرور کولو ته چمتو شی ، د اقتدار په باب فیصله په څرنگه چی ما مخکی درته وویل افغان عوام پخپله کوي، که چیری موږ د دومره قوی دښمن په خلاف او د تاریخ عظیم ترین جنگ په پوره اتحاد او یووالی سره کولی شو نو د دښمن تر ایستلو وروسته هم موږ د خپلو فیصلو کولو صلاحیت پخپله لرو . دا خو هسی هم بعدی خبری دی او فعلاً خو زموږ لمړنی مقصد له خپلی خاوری نه د روسیانو

حکومت وی او د اسلام مقدس دین به د خلکو د ژوند نظام وي .

نن هم پدی جهاد کی د افغانستان خلک یواځی د اسلام لپاره خپله وینه تویوی، افغانانو ته د اسلام نه پرته بله کومه نظریه د قبول وړنه ده که چیری له دی جهاد نه اسلامی روح وایستلی شي نو بیا به له هغه هدف نه چی په لکونو شهیدانوئی لپاره وینه ورکړی څه پاتی شی .

مایا او پوښتل آیاددی خبری امکان نشته چی په راتلونکی به د اقتدار تر لاسه کولو لپاره مختلف تنظیمونه پخپلو کی

دا هغه وخت ؤ چی کمونستانو د سیاسي کار کولو پوره آزادی وه ، په اصل کی روسی حکومت له ظاهر شاه سره د سیاسي او پوځي معاهدو د تړون په وخت کی دا شرط لگولی وه چی باید په افغانستان کی د ننه کمونستانو ته د کار کولو ، د اخبار چاپولو ، دفتر جوړولو ، د غونډو دایرولو د غړو پیدا کولو او د پارټی په د ننه کی د عام انتخابات کولو پوره آزادی وی ، نو ځکه دوی په نتیجه کی په افغانستان کی د کمونیزم لپاره کار کول او د هغه په ذریعه قدرت حاصلولو خواهش لرونکو کسانو یوه مخصوصه ډله پیدا شوه چی د خپلو ذاتی او گروهي گټو لپاره یی په په فعال ډول سره کار کاوه .

ایستل دي او د دی لپاره موږ په خپل ټول توان د الله په لاره کی د خپلی وینی آخری څاشکی تویولو ته هم په پوره ډول تیاریو تر کومه ځایه پورې چی مسئله په مسلحو مجاهدینو پوری تعلق لری ، افغان هر یو وگړی که ډاکټر دی او که دهقان انجنیر دی یا بل کارگر په عملی جهاد کی شریک دي .

انشاء الله د افغانستان د آزادیدلو نه وروسته به هر یو سړی پخپل خپل کار باندی وټاکل شي او پاتی مجاهدین به په پوځ کی مقرر کړای شي ځکه چی موږ د یو آزاد او با اختیاره افغانستان د ساتنی لپاره یوه متریت یافته او جنگیالی پوځ ته ضرورت لرو . زما بله پوښتنه د مهاجرینو پر خلاف د کمونستانو د پروپاگند په باب ده ، هغوي وائی چی مهاجرین

سره وجگیری ، خو لکه مجاهدین به پخپلو کی د خپلو سیاسي معاملاتو د تحفظ لپاره یو تربله ووژنی ؟ د مجاهدینو راتلونکی به څنگه شی آیا هغوی به د افغانستان په پوځ کی ونیولی شی ؟ او که به له هغوی نه وسله واخیستی شي او خپلو کورونو ته به ولیږلی شی ؟ هغه وویل :

دا هسی قیاسات دی چی له وخت نه مخکی د اندازو په بنیاد را ولاړ شوي تر کومه ځایه چی مسئله په حقیقی واقعیتونو پوری اړه لری له دی تیرو اتوکو راهیسی موږ ته داسی یوه نښه په لاس نه ده راغلی چی د مجاهدینو تنظیمونه پخپلو کی یو تربله لاس په گریوان شي او یو د بل وینه توی کړي له دی نه علاوه مجاهدینو او عامو خلکو ته جهاد دومره بصیرت

په پاکستان کی جائیدادونه آخلی او هغوی خپل هیواد ته د بیرته تلواراده نه لري همدا راز په پاکستان کی د نشه‌ئی موادو ډیرښت هم د هغوی په وجه شویدی تاسو پدی باندی څه ډول تبصره کوی؟ حکمتیار وویل :

په اصل کی دا ټولی خبری ترپوی خاصی منصوبی لاندی په پاکستان او نورو ځایونو کی خوریږي ، داسی خبرې هغه خلک کوي چی په پاکستان کی هم د افغانستان په څیر حالات پیدا کول غواړي. ترڅو دلته د روسانو پښی ټینگی شي او د هغوی حامیان د اقتدار واگی په لاس کی ونیسی ، زه تاسی ته اطمینان درکوم چی مهاجرین د پاکستان په سرحدی سیمو کی موجود نه وي نو سبا به روسیان دلته هم را سیری ، زه دا منم چی د مهاجرینو په وجه پاکستانیانو ته څه مشکلات شته خو تاسی یقین وکړی چی دا مشکلات ترهغو مسائلو ډیر کم دي چی خدا ناخواسته دلته د روسانو د راتگ په صورت کی دوی ورسره مخامخ کیږي . زه نه پوهیږم چی هغه مهاجر چی د خپل دین او عزت په خاطر خپل مال ، شتمنی او ټول شیان قربان کړې وي هغه به پاکستان ته د نقصان رسولو فکر وکړي ؟ دا هیڅکله نه شی کیدای ، دا هسی افواهاات دی .

د مهاجرینو د بیرته ستندیدو په باب باید ووايم چی دا خبره به هر هغه وخت ډیره غوره وی چی د افغانستان تر آزادیدونه وروسته مهاجر له بیرته تلونږه انکار وکړي ، که چیری په هغه وخت کی کوم مهاجر دلته پاتی شی نو تاسی بی شکه هغه په ډیکو وباسی ، او د هغوی په خلاف مظاهری او مرکی وکړی جائیداد ترینه واخلي او کورونو ته ئی اور ولگوي - لیکن له دی نه مخکی به د پاکستان د کوم پښتون ، بلوچ ، سندهی او پنجابی غیرت ، دا اجازه ورکړی چی هغوی د پوه داسی غریب او بی وسه سړی چی د خپل عزت او د دین په خاطر

خپل هرڅه پرېښی وي او هغوی ته پناه راوړي له خپل کورڅخه یی وباسي د اسلامی اخلاقو لروونکی خو پریږیده حتی یو عام انسان هم له دارنگه کار کولو څخه شرم کوي ، دلته یوه آواز دا هم گڼه شوې ده چی په پاکستان کی د مهاجرینو په جامه کی د خاد کسان داخل شوي دي ، داسر سر غلطه آواز ده ځکه چی روسان دلته پخپله داسی پاکستانی اجنټات لري چی د دې ځای له لاری او گودر او ټولنی نه ښه با خبره دي او په ښه ډول سره د تقریب او وړانگاری کارونه کولای شي . روسانو ته پخپله په افغانستان کی د خاد کسانو ته ډیر زیات ضرورت دي چی پاکستان ته دورانگاری لپاره داسی کسان ولیږي چی هغوی د پاکستان له لارو گودرونه خبر نه وي.

بل دا چی پاکستان کی پراته ۳۰ لکه مهاجرین د قبیلې کورنی او سیمی له مخی یو بل ډیر ښه پیژنی هغوی پوهیږي چی په افغانستان کی د هغوی په سیمه کی څوک کمونیستان دي مهاجرین پخپله د انتقام په لمبو کی سوزي که چیري کوم کمونسټ د هغوی مخی ته راشی نو ژوندی ترینه نه شی وتلی .

بله پوښتنه ملگرو ملتونو ته ستاښی د سفر په باب ده ، آوریډلی می دي چی تاسو د صدر ریگن او د کانگرس له ممبرانو سره د لیدنی څخه انکار کړیدی. حکمتیار : په اصل کی نیویارک ته د تللونه مخکی موږ په پاکستان کی پریس کانفرانس ته د دې خبرې پوره وضاحت کړی ؤ چی زمونږ د سفر یواځي په ملگرو ملتو کی د افغان مجاهدینو د نمایندگی په سلسله کی دي او موږ پدی وخت کی د بل هیڅ ډول رسمی ملاقاتونو تصمیم نه لرو ، کله چی په نیویارک کی موږ ته د سپینی ماڼی څخه د صدر ریگن له طرفه د ملاقات دعوت ورسید نو موږ هغه په اصولی ډول سره رد کړ ، موږ پوهیدو چی د دی ملاقات په وجه شک او شبه پیداکیږی او اسلامی اصالت ته هم صدمه رسوي، پردی سرپرته هغه ملک چی د افغانستان

ابې هم ټپونه یې اړ هزاران گونه وسایل و بهمات کښنده
روسها که روزمره بر ملت مظلوم ماسلیک میشو د .

بجاهدینو ته امریکائی وسله او مرسته ورکول کیږي
او ددی لپاره C.I.A هرکال د خپلې بودجې په وخت کې
اعلان کوي ، وروسته د سناد خارجه تعلقاتو کمیټې
ځینو غړو له خوا نسه دا ټویز مخې ته راغی چی
د افغان بجاهدینو د کومک لپاره غله او وسله دی
نیغ په نیغه د طیارو په ذریعه د ننه افغانستان ته
ورسولی شي ترڅو ټول جهاد د امریکایانو تر کنټرول
لاندی راشی د دی پروپاگانده په هکله تاسی څه ویل
غواړی ؟

د دی پوښتنی په ځواب کې حکمتیار صاحب داسی
وویل: زه پخپله هم دا پوښتنه لرم چی امریکائی امداد
چاته ورکړی شویدی موږ پخپله د ځواب په لټه کې
یو څو لا تراوسه پوری څه معقول ځواب نه دی
راکړی شوي ، د پاکستان حکومت له پیل نه تر آخره
پوری څو څو ځلې اعلان کړی چی موږ چاته دا
اجازه نه ورکوکو چی هغوی بجاهدینو ته وسله او
کومک ورکړی او پدی باندی ډیر سخت پابند هم

قضیه ددو لویو قوتونو ترمنځ د کشمکش په زاویه
کې مطالعه کوی هغوی دا ملاقاتونه د دی سلسلی
یوه برخه گڼي ، بله دا چی موږ دا نسه غواړو چی
افغانستان آزادیدلو وروسته د ویتنام په څیر شي
چی له یولوی قوت سره وجنگیدل خو د بل لوی
قوت د اسارت ځمخیرنی غاړی ته ورولويد .

موږ دا جهاد په ډیرو سختو حالاتو کې پیل کړی
ؤ، موږ دا دشرق او غرب ترمنځ د کشمکش جوړیدو
ته نه پریردو ، موږ د دی جهاد له پیل نه تر آخره
پوری د اسلامیت او د استقلال هیله سن یو ځمور
په فکر دا فیصله د جهاد د لا تقویت باعث گرځي ،
د کانگرس ځینو غړو هم موږ ته څه لیکونه را استولي
ؤ خو موږ هغوی ته هم همدا ځواب ورکړ. دی پرخان
متکی او ډاډ نه ډک دغه وضاحت نه وروسته
موږ د جناب حکمتیار صاحب نه په یوه نازکه موضوع
باندی د نظر اظهارولو غوښتنه وکړه ، ما ورته
ووویل د دی خبری ډیر زیات پروپاگانده کیږی چی

محمد زمان مزمل

له کورچا کوفه ترگرېبه چوفه را،

افغانستان د یو روسی دیوړنډ په ډرشل کې

منځنی آسیا کې ئی خپل نفوذ په ډیره سره سینه ټینګ کړ او په هغه وخت کې دا د روسانو د پاره ډیره وه لکه څنګه چې د دی سیمې په رابطه ئی دانګلیس او روسانو په اروپائی اخوډب کې هم ډیر امتیازات واخستل .

فرنگیانو ته هم ښه فرصت په لاس ورغلی وه د یوې خوا د سدوزیو او محمدزود خپل منځی خوریدلی اخوډب او د بلې خوا د روسانو د توسعه طلبی څپې چې د سمرقند او خیوی پوری را رسیدلې وی ، هغوی په دی موفق کړل چې څنګه شا شجاع دوست محمد عبدالرحمان خان یعقوب خان غواندی په قدرت مین وګړی استخدام کړی او د هغوی پر کومک افغانستان ته لار پیدا او بالاخره د هغوی په برنامه موافقه هیواد تجزیه او د دیوړنه ختیځی خوا ته پراته مسلمانان په انګلیس خرڅ او دا دهند د آزادی مورچل په همدی محلی اسپرانو مصروف وساتی او د یو

مرسته د روس په آسیایي مستعمرو کې مزاحمت پیدا کړی ، کله روسی جنرال استولیتف د شیر علی خان د کمزوری وضعیت نه په استفاده هغه شال ته راکیښ ، او کله بیا دهند انګلیسی حاکم هغه دچمبرلین په استقبال مخ په جنوب راکیښ . پوره یوه پېړی دی استعماری قدرتونو دغه کمزوری هیواد دیوړ منځنی ثابتی نقطی په عنوان ناآرام کړی وه ، پردی ناروا کشمکش کې هغه دانګلیس سره دری خونړیو جګړو ته ننوت . هیواد وران ، بچیان ئی شهیدان شول هلته چی روسی طرف په پوره پستی ددې جګړو ننداره کوله ، زکه هغوی د برلین په کانفرانس کې یو د بل په نسبت ډاډ اخستی وه ولی ملامت زمونږ ملت وه چی باید د انګلیس د جنگ د پاره هروخت چمتو وی . د افغان او انګلیس دجنگونونه روسانو هم ډیره ګټه پورته کړه زکه په

پرون هم زمونږ هیواد افغانستان د سمسور هند په لار کې پروت و . هلته چی لوی انګریز خیتنه اچولی وه نن هم هغه د خلیج د ابادی سیمې په لار کې پروت دی هلته چی امریکا ډیره لګولی ! او دا د روسانو د استعمار د پاره ګران کار دی :

پوره یو قرن - د ۱۸۵۰ می پېړی داول نه تر ۱۹۰۰ می پېړی پوری - زمونږ هیواد د انګلیس او ترازوی استعمار دسیالیو په منځ کې د جنگ په یوه میدان بدل شوی وه . هلته چی د دواړو استعماری هیوادو جاسوسانو او بریځو په دی ملک کې غوښل جوړ کړی وه کله روسی تزاریانو د ویتکویچ په ترپکو په هند کې اقتدارچیان په ویره کی غورځول ترڅو په اروپاکي د هغوی نه امتیاز واخلي او کله هم بیا بنزد انګلیس نمائنده په افغانستان کې داسی حرکات او اجراءات ترسره کول چی روسی واکمنان په دی ویره کی واچوی چی افغانستان به دانګلیس په

دروند پټې پورته شو په همدې کال کې په بنځې ختیځ کې د اسرائیلو د دولت تهداب کېښودل شو ترڅو په دې آډه اوغنی سیمه کې د استعار د خرڅگیر رول اجراء او د سیمې د ستونزو توجه د خپلو هیوادو د ابادیدونه یوې داسې معاته واورې چې امتیازات هم ورکړي اوغلامی نې هم قبوله کړي .

رښتیا هم دی نوی استعاری جنجال د عربو اسرائیلو څوپرله پسې جنګونه منځته راوړل چې بالاخره د روسی استعار په خیانت اوضاع د امریکا د تسلط په جهت کې د سیمې حالت نه سولی او نه جنګ حالت ته پرېښوه خو دا ځل روسانو کار د افغانستان څخه پیل او لاس نې په څو سلسلو کودتاؤ پورې کړ چې دغو کودتاؤ روسان ناڅا په د یو نظامی اشغال د ضرورت په درشل کې ودرول ولی نظامی اشغال هم په روسانو داسې ورځ راوسته چې نظامی اشغال څوپرېږده چې په کړو کودتاؤ پټیښـحانه او اوس غواړي چې د یوې لارې د دی ټللی جنجال څخه ځان خلاص کړي .

د کودتایې ماجراګانو په لړکې روسانو خپل دری وفادار نوکران یو د بل پسې له منځه ویول ولی

فرن ډپاره د سیمې غیور وګړي دانګلیس د فرهنګي او سیاسي څښتنو پروګرامونو قربانی کړي .

مکارانګلیس دیوې خوا زموږ هیواد تجزیه او په آباد هند کې د ځان د پاره د اوږدې مودې زمینه برابره کړه او د بلې خوا نې روسی ته د افغان ملت په مصروفیدو او په هغه باندې د خپلو امیرانو د تسلط په نتیجه کې د دی موقع ورکړه چې د منځنۍ آسیا هیوادونه اشغال او د افغانستان یوه آډه برخه پنځده د خپل استعاری قلدرو بزڅه وګرځوي . ولی په ۱۹۹۱ کال دانګلیس استعار خوله په افغانستان کې ماته او په ۱۹۷۰ کال کې نې د هند نیمه وچه پرېښودله او په کرار کرار دانګلیس استعار د اقتدار تفریقول او ځای نې امریکائی استعار ته چې په تخنیکي او اقتصادي لحاظ تر هغه قوی او دانګلیسې استعار دویمه کافي ده پرېښوده او په خلیج کې دفتو اړیمانه وځانړوهند استعاری قدرتونو د جدې اخ وېب نه وایست او په سیمه کې دانګلیسې اوروسی اوږد کشمکش ځای په خلیج کې د روسی او امریکا اخ وېب ته خوشی کړ زکه په ۱۹۷۰ کال کې چې د هندوچه آزاده او د دی سیمې د اوږونه د استعار او استعاری اوږد اخ وېب ظاهرې

حالات په افغانستان کې داسې خوا ته روان دی چې هغوی اصلا هغه نه غواړي .

د نظامی اشغال وروسته روسی پوځ استحان ورکړ ، هغه پوځ چې په شرق اروپا کې خپل شطارت ښودلی وه هغه نې په افغانستان کې خپله ناکامی د کرملین سره دلته ژاړې د همدې ځایه په افغانستان کې روسی مزدور رژیم د تسلط په خاوره شوی ارمان کې دری روسی واکمنان د مرک په تبه ولویدل چې وار گورباچوف ته ورورسید !! نه پوهیرم گورباچوف په لمرې ځل کې زیات جندی ښکاریده او بلاوطنونه هم په افغانستان کې د هغه د واکمنۍ په دوران کې وران شول ولی د همدې کال په آخر کې چې هغه د سری امپراطوری د اقتدار په ماحول کې خپل ملګري کرار کرار را ټول کړل ښکاری د افغانستان مساله علی الاقل یوه نوی پړاؤ ته ولیدل دوی ، گورچي د مسکو په پالیسی کې په ظاهري لحاظ تفاوتونه را بر سره شوی چې د پرودا د ورځپاڼې وروستی تبصرې چې په هغه کې

مزدور رژیم ته د مخالفینو سره مستقیمو خبرو مشوره لوی ثبوت دی او بیا په کابل کې د مزدور رژیم وروستی تحولات هم د دی خبری سره نږدې ارتباط لری .

کیدای شی په جینوا کې د ریگان او گورباچوف خبری هم د افغانستان د قضیې په رابطه د روسانو د پاره د یو بل قدم اخیستو موقع ورکړی وی چی د همدی ځایه د قضیې د سیاسي حل روانی خبری ټول په حقیقت کې د گورباچوف د پالیسی د بدلون په نتیجه کې د چا د پاره په زړه پوری او د چا د پاره د تشویش نه ډک دی :

نه پوهیږم چی گورباچوف ته هم د گورچا کوف ۱۸۶۴ هغه خبره ور په یاده شوی چی هغه تقریباً څه د پاسه سل کاله پخوا د یو روسی مسئول په ځواب کې لیکلی وه : « د لمړی نیکولای د ۱۸۳۸ کال خبره می په یاد ده چی افغانستان ئی د روسی د سیاسي قلمرو نه چی هلته وکولای شی المان نفوذ وکړی بیخي بهر عنوان کړی وه » .

« گورچاکوف » یوځل نه څوځله د خپل تره زمانو — انگلیسانو ته د دی ډاډ ورکړی وه چی هغوی د افغانستان په شال کې د موجوده اخ وډب هدف د ثابتو پولوتینګول دی هغوی په هیڅ صورت کې نه غواړی دهند خواته نورور وړاندی

شی د پرینګیانو مشر هم د دی اعتقاد په نتیجه کې د انگلیس د هغه وقت پارلمان ته د روسانو نه تشویش درلودل د زړو بنځو تشویش وګاڼه ولی د انگلیس استعمار زړی بودی اوس لیدلی چی هغه تشویش ځوان شوی دی، د روسانو د پاره په منځنی آسیا کې د نورو مستعمرو لاس ته راوړل یو مرحله ئی هدف وه او په همدی قانع وه چی هلته خپل نفوذ ټینگ کړی ځکه په هغه وخت کې د هند خوا ته تګ د هغوی د پاره په نیولی شوی مستعمره کې جنجالونه زیاتوی. انگلیسانو هم داچی په سمسور هند کې د بریتانیا د تاج پیرغ ورپیری ډیره کنهله او په منځنی آسیا کې د روس استعمار مصروفیدل غنیمت ګڼل چی د دی مشابهی او مصلحتی ذهنیت نه د افغانستان په باب د دوو قدرتونو په منځکی دیوی منځګړی سیمې مفکوری او په ځنګی .

په اتلسمه پیړی کې د روس او انگلیس ترمنځ روان اخ وډب چی په آسیا او اروپا کې تود روان وه د افغانستان حالات او موجودیت ګله د دواړو قدرتو د تجاوز او تهدید خوا ته راښکل لا چی په نتیجه کې انگلیسانو یوځل افغانستان اشغال او یثانی «د دیورند» کرښی شاته پرتی ځمکی غصب ، او روسانو د پنجدی لویه او سمسوره سیمه

اشغال کړه « او ګله بیا دی دواړو استعماری قدرتونو افغانستان د داسی یو جنګ نه د ډډی کولو پرخاطر چی هلته دواړو خواؤ د ځان په ګټه نه ګاڼه هغه د دوو استعماری قدرتونو ترمنځ دیوی ثابتی پولی په توګه د تقسیم او تجاوز نه لیری پری ایښی .

د دی ټولو سره سره په افغانستان کې د انگلیس خونړی جنګونه فقط دهند په وچه دخپل اقتدار داداسی په خاطر وه ولی نن چی روس د افغانستان د شپږکلن اشغال په ادامه کې په خلیج او هندی سمندر کې امریکائی استعمار تهدید وی او دا هیوادئ د یو خونړی جنګ پنجو ته سپاری د دی هیواد مستقبل به کومی خواخی ؟

د گورباچوف نوی مانور داسی ښی چی هغه نن د پرینګیانو پرونی رول ولوبوی او د یو نوی سیاسي حل د لاری ځان یوه روسی ګندمک ته ورسوی هلته چی د مسئلې د تضمین شوی حل په نامه د افغانستان په داخل کې دیورند د توری کرښی په شان یوه بله سره کرښه چی افغانستان د یمن وګوریا، په څیر شمالی او جنوبی افغانستان باندی تقسیم کړی وغزوی او د تیری پنجدی پرځنګ کې یوه لویه سره پنجده چی علی الاقل په بخارا او سمرقند کې د جهاد د تأثیر ځینوی

وینسو، نه بښای چې د بېگانه او مهاجم دشمن زامن د تضمین په خاطر د مهاجرینو د پاره د موقت ځای موندلو په امید افغانستان دکوریا او یمین په سر توش و سپارو او ملیانو مهاجرینو کاک عزم ښه پرته ستندیدو د یو نه تلافی کیدونکې ماتی په لړکې دخاورو سره خاورې کړو پروڼ چې شیر علی خان د انگلیس په مقابل کې د روسی په درواغجنه حمایته هیواد د تقسیم په درشل کې ودراوه په زړه پورې ده چې دا تاریخ تکرار نشی دا ځل د ملت کوم بل شیر علی خان د امریکا په درواغجنه حمایته کې د روسی تقسیم په درشل کې ونه دروی.

جنجال پرا پېدا شوی، نو سور «دیورند» یادښ او کوریا په شان خط د افغانستان د مسئلې حل په روسانو ته د دې موقع ورکړی چې نیم افغانستان به پاتی بل نیم وټکوی او د افغانانو په لاس په هغه هدف لاس ته را وړی چې سور پوځ پکې د ناکامی سر کیښود.

د پالیسی دغسې ناڅاپي بدلون سړی دی ته متوجه کوی چې د لویو قدرتونو د تقاهم او توطئې توپک د هدف په خوا په ماشه ولاړی غواړی چې د نفس په ژبولو د هدف منځ وولی.

موږ چې طبعاً د دغسې توپکونو هدف یو باید کم تر کمه د توپک د نندارې نه تیر شو، گندمک ته د راپکته کیدو په ځای د غروڅوکی

وکولای شی بېله او د خپل مستقیم اقتدار لاندی راولی لکه پروڼ چې روسانو د انگلیسانو په دیورند کی لاس درلود او شیر علی خان ته دې دژمی د کومک په وعده د انگلیسانو سره د تقاهم اومقاومت فرصت لوټ کړ. همداسی ممکنه ده چې د انگلیس استعمار دویمه کافي امریکا هم د روسانو سره د سره دیورند د یوبل تقسیمی حل د پاره لار هواره کړی او زموږ د هیواد مستقبل داسی شرائطو به ولیدوی چې هاتنه د انگلیسانو د وفادار عبدالرحمن خان پرځای یو بل جناب چې د روسانو سره تقاهم او اعتماد ژر بوتی نیسی را منځته کړی، په داسی حال کې چې د محمدزیو د داخل کشمکش ځای هم نئوسیاسی ډلو پوره په اساننداری پک کېږی او د دښمن د پاره د دغسې لاس او ډولو فرصت ډیر گران هم نه ښکاري!!

که څه هم د انگلیس سل کاله ځنګی ظالمانه حل د روسانو د پاره گران او یا اسانت وی خو زما په فکر کې په دې رابطه ملت ته دتشویش پرځای هوښیاری اوحساس موقع مناسب دی ځکه پروڼی انگلیسی دیورند وکولای شو چې د افغانستان حالات د نیمه آزادی په چوکاټ کې دیوی پېړی پوری وسای او همدا نن هم زیات مصیبتونه د همدی توری کرښې د را پاتی

نمونه یی از انجام بدفرجام اعتمادگاه کمونستها در افغانستان .

آخرین توطئه روسها برای استحکام رژیم دست نشانده و محکوم بزوال است !!

مقاومت دلیرانه مجاهدین مسلمان افغانستان طی تقریباً هشت سال در برابر اشغالگران سرخ، بالاخره طلسم زورگویی و استکباری روسها را در هم شکست و زمامداران سفاک روسی که از طریق وحشت و لشکرکشی نتوانستند به اهداف شوم و خیالات دیرینه خویش در افغانستان نایل آیند، با خجالت و سرافکندگی حاضر شدند که از مواضع اسبق خویش تنازل نموده و با مجاهدین از راه مذاکره و تفاهم پیش بیایند. بدون شک این ترفنده روسها آخرین تلاشی است در جهت اغوای ملت مسلمان افغانستان زیرا آنها که از راه لشکرکشی خفقان و کشتار به امیال شیطانی خویش نایل نشدند، اکنون میخواهند تا با اتخاذ شیوه مدارا و سازش بر تغییر کیفی موجود فاجعه افغانی (پروزی انقلاب ملی و دیموکراتیک ثور!) خط بطلان کشیده و بازهم در جستجوی رعایت تغییرات کمی!

با عوامل و ارزشهای فیودالیسم از یک گریبان سر در آورند! چنانچه پراودا که ترجمان خیالبافیها و مکاریهای کمونیسم بین المللی است طی سر مقاله ای وقیحانه اعتراف می نماید که: (اکنون زمان آن فرا رسیده است تا تعصبات و تخیلات را از خود دور کرد و باب مذاکره را باز نموده و جو مثبتی را برای تبادل نظر میان مردم و نیروهای سیاسی ایجاد کنیم. حتی با کسانی که تاکنون سر سخته اند خصوصت ورزیده اند بزعم آنکه پراودا برضایات روسها در افغانستان با اذعان بر اینکه تا الحال رژیم دست نشانده از تعصب و تخیل در سرکوبی مردم کار گرفته است، میخواهد با اصلاح این تقیصه رژیم را به اصطلاح استحکام ببخشد. این نیرنگ تازه فقط برای اطفای خشم ملت و پایان دادن قیام بکار گرفته شده است. شاید دشمن تصور کرده باشد، همینکه به اشتباهات

خود اعتراف نمود و از اعمال ننگین گذشته اظهار ندامت کرد، میتواند از جنگ انقلاب جان به سلامت برده و بانفوذ در درون صف مجاهدین بعنوان ستون پنجم بر مسلمانان ضربه بزند. نمیخواهیم زیاد روی جنایات و خیالبافیها و تعصبات مسلک الحادی مارکسیزم بحث کنیم زیرا ویژگیهای فوق الذکر از لوازم طبیعی کلیه مکاتب باطل شمرده می شود، باکی ندارد که پراودا بدان اعتراف کند و یا نکند!! ولی روح سخن درینجاست که روز نامه مذکور به نمایندگی از دولت روسیه از گشودن باب مذاکره، ایجاد جو مثبت و تبادل نظر با مردم و حتی مخاصمین سر سخت خویش (مجاهدین) سخن رانده است.

هر چند ظاهر این جملات بمثابة شکست روسهاست و آنها میخواهند بدینوسیله عملکردهای وحشیانه گذشته خود را توجیه نمایند، ولی مسلمانان نباید با خوشباوری به

استقبال این موضعگیری‌های فرصت طلبانه بشتابند، زیرا چنین کرنش‌های مزورانه به مصداق همان شعرشاعر که (خم خم رفتن صیاد بهر قتل مرغان است) توطئه دیگریست که زمامداران خونخوار کرملین برای ادامه هدف اشغالگری و تجاوز خویش اتخاذ نموده اند. مقاومت و ایثارگری‌های مجاهدین مسلمان در برابر قوای اشغالگر سرخ برای اولین مرتبه برای روسها این درس را داد که با زور نمیتوان بر ملت‌ها (خصوصاً مسلمانان) حکومت کرد. اکنون آنها مجبور شده اند تا به وسیله ی دیگری (تزویر) توسل جویند و به این ترتیب به شکار ملت مسلمان افغانستان پردازند. در امتداد اتحاد همین شیوه مزورانه امروز دشمن سعی دارد و حتی هر روز شایعه پخش می‌کند که گویا دولت نام نهاد ببرک آمده است تا نمایندگان اقشار گوناگون مردم را و لو که بحزب کمونیست منسوب نباشند، در دستگاه‌های حکومتی جا بجا نماید. بخاطر اینکه این تصمیم برای مردم افغانستان توطئه محض جلوه نماید، روسها بصورت ریاکارانه خلقی‌ها و پرچمی‌ها را مورد عتاب قرار داده و چندین تن از افراد زبده و سابقه دار احزاب کمونیستی خلق و پرچم

را از اشغالات حزبی و دولتی شان برکنار نمودند تا جای پای برای عناصر او باش و بی هدف که دست کمی از کمونیست‌ها ندارند، در دستگاه حکومت نام نهاد باز شود. همچنان روسها به گماشتگان بی‌آزم خود اکیداً هدایت دادند تا شورای به اصطلاح انقلابی رژیم مانند هشت سال گذشته مختص به کمونیست‌های شناخته شده نه بلکه در آن از نوع عناصر قماش دوم (جمعی اوباش، بی‌هدف، بیگانه از اسلام و عیاش و یاهم مارکسیست‌های غیر متعهد به باند‌های خلق و پرچم) آورده شود. تشکیل لویه جرگه و جرگه عالی قبایل که منسوبین آن کلاً به جرم جاسوسی و خوشخدمتی به رژیم کمونیست از صفوف مجاهدین و مردم مسلمان زانده شده و یا فرار نموده اند، نیز سلسله نیرنگ تازه روسها و عمال بی‌اراده آنها

در جهت تخدعه و تهدید اذهان مردم است. منظور نظر روسها ازین ترفنده بازیها هر چه که باشد با آنهاست ولی مجاهدین خفته در سنگرهای اسلام، ازین دسایس تعبیری جز تغیر شیوه تجاوزگری و توسعه طلبی روسها چیز دیگری ندارند و هیچ گاهی هم فریفته این شایعات بی‌اساس نخواهند شد، چه وقتیکه اعمال زور و فشار در سرکوبی مجاهدین مؤسست، بی ثمر ماند، بدون شک توسل به تزویر و توطئه به دلیل هوشیاری و کیامت مسلمانان حتماً ناکام خواهد بود، زیرا مسلمانان میدانند که دشمن با استفاده از شایعه تفاهم و تبادل نظر با مجاهدین در خفا قوت‌های خود را تشکل و انسجام بخشیده و آمادگی‌های نظامی بیشتری در سرکوبی مجاهدین می‌گیرند، اگر چنین منظوری در میان

روزنامه پراودا ارگان رسمی حزب کمونیست

روسیه در رابطه با اشغال نظامی، ضمن بر

شمردن اشتباهات فرعونیان کرملین و ایادی شرفباخته آنها در افغانستان جنایات وحشیانه گارد سرخ در

مقابله علیه مجاهدین مسلمان صراحتاً اعتراف نموده

و خواهان مذاکره و تبادل نظر در زمینه حل

قضیه گردیده است.

نباشد چطور امکان دارد که بین اسلام و کمونیزم و یا مجاهدین و روسها که دو جهت آشتی ناپذیر همدیگراند، تفاهم و سازش صورت بگیرد ؟ !

در نتیجه سفر اخیر معاون وزارت خارجه روسیه به جمهوری اسلامی ایران، افشاگری های بیشتری در رابطه با سیاست های مزورانه روسها برملا گردید. چنانچه رسانه های گروهی خارجی به استناد هرزه سرائی های معاون وزارت خارجه روسیه در تهران به افشای این مطلب پرداختند که گربه چوف از حضور عساکر سرخ در افغانستان راضی نیست و مذبوحانه تلاش دارد تا طرق را برای اخراج قوت های خود از افغانستان تدارک ببیند. همچنان هاشمی رفسنجانی رئیس شورای اسلامی ایران بعد از مذاکره و تفاهم با معاون خارجه روسیه در پاسخ سؤالی به خبرنگاران اطمینان داده است که افغانستان در آینده نزدیکی از لوٹ اشغالگران رهائی یافته و آزاد خواهد گردید.

اظهارات امیدوارکننده مقام روسی در تهران بخاطر آنست تا رژیم جمهوری اسلامی ایران را که از اشغال نظامی تا امروز اشغالگران سرخ را مورد سرزنش قرار داده و معامله گریهای بین المللی در رابطه به حل سیاسی قضیه افغانستان را به باد انتقاد گرفته است، اطمینان دهد که گویا روسها از ادامه اشغال افغانستان راضی نیستند و به این ترتیب یک مانع سرراه نزدیکی روسیه و ایران از میان برداشته شود، روسها با این لفاظی های آکنده از حيله و نیرنگ میخواهند که در همسایگی افغانستان آزاد و اسلامی رژیم جمهوری اسلامی را گول بزنند. زیرا مقامات کرمالین ازین سیاست های انعطاف پذیر در برابر جمهوری اسلامی ایران دو هدف دارند: یکی آنکه جمهوری اسلامی را از تعاون و همکاری با انقلابیون مسلمان افغانستان باز دارند و ثانیاً اینکه سفر اخیر صدام حسین رئیس جمهوری عراق را که غرض دریافت کمک های نظامی به ماسکو رفته بود، جیره نموده به ایران طمانیت

خاطر بدهند که گویا روسها در جنگ ایران و عراق بی طرف اند در حالیکه فقط اسلحه سنگین و سبک و نیز تانک ها و طیارات روس است که شهرها و دهات افغانستان و ایران را بجز یک سان نموده، اهل آنها را قتل عام و تعداد باقیمانده را به هجرت مجبور ساخته اند.

مجاهدین مسلمان افغانستان در حالیکه هیچگونه امیدی به انعطاف پذیرى های ماسکوندارند. از کشور های برادر و همجوار هم تقاضا دارد، همچون گذشته طبیعت اسلامی شان را در قبال جهاد اسلامی حفظ نموده در دام تزویر و وعده وعیدهای ابر قدرت های خونخوار و حيله گر گرفتار نشوند. انشاء الله باتشديد مقاومت و پایدردی مجاهدین بالاخره روسها به کیفر اعمال شان خواهند رسید و آرمان مجاهدین مسلمان آنست تا با مقاومت و ادامه جنگ سرنوشت افغانستان را تعیین نمایند. آزادی ئی که در نتیجه تفاهم و سازش کسب شود نه تنها برای مجاهدین قابل قبول نیست بلکه آنرا عار میدانند.

باسلاری از خون متجاوز از یکمليون شهید و تمسک به آئین نجات
بخش اسلام، متقاضی آنست تا افغانستان در نتیجه جهاد و مقاومت آزاد
گردد و ملت های مسلمان در این داعیه پای جان با برادران
مجاهد افغانی شان همکاری نمایند.

نارضایتی‌های مردم آسیای

میانه از حکومت مرکزی روسیه

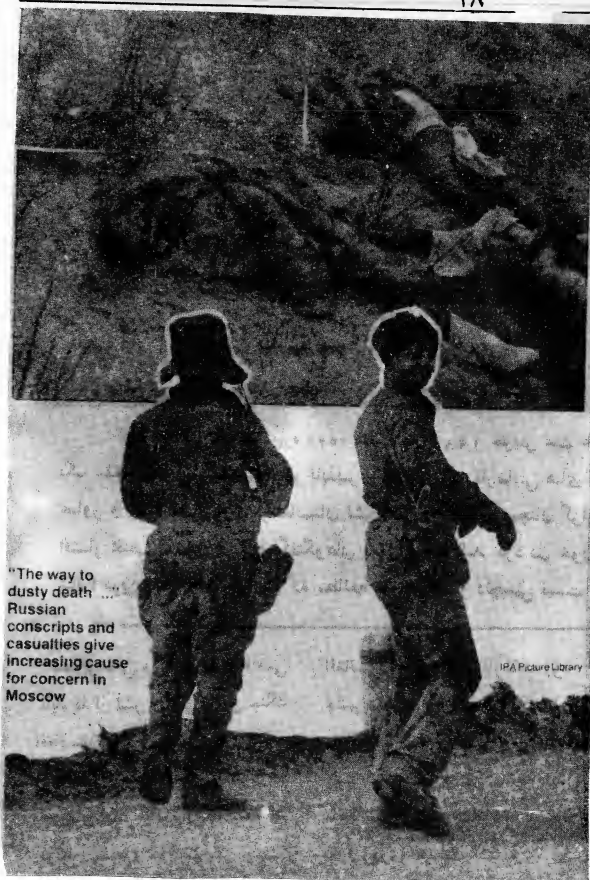
مجله «Arabia» در شماره «۵۲» ماه دسامبر ۱۹۸۵، خویش تحت عنوان (درس‌های برای معلم) یک سلسله حقایق مستند و انکار ناپذیری را پیرامون نارضایتی‌های مردم آسیای میانه در مقابل تجاوز و لشکرکشی روس بر افغانستان نشر نموده است. همچنان گزارشگر این مجله با چند تن از افسار مختلف آسیای مرکزی گفتگوهای بعمل آورده که درد دل خون انگیز و اظهارات رقت آور شانرا درین مجله بچاپ رسانیده که مطالعه آن عاری از دلچسپی نیست. «مترجم»

یک عسکر روسی که در آلمان شرق اقامت دارد در ماه جولای سال گذشته عیسوی خبرهای پریشان کننده‌ای از برادر خود که در افغانستان کشته شده بود، بدین شرح دریافت کرد: «زمانیکه برادرت می‌خواست پوسته خود را ترک گفته و به روسیه برود، توسط فیر ماشیندار صاحب منصب مربوطه اش به هلاکت رسیده است.»

همچنان متی نانۀ ذیل از جسد یک عسکر کشته شده روسی در جبهات جنگ افغانستان بدست آمده که چهره زشت و قبیح عسکری بی اجباری را در افغانستان افشا نموده

افغانستان بوطن شان بازگشته بود، چشم دید خود را برای یک افسر «اوکراینی» چنین اظهار نموده بود: «عساکر روسی با مردم افغانستان مانند حیوان رفتار میکردند - بخاطر دارم روزی جمعیت کثیری یک قریه را بخاطر اینکه مرمی ضایع نشود، تمام ایشان را به چاه عمیقی انداختند قساوت و بیرحمی قشون سرخ در سرزمین افغانستان تنها بخساره رساندن خلاصه نمیشود، بلکه آنها در مقابل چشمان شوهران و پدران بالای زنها و طفل‌های شان حمله دشمنانه می‌کردند و زن‌ها را بی سیرت می‌ساختند.»

مسکو سعی و تلاش مذبحانمی نماید تا از نشر و پخش حقایق جنگ افغانستان به روسیه جلوگیری کند و نگذارد که شکایات بسع مردم روسیه برسد، لیکن این عمل مقامات کرم‌لین مفید و مؤفقت‌آمیز نیست؛ زیرا بشیاری از عساکر روسی که از جبهات جنگ افغانستان بوطن‌شان برمی‌گردند، چشم دید خویش را حاکلیت می‌کنند و یا توسط نامه‌هاییکه از طرف عساکر به والدین و اقارب شان میرسد از حقایق جنگ و اوضاع افغانستان اطلاع مؤثق بدست می‌آورند. چنانچه یک عسکر جوان «او کراینی» که تازه از جبهات جنگ

"The way to dusty death ... Russian conscripts and casualties give increasing cause for concern in Moscow"

IPA Picture Library

است : «ما در افغانستان اوقات جهنمی را سپری میکردیم، درحالیکه تا گلو در لجن غرق بودیم از ترس باریدن گلوله از یکسو بهسوی دیگر می گریختیم .

هکذا در قسمت دیگر این نامه چنین تذکر رفته است : چار طفل خرد سال که بصوب مکتب روان بودند توسط انفجار ماینی که بوسیله معین افسر سیاسی ما «بوتیوف» گذاشته شده بود ، به هلاکت رسیدند که هیچ اثری از آنها باقی نماند ... این مشکل است که همه چیز را تشریح نمایم ما فقط روز های باقیمانده عسکری را دقیقه شاری می کنیم ...

با گذر ه ما قادر خواهیم شد که بخانه و وطن خود بازگردیم ؟ ما امیدوار هستیم ... زیرا ما از طریق این جنگ لعنتی چیزی را بدست نیاوردیم .

ولی او هرگز باین آرزوی خود که بوطن و خانه خویش برگردد، نایل نشد.

مانند این جوان، صدها جوان دیگر یا به شفاخانه ها هستند و یا در قبرستانها .

در اوایل سال ۱۹۸۵ع یک زن «اوکراینی» مسکونه «خسارکوف» بخاطر اینکه قادر نشد تا جسد پسرش را که در افغانستان کشته شده بود، بدست بیاورد ، خود را در مقابل تعمیر حزب کمونیست روسیه آتش زد.

کنند و دلیل آنهم علایم خدعه و حقه بازی در قسمت اعزام جوانان روسی در جنگ افغانستان است . یک داکتر طب از «اوکراین» داستان جالبی را حکایت کرده است، موصوف میگوید: «هنگامیکه من در دفتر جلب و احضار عسکری در روسیه کار میکردم ، آنجا از تشاء و رشوت دادن بصورت بیشرمانه

در آخر سال ۱۹۸۴ «پراودا» روزنامه حزب کمونیست روسیه از تمام جوانان آنکشور تقاضا نموده اند تا با شامل شدن در خدمت عسکری احساس وطن پرستی خویش را به اثبات برسانند . اعلامیه های رسمی روسیه در سال گذشته عیسوی اعلام نموده بودند که : «جوانان از رفتن به خدمت سربازی به سختی اجتناب می

بوده ، چنانچه حتمی پدر یک پسر جوان برایم یک دربند حویلی و یک عراده موتر را تقدیم کرد تا پسرش از خدمت عسکری معاف و از اعزامش به افغانستان صرفنظر شود .

این دکتور می گوید : « مقامات مسئول روسیه سعی می کنند تا بچه ها و جوانانی را به افغانستان بفرستند که فی الجمله یتیم و بیکیس هستند ، تا بدینوسیله از پرابلم والدین کاسته باشند . »

یک سیاح غربی که اخیراً از روسیه بازدید نموده میگوید : « اکنون در روسیه بویژه در ایالت های آن درباره موضوع افغانستان بوضاحت و وسعت هرچه بیشتر صحبت میشود » این سیاح در راپور خود افزوده است : « موضوع عمده بحث آنها جنبه سیاسی نداشته ، بلکه جنبه انسانی دارد . هیچ یک جوان روسی نمی خواهد که در جنگ به افغانستان برود . »

سیاح موصوف گفته است : « در ازبکستان گراف رشوت پن پنج تا ده هزار روبل رسیده است که برای اجتناب و نرفتن بخدمت عسکری به مقامات ذیصلاح داده میشود . بدون شک اثرات جنگ افغانستان در آسیای میانه تقریباً قوی تر و بیشتر احساس میگردد . »

سیاح غربی در یک قسمت دیگری از یاد داشت های خود اشاره کرده

است : « برای اولین بار بعد از سیار سالها روسیه با افغانستان سرحدات دفاعی غریبانه و ضعیفی داشت ، با تجاوز روسیه در قلمرو افغانستان حتی ادبیات ، مواد مخدره و سلاح روسی نیز داخل این سرزمین شده است . »

ساکنین ما ورای دریای آمو میگویند که : « ما با حمایه مردمان محلی در اوقات مختلف با افغانها ملاقات خفیانسه بعمل میآوریم ، ایشان میگویند : این جنگ احساسات مسلمانهای ماورای دریای آمو را بر انگیزخته و احیاً نموده است ، هم چنان جنگ افغانستان ایشان را اشخاص سیاسی بار آورده است . حتی آنها یکه بوضاحت و صراحت از سیاست اجتناب میکردند ، بعد از جنگ افغانستان به اوضاع سیاسی افغانستان علاقه گرفته اند . »

در نیمه دوم سال ۱۹۸۲ پنج نفر روسی که با مجاهدین افغان ارتباط داشتند در «بوشانب» «تاجکستان» مجرم اینکه در مقابل اشغال افغانستان اعتراض کرده بودند از طرف دولت روسیه دستگیر شدند .

این پنج نفر در اقرار شان گفته بودند که : «ایشان اعلامیه های جعلی را مبنی بر مرگ عساکر روسی در افغانستان پخش میکردند ، بخاطر اینکه نارضایتی را در بین مردم روسیه ایجاد کرده و توده ها را بر علیه

جنگ افغانستان تحریک کنند . » جهاد مردم افغانستان در آسیای میانه اثرات مثبتی نموده و اسلام را در آنجا احیاً نموده است . چنانچه یک میخانیک از سمرقند گفته است : «در چار ، پنج سال اخیر توجه و مواظبت در قسمت مساجد سمرقند و بخارا دو چند شده است ، تعداد کشیری جوانان مطالعات دینی و مذهبی اسلامی را بصورت جدی تعقیب می کنند . »

موصوف متذکر شده است : « حتی کارگران قشر ازبک تمایل و رغبت نشان داده اند که دوباره به مذهب اسلام برگردند . »

یک موزیسین «بخارایی» گفته است که : « یک رفیق ازبک او به دین اسلام اعتقاد دارد او و چند نفر دیگر بیک گروپ مخفی که توسط لاهای مخفی رهنمایی میشود ، متعلق هستند . »

موزیسین موصوف اظهار نموده است : « دوست او از تجاوز روس در افغانستان منقلب و متأثر است زیرا آنها شبیه این حوادث و اتفاقات را شصت سال قبل در بخارا نیز دیده اند . »

یک ژورنالیست جرمنی که اخیراً از افغانستان به پشاور باز گشته طی مصاحبه خویش به گزارشگر این مجله چنین گفته است : « من با یک عسکر (۹۰) ساله فراری «تاجکستانی»

«جوانان اوکراینی بزور و بصورت توسط شمشیر خواهد مرد.»
 اولین نشریه مخفی (سامیردات) (Samizdat) به حمایه والدین و اقارب مسلمان های روسیه که فرزندان شان را به عسکری اعزام نموده اند، نشر گردید، این نشریه نخستین اعتراض دسته جمعی در مقابل جنگ افغانستان بود که بدین سبب در حدود (۲۰۰) نفر به اتهام تمرد و اوباشی در «پروان» دستگیر شدند. در «اوکراین غربی» در سال ۱۹۸۴ کلیسای مخفی کاتولیک ها

«جوانان اوکراینی بزور و بصورت غیر قانونی در جنگ غیر عادلانه افغانستان اعزام می گردند که این کار توسط مقامات روسیه در مقابل مجاهدین مسلمان و ملت سوشور افغانستان صورت می گیرد. او کراینی ها این جنگ را آرزو ندارند و نه این جنگ غیر منصفانه را می خواهند.
 سردمداران روسیه بخاطر این گستاخی خود در مقابل افغان ها مسئول و جواب ده میباشند.»

در اوایل سال ۱۹۸۵ یک زن «اوکراینی» مسکونه «خارکوف» بخاطر اینکه قادر نشد تا جسد پسرش را که در افغانستان کشته شده بود، بدست بیاورد، خود را در مقابل تعمیر حزب کمونیست روسیه آتش زد.

برای نخستین بار به نشر کرونولوژی وقایع جنگ در افغانستان و تأثیر آن بالای اوکراینی ها پرداخت. چنانچه در شماره هفتم این نشریه مضمون جالبی تحت این عنوان (مفاد برای مسکو، نقصان برای اوکراین) نشر گردیده بود که در یک قسمت این مضمون چنین تذکر رفته بود: «این چه قسم اتحاد و حقوق مساویست بین این دو ایالت در مقابل جنگ افغانستان.»
 در شماره ششم این نشریه یک اعتراض دسته جمعی دیگری نیز به نشر رسیده بود که:

در مقابل اشغال افغانستان بسیار اعتراضات مبالغه انگشت و سنگینی را نیز پرداخته است و یک تعداد پرسونل آن مجبور به فرار شده اند. چنانچه در دسمبر ۱۹۸۴ چارتن «استونیایی» بخاطر اینکه نمی خواستند به عسکری در افغانستان فرستاده شوند، به سویدن فرار کردند.
 صلح جوان روسیه نیز بر علیه جنگ افغانستان اعتراض شدید نموده اند. چنانچه در ماه جون ۱۹۸۳ بیش از (۲۰۰) نفرشان بخاطر توزیع شب نامه، از طرف دولت روسیه دستگیر شدند که آنها خواهان ختم

ملاقات نمود، عسکر قراری حقایق و دلایل عضیانیگری مردم آسیای مرکزی خصوصاً تاجیکها را افشا نمود. عسکر فراری گفت: افسران روسی با عسکر غیر روسی نژاد رویه بدی دارند، افسران روسی بالای ما مظنون هستند که ما همراه مجاهدین افغان دلسوزی داریم، در مجموع تمام عساکر روسی و غیر روسی نژاد تمایل نداشته و راضی نیستند که در مقابل افغانها بجنگند، به نحوی از انحاء سعی می کنند که ازین جنگ اجتناب کنند. عسکر مذکور هم چنان گفته است که: «مقامات روسیه درباره جنگ افغانستان با مردم خود با مشکلات فزاینده بی مواجه هستند، اقارب جوانان کشته شده در افغانستان اجساد مردگان شانرا تقاضا می کنند.»

«لیونیسیریا» یک کارگر اوکراینی از «اودسه» که جوانترین پسرش را به عسکری برده و به گمان اغلب به افغانستان فرستاده اند، چنین اعتراض نموده است: «... ما قاتل نیستیم و نمیخواهیم که دیگران نیز کشته شوند... ما برای صلح زندگی میکنیم... ما آرزو نداریم که پسران ما لنگ و زخمی بخانه بیایند و یا بدتر از آن که بمیرند... گذشته از آن این موضوع به کتاب «انجیل» نوشته شده است: «او کسیکه بوسیله شمشیر زندگی میکند،

جنگ افغانستان بودند .

«اولک ایدزئسکی» یک عضو غیر رسمی گروپ صلح جوانان روسیه در ماه اکتوبر ۱۹۸۳ بجرم نوشتن «سکریپت» یک فلم دستگیر شد . این نویسنده درین فلمنامه خود درباره اشغال افغانستان صحبت نموده و روسیه را بخاطر تجاوزش در افغانستان محکوم نموده بود .

هیروی این فلم رژیم روسیه را همراه «هتلر» مقایسه کرده بود .

روسیه با تجاوز خود در افغانستان در مدت این شش سال یک سلسله پرابلم های را در هر دو مملکت یعنی افغانستان و روسیه ایجاد کرده است .

رادیوی آزاد روسیه طی تماس های سری باهم شهریان روسیه سروی جالبی را پیرامون تجاوز روس در افغانستان انجام داده و آنرا از طریق امواج این رادیو به نشر رسانده است .

چنانچه در یک قسمت ازین نظرخواهی آمده است که : «فقط یک چهارم حصه جمعیت جوانان روسیه پالیسی روسیه را در موضوع افغانستان تأیید و تصدیق نموده و یک ربع دیگر آنرا رد نمودند در حالیکه نصف جوانان روسید نظری نسبت باین موضوع نداشتند .

تنها یک بر چار حصه شهریان بالغ روسیه اطمینان خود را نسبت به مؤقتیت پالیسی روسیه در افغانستان ابراز کردند یک ربع دیگر عدم

مؤقتیت روسیه را پذیرا نئی نمودند .

در حالیکه نصف دیگر خاموش ماندند .

رادیوی آزاد از این سروی خویش چنین نتیجه گیری کرده : «این روش روسیه در قسمت افغانستان توسط اکثریت عامه مردم حایسه نشده و از عدم رضایت توده ها برخوردار است .

شش سال جنگ متوالی و بدون وقفه افغانستان ، مردم روسیه را بی نهایت فعال بیدار و انسان دوست ساخته است .

این موضوع تعجب نیست که یک تعداد زیاد مردم روسیه نا رضایتی خود را برضد تمام پالیسی های روسیه پیرامون موضوع افغانستان ابراز می دارند .

زیرا آنها حکایت های زیادی را درباره جنگ افغانستان می شنوند ، اخبار مرگ جوانان خود را دریافت میدارند ، بقایای اجساد و زندان شان دوباره به روسیه آورده میشود ، نامه های را از طرف عساکریکه زنده

مانده اند و در جبهات افغانستان می جنگند ، بدست میآورند ، و بالاخره عساکر زخمی از افغانستان برمی گردند حوادث و چشم دید های خود را بیان می کنند .

این عوامل همه باعث آن گردیده که مردم روسیه در مقابل حکومت مرکزی نفرت پیدا کنند و تفرق و انزجار خویش را بر علیه حزب کمونیست روسیه بصورت نظری و عملی ابراز بدارند .

به گفته یک انجینر «اوکراینی» : مردم روسیه ازین جنگ خسته شده و هر یک آرزو دارند که بزودی ممکن این جنگ خاتمه پذیرد ... همه صادق و بی ریا باشند ... هیچکس اعتراض ندارد که جنگ افغانستان بزود ترین فرصت ممکن خاتمه یابد . یعنی که عساکر روسی از افغانستان عقب کشیده شود و افغانها را بگذارند که درباره سرنوشت خویش ، خود شان تصمیم بگیرند .

روسها از اسلام

در هراس اند

تقسیم شده میتواند : ازین میان بعض بصورت حقیقی با مذهب علاقه دارند، برخی بر اثر روایات بامذهب خو کرده اند و برخی هم نسبت فشار خانوادگی نمی توانند با مذهب قطع علاقی نمایند ؛ حتی آنانیکه بطور رسمی ملحد پنداشته میشوند و با حزب کمونست یا کمسمول (Komsomol) یعنی سازمان جوانان حزب کمونست ارتباط عمیق دارند و جنگ بامذاهب از فرایض و وجایب آنان بشمار میآید ، نیز تا حدی با مذهب رابطه دارند . طبق اطلاعات محقق ، ۹۵-۹۹ فیصد آنان تمام رسوم خانوادگی خویش را طبق دساتیر مذهب بجا میآرند . از روی این احصائیه معلوم میشود که در مناطق مسلمان نشین ، ملحدین کامل (که یکسره با مذهب گسسته و در برابر آن بنبرد برخاسته باشند قطعاً وجود ندارد) .

مسلمانان ساکن روس با روایات مذهبی پیوند بس عمیق دارند . تا هزار سال آسیای میانه و قفقاز در پیشرفت فرهنگ اسلام ، نقش بسزونی ایفا کرده است . قسمت مشتمل بر حصص ایران و ترکیه این منطقه مرکز حکومت نیرومندی بود . این سرزمین

به ارتباط زمانی که این سطور را مطالعه خواهید کرد ، آن وقت تعداد مسلمانان روسیه به (۵۰) تا (۵۰۰) میلیون میرسید که بعد از اندونیزیا ، پاکستان ، و بنگلهدیش شمار مسلمانان این سرزمین خیلی بیش از کشورهای دیگر است .

در روسیه اصطلاح «مسلمان» به کسانی استعمال می شود که قبل از روی داد ۱۹۱۷ با مذهب و فرهنگ اسلامی پیوند داشتند . در پنجاه سال گذشته تبلیغات زیادی علیه اسلام بکار انداخته شد ولی نتوانستند مذهبی را که چارده قرن از عمر آن میگذرد متأثر نمایند . اثرات اسلام در زندگی فردی و اجتماعی مردم خیلی ها عمیق است که هنوز هم بر کردار و روش مردم غالب است . اثر عمیق فرهنگ اسلامی نیز آنها را بصورت واضح از باشندگان دیگر روس جدا می کند . درین سالها طبق احصائیه گیری بی که در مناطق مسلمان نشین روس بعمل آمده است ظاهر میشود که در بین مسلمانان ساکن روسیه تعداد ملحدین (۲۰) در صد است . (در بین روسها این تعداد هشتاد در صد است) باقی هشتاد فیصد آنان به چند گروه

سازد. تا رخداد اکتوبر ۱۹۱۷ اسلام با سرعت هرچه بیشتر تا قسمتهای شرق روس پخش گردید. به این اساس حصص باقیمانده آسیای میانه، قفقاز، والکا و کریمیا با جهان اسلام ارتباط خیلی نزدیک و ناگستنی داشته است؛ زیرا تاریخ، فرهنگ و حکومت مرکزی مشترکی داشتند و به یک زبان تکلم میکردند.

یورشگران روسی درین صورت تغییرات اساسی ی نیاوردند. تا اواخر قرن نوزده افکار و نظریات سیاسی بین حکومت تزاری، خلافت عثمانی، ایران و مسلمانان هند در گردش بود. در سال ۱۹۱۷ م «باکو» و «سمرقند» بخشی از دارالسلام بود که نسبت به پتروگراد (لنین گراد) به «تبریز» و «اصفهان» نزدیک بود.

در سال ۱۹۲۴ م روی اسلام پرده آهنینی افکنده شد و تابیش از نیم قرن جهان اسلام از روابط با این بخش مهم و سرزمین مسلمانان محروم ماند. حال دیگر آسیای میانه و قفقاز از دارالسلام جدا ساخته شده بود و با چنان تجدد و کنش پیچیده تحول اجتماعی روبرو شد که نمیتوان انجام آنرا پیش بینی کرد. حکمرانان امروز روس را سعی بر آن است تا ثابت سازند که تدبیر آنان در قسمت مسلمانان مؤثر ثابت شده است و در تاریخ برای نخستین بار که از طرف یک قدرت استعاری استثمار میشدند بطور آزادانه و مشترک، در دولت مشترک ملیتهای آزاد اشتراکی شامل ساخته شده اند. زمامداران روسی ادعا دارند که جامعه جدید روی اساسات کمونیسم و انترناسیونالیسم ساخته شده است و بین تمام مردم و ملیتها اختلافات مذهبی، فرهنگی، اجتماعی و تاریخی از بین رفته است و یا ازین برده خواهد شد و یک فرهنگ جدید روسی جاگزین آن شده است. همچنان یک انسان مطمئن و خوشنود جدید روسی (کولستی) بمیان خواهد آمد. روسی باشد یا ازبک و کرغیز در بین آنان تفاوت روحی

در پیشرفت تاریخی اسلام نه تنها برای ترکیه، ایران و هندوستان بلکه برای تمام جهان اسلام مرکزبزرگی بشمار میآمده است. این حقیقت از اینجا معلوم میشود که «سمرقند» پایتخت سلطنت تیمور بود، رواج ادب دری پیش از همه (پیش از همه) در بخارا بود و مفکر بزرگ عالم اسلام ابوسینای (بلخی) درخوارزم میزیست. در آغاز قرن هفتم میلادی اسلام به البانیه قسمتی از قفقاز روسیه امروزی رسید که در آن وقت اکثریت مردم آن کیش عیسوی و مزدکی داشتند. مسلمانان عرب در سال ۶۴۲ م «آذربائیجان» و در سال ۶۸۵ م «درپند» را فتح کردند که تا قرنهای اخیرین شهر سرحد شمالی سلطنت اسلامی بخا ماند و در دو طرف آن آوارگان ترکی میزیستند. بعد از فتح قفقاز شرقی جدوجهدی، بمنظور حاکمیت کامل اسلام آغاز یافت و هیچکس با آن مخالفت نرورزید. قفقاز شرقی تا استیلای روس یعنی تا قرن نوزدهم با خلافت اسلامی و سلطنت ایران وابسته بود.

در قرن هفتم میلادی سپاه اعراب (مجاهدین اسلام) داخل آسیای مرکزی شدند. در سال ۷۷۳ از دریای آمو عبور کردند. در سال ۷۷۶ م بخارا و بین سالهای ۷۰۶-۷۱۶ م «سردریا» را فتح نمودند و بالاخره تا قرن دهم میلادی اسلام آیین رسمی مردم آسیای مرکزی گردید. درین منطقه تنها گروههای کوچک یهودی گاهگاهی ایجاد مزاحمت میکردند. بعد از آن آسیای میانه قسمت مهم «دارالسلام» گردید. از ورود مسلمانان عرب بعد، دایره اسلام در روس امروزی تا سیزده قرن متوالی روبه وسعت میگذاشت که رسماً از آن سرپرستی میشد. سپس در آسیای میانه سرگرمیهای انفرادی تبلیغی نیز در آن شامل شد. گرچه روس از اواسط قرن هجدهم تا قرن نوزدهم بالای مناطق مختلف مسلمان کشین آن سرزمین حکم راند ولی با آن هم نتوانست پیشرفت اسلام را متوقف

ذهنی و حتی جسمی باقی نماند؛ آنان فقط به یک فرهنگ و یک مارکسیزم - لیننیزم متیقن خواهند بود؛ یک قسم غذا تناول خواهند نمود و یکسان از حکمرانان شان اطاعت خواهند کرد. فرهنگ «کمونیسم» از اجزای بهتر تمام فرهنگها عجم خواهد شد ولی تا رسیدن به آخرین منزلگاه باید از نشوونمای جامعه جدید حفاظت بعمل آید بخاطریکه نسبت جوانب منفی آن چندین قدرت آنرا تهدید میکند که (به اصطلاح آنان) در اصل جنون مذهبی، فریبهای سرمایه داری استعمار جابر و زمامداران مرتجع شامل اند. (به عقیده آنان) گویا آنان همیشه با شکست مواجه اند ولی کاملاً از بین نمیروند به دین خاطر مناطق مسلمان نشین روس از جهان اسلام جدا و بخاطر نابودی اسلام، فعالیتهایی بکار بسته شد.

درین صفحات ما به آن قسمتی از کوششهای زمامداران روسی نظر میافکنیم که بخاطر خاتمه دادن بگذشته و قایم کردن روابط روی اصول جدید بعمل آورده اند ولی تا که بصورت یقینی میتوانند سلطنت روسی را بسازند آیا قبل ازین حالتی را بمیان آورده اند که ستالین در زمان زمامداری و خروشچف قبل از برطرفی خود چندین بار آنرا اعلام داشته بود؟

بیاایید بسراغ جواب این پرسشها برآیم:

برای روسیه کمونیست مسأله ناسیونالیسم یک مسأله ارثی است. زمامداران روس تا سالها ادعا میکردند که در روسیه چنین مسأله‌ی وجود ندارد و اگر اثری از چنین مسأله‌ی وجود داشته باشد آن هم اثرات عهد سرمایه داری است مگر حقیقت خلاف این است. علاوه ازینکه مسأله‌ی ناسیونالیسم در روسیه حل نشده بود بلکه اکنون خطر آن بیش از پیش شده است بخاطریکه در روسیه اهمیت غیر روسها نسبتاً رویتزاید است و روسها روشها و اعمال روسی خود را از دست میدهند. بلشویکها غرض حل مسأله‌ی

ناسیونالیسم به اصول مارکسیزم متوسل شدند ولی بزودی معلوم شد که رسیدن به حل قطعی این مسأله ناممکن است بناء زمامداران روسی مجبور گردیدند روشهای عملی را زیاد و نظری را کم در معرض اجرا گذارند. بلشویکها در سال ۱۹۲۴ با در نظر داشت گذشته چنان روشی برگزیدند که پیشوای آنان (تزار) در مقابله با مسلمانان به آن توسل بسته بود. بدینگونه (طبق وضاحت ستالین) درباره روابط اقلیتهای مسلمان آمیزش نفیسی از تجربه‌های حکومت تزاری و (مارکسیزم) در سیاست روسها بوجود آمد مگر در دهه‌های ۱۹۲۰ بالکل واضح گردید که پالیسیهای سنی بر اصول نظری نتوانست این مسأله را حل کند بلکه روبه فزونی گذاشت به این لحاظ زمامداران روسی مجبور گردیدند که روشهای دیگر ستالین را برگزینند. این روشها که هنوز هم از آن استفاده میشود با مارکسیسم هیچگونه پیوندی ندارد. این روشها کدام بنیاد نظری ندارد بلکه برآن پالیسی قدیمی تزار استوار است. که در مقابله با مسلمانان از آن کار میگرفت. این روشها را مفکرین روسی برشته تحریر نیاورده اند بلکه توانستند از اعمال شخصت (۲) سائل زمامداران روسی و اعمال آنان اخذ نمایند. بین حکومت پترزبرگ و روس فقط همینقدر فرق موجود است که روسها روشهای وحشیانه تری را اختیار کرده اند.

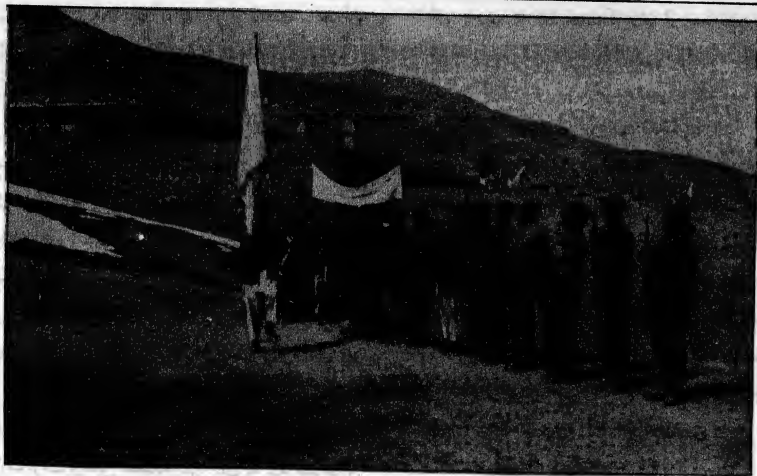
این روشها به اقسام ذیل تقسیم شده میتواند:

۱- نسل کشی و از بین بردن نسلها.

۲- روسی کردن.

۱- نسل کشی:

این روش خطرناک بعد از جنگ دوم جهانی در زمان ستالین برضد ملیت های مسلمان استعمال شده بود و تناسب کامیابی آن مختلف بود. بعضی از آن ملیتها با عساکر آلمانی رابطه داشتند. اگرچه بعضاً از گشت و گذر عساکر آلمانی دور بودند ولی با آنها تهمت

گروی از مجاهدین غوربند در حال تمرینات نظامی.

دشمنی روسیه بر آنها بسته شد.

حقیقت مسلمه است که در زمان جنگ غیر روسها برای حفاظت سرزمین سوسیالیزم احساسات و علاقه‌ی نشان ندادند. عده‌ی از آنها روی اصول نظری یا برای بقای خویش یورشگران آلمانی را ترجیح دادند. این نیز حقیقت مسلمه است که روسهایی نیز بودند که نه تنها اینکه از آلمانها حمایت بعمل آوردند بلکه با عساکر آلمانی یکجا شده علیه قوای روسی می‌جنگیدند. در میان ملیت‌های مختلف روسیه برقرار ساختن معیار ضد روسی بالکل ناممکن است ولی روسهایی را میتوان یافت که بعد از شکست قوای آلمان نیز از جنگ گوریلابی برضدگارد سرخ روس دست نبرداشتند که در آن یوکراییهای «سپاه دلامس سوف» و «بندیرا» شامل اند. همینگونه از سپاه مشتمل بر تاتارها، ترکستانیهایی، جارجیهایی، کالمیکها، آرمینیها و کاکیشاییها که قبلاً اسرای جنگی بودند نیز دسته‌های مخصوص ساخته شده بود و از آنها برای در هم کوبیدن قیادت نیروهای

مزاحمت آلمانها کار گرفته بود. به این اساس لازم بود تاتارها، کالمیکها یا کرچی با یوکرایینها و کبایریه‌ها روش مختلف اتخاذ نمیکردند. حکومت روس قبل از جنگ خلاف منطق و اسناد و شواهد عده‌ی از ملیتها را جدا ساخته آنها را خاین قرارداد. هدف ازین کار دادن جزای دسته جمعی به آنان بود تا که نظم قومی و وحدت منطقوی آنان از هم پاشد و تمام آنان به سایبریا و آسیای میانه تبعید گردند. به ملیت‌هایی که جزا داده شد مشتمل بود بر ملیتهای جرم، بد و پنج ملیت مسلمان، گرچه در دو صورت در مسأله تبعید نتوانستند پیروزی حاصل کنند اما درصورت‌های دیگر نه تنها اینکه کار آنان به ناکسی انجامید بلکه نتایج منفی نیز بار آورد.

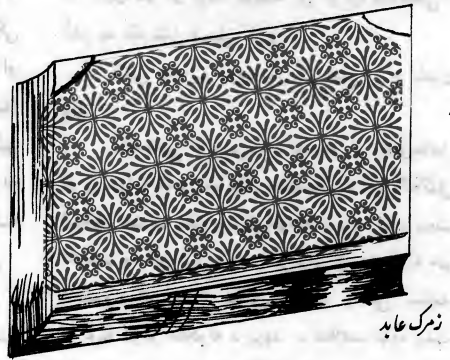
تبعید کامیاب :

در سال ۱۹۴۱ م، شمار باشندگان تاتاری کریمیا سه صد هزار بود. گرچه این تعداد در ایالت پلری خویش در اقلیت بودند اما با این هم در حکومت حصه مناسبی داشتند. در سال ۱۹۴۳ م، روش آنان

با مناطقی که زیر تسلط آلمانها قرار داشت مانند آن دیگر شهرهای بی شمار روس بود که آلمانها بر آن تسلط کامل داشتند، قسمتی از مردم طی مزاحمتهای سری از بین رفتند برخی به نحوی از انجا زندگی بسر میبردند و بعض هم با افسران آلمانی تعاون کردند مگر شمار خائنین (به اصطلاح روسها) تاتاری کم و شمار آنان نسبت به خائنین روسی و یوکرانی خیلی اندک بود. در سال ۱۹۴۳ م زمانی که گارد سرخ بار دوم مسلط شد تمام تاتارهای کریمیا را که افسران سپاه روسی حتی ارکان M.V.D ایم، وی، دی نیز در آن شامل بودند با حالت خیلی خوفناک به سایبریا و قزاقستان فرستادند. این عمل در سال ۱۹۴۴ م صورت گرفت و طبق احصایه شمار آنان به سه صد هزار میرسید و در آن مناطق یوکرانیها و روسها مسکن گزیدن گرفتند. این شکنجه را نسلهای بعدی نیز مستحمل شدند. بعد از مرگ ستالین خیلی مردم اجازه رفتن به وطن اصلی شان را بدست آوردند مگر از رعایت با تاتارهای کریمیا و جرمنهای والگا انکار ورزیده شد. گرچه حالا در روس چهار صد هزار تاتارهای کریمیا موجود اند مگر تمام آنان در مناطق ازبکستان و کرغیز زنده گی میکنند که تاتارهای والگا نیز ازین جمله اند ولی تشخص (ملی) آنان از بین رفته است. آنها اکنون هم به امید رفتن به وطن آبایی شان در کمال نا آرامی زنده گی میکنند و بخاطر این مقصود تلاش و جستجوی آنان هنوز جریان دارد اما سودی نمی بخشد. قومی که در تاریخ اروپای شرقی در مدت بیش از پنج قرن فعالیت های قابل ملاحظه ای انجام داده بود از یک لحاظ موجودیت آن از بین برده شده است. رهبران تحریک سیاسی تاتارها دستگیر شده به زندان فرستاده شده اند و نزد حکومت روس مسئله تاتارهای کریمیا برای همیشه حل شده است.

بتاریخ ۱۵ نومبر ۱۹۴۴ زمامداران روس در

مناطق جنوبی جارجیا تعداد کثیری از مسلمانان را از اماکن شان حرکت داده به آنان حکم انتقال به آسیای مرکزی داده شد. گرچه درین منطقه هیچگونه شورش بمیان نیامد ولی باوجود «ناکرده گناه» آنان خائمان خود را رها کرده به رفتن به قزاقستان و ازبکستان مجبور گردیدند که در حین انتقال نسبت سردی هوا و گرسنگی پنجاه هزار نفر جان خود را از دست دادند. شمار انتقال شوندگان بین یک صد هزار تا دو صد هزار بود. برعکس ملیت های دیگر گاهی هم علیه آنان تهمت تعاون با آلمانها بسته نشد. درباره این جزای آنان هیچگونه وضاحتی وجود ندارد. تا سال ۱۹۶۸ زمامداران روسی راجع به آنان خموش گزیدند و از سال ۱۹۴۵-۱۹۶۸ در مطبوعات رسمی روس درین باره ذکری نرفته است ولی با آن همه دریافت علت این تبعید خیلی مشکل نیست. در سال ۱۹۴۴ روس خواست بالای ترکیه فشار وارد کند، در جون ۱۹۴۹ وزیر خارجه آن وقت روس از سفیر ترکیه مقیم مسکو خواست که ایالت اناطولییه تسلیم روسیه گردد که بنا بقول وی برخی از جارجیا بود. علاوه ازین مسکو از آن ادعای ارمنیا نیز حمایت میکرد که در آن مطالبه بعض ایالات دیگر اناطولییه از ترکیه صورت میگرفت. به این لحاظ خطر جنگ با ترکیه موجود بود. ستالین نمی خواست درین علاقه مسلمانانی زیست نمایند که بنظر زمامداران روسی مبادا در جنگ بجای روس با ترکیه همراهی کنند. وقتها گذشت ولی برای آنان اجازه دوباره رفتن به وطن آبایی شان داده نشد. در می ۱۹۶۸ متن آن فیصله نامه شورای مرکزی روس اعلان گردید که طبق آن با سرزمین جدید ملت مذکور علاقه عمیق قائم شده بود به این اساس به بازگشت آنان به وطن شان ضرورتی وجود ندارد. (ادامه دارد)

فرهنگ یا د ټولنی معنوي روغتون

په تیږسی...

امام پسی ورتل ، او د څاپه غاړه به حلقه ورته ناست ؤ ، او د څا له تل څخه به د شمس الاثمه د علم وړانګې پورته راختلې او شاګردانو به یې د خپل زړه او دماغ لوبښی ورڅخه ډکول ، یعنی څه به چه امام ویل شاګردانو به یې لیکل ، د حنفی فقهی جلیل القدر کتاب (المبسوط) په (۵۰) جلدو کې او د (السیرالکبیر) مفصله او جامع شرحه د هغه قید په موده کې بشپړه تصنیف شوی ده ، الله رب العلمین د مصنف (یعنی امام محمد بن حسن شیبانی) او شارح دواړو ته په اعلیٰ علین کې ځای ورکړی .

په دی تفصیل کې له دوو حقیقتونو سره بلا شوو ، یو د عالم له حق پرستی او دوهم د علم له جاذبې سره ، عالم د الله د دین په مقابل کې نه د شاهپروالری اونه دکندا ، عالم هر کړاو کاللی شی خوله الهی او شرعی حدودو څخه تیږی نشی زغملی ، اودعالم عالم علمی جاذبه دومره زیاته وی چه هرځای ته خلک په ځان پسی راکاږی ، او د داسی یوه

هغه نفس پرست او ویرندوی حکمران داسلامی فقهی هغه څپاند سمندر (اوزجند) په تیاره ځای د (۱۰) کالو لپاره بندی کړ . (په ځینی روایاتو کې داهم راغلی چه خاقان له غریبو خلکو نه داسی ظالمانه ټیکسونه اخستل چه د هغوی له وس نه پورته ؤ ، شمس الاثمه د داسی جابرانه مالیاتو په خلاف فتویٰ ورکړه ، او د ظالم بندی د دی فتویٰ په ورکولو تریو شو ، او د غریبو خلکو د زړهسوی او طرفداری په جرم هغه جناب په یوه ژور تیاره ځای د یوی اوږدی مودی لپاره بند کړی شو ، البته دغه دواړه روایات په خپل ځای کې تغه دی ، معلومیږی دا چه شمس الاثمه رحمة الله علیه د دغو دواړو جرمونو مرتکب شوی ؤ) خاقان دا فکر کاؤ چه د علم د هغه څپاند سمندر څی به په هغه ځاکی بندی کړی شی او نور به څوک ورته استفاده نشی کولی ، خود هغه طاغوت د هغه پوچ خیال پیښی پر خلاف د علم تږی هماغی دشتی ته په نوموړی

په غاښ شو او ترینه پوښتنه ئی وکړه فېما تقضی ؟
آخر په څه څیز فیصلی کوی ؟
قاضي صاحب چوپ باقي شو هيڅ ئی و نشوی
ویل .

دغه قاضي عايس بن سعيد نومیدو او مطلق جاهل
او بی سواده ؤ، د قضا عالی منصب ئی په دی توگه کتلی
ؤچه کله حضرت معاویه رضی الله عنه د یزید لپاره بیعت
اخیست په دی لړکی ئی د مصر والی (مسلمه) ته هم
د ستور ورکړ چه له خلکو نه بیعت واخلی مسلمه
له نورو ټولو خلکو نه د یزید د خلافت لپاره بیعت
واخیست خو حضرت عبدالله بن عمرو بن عاص
رضی الله عنهما له بیعت ورکولو نه انکار وکړ ،
مسلمه اعلان وکړ چه :

د عبدالله د سمولو لپاره څوک تیار دی ؟

وا ئی چه همدغه عايس بن سعيد پورته شو او
وی ویل چهزه دغه کارکوم ، حضرت عبدالله هغه
وخت د خپل پلار حضرت عمرو بن عاص په (فسطاط)
نومی کور کی او سیده ، عايس د پولیسویو ټولگی
له ځان سره بوتو او د حضرت عبدالله کور ئی
محاصره کړ ، او ځواب ئی ور واستاوه چه اوس څه
وا ئی د یزید د خلافت لپاره بیعت را کوی او که
نه ؟ حضرت عبدالله بیا هم انکار وکړ ، عايس په
دوهم قدم کی د خپل فضل او کمال جوهر داسی
و ښود چه :

(اور او لړکی ئی راوړل او د حضرت عبدالله
کورته ئی اور ورواچاؤ) (حسن محاضره)

حضرت عبدالله چه کله دا حال و لید مجبوراً
له کوره را وؤت او څه چه هغه جاهل ورته ویل
هغه ئی تکرارول .

هوکی ! د بی سواده او مطلق جاهل عايس
همدغه کمال او فضیلت ؤ چه د مصر د فاتح حضرت

عالم په شخصیت کی جامعہ خلاصه کیږی او د
جامعی هر صالح فرد د هغه عالم د علم وړانگی
وی ، او دغه ډول علما د اسلامی ټولنی معنوی او
روحی طبیبان وی ، او د داسی عالم او علماؤ
موجودیت یقیناً دیوی ټولنی لپاره د خدای عظیم
رحمت وی ، او دغه ډول فرهنگ یوه ټولنه د بد
مرغی له منکولونه خلاصوی او د نیکمرغی له
عاطفی او مهربانی څخه ډکی غیږی ته ئی سپاری .

۴ - بل ډول فرهنگ داسی وی چی ،
د آمرانو آمرانه چپروت ورباندی مسلطوی ، د داسی
فرهنگ ژوندی مثالونه داسویانو د خلافت په دور
کی وینو . د جابرانه حکومت په دی دورکی علم
دومره خوارشو چه د هر ولایت والی ته دا واک
ورکړل شوی ؤچه په خپله خوښه د خپل ولایت
قاضي و ټاکی :

انما كان ولاية البلد هم الذين يولون القضاء

(حسن المحاضرة - ص ۸۸)

ډیری ورځی وروسته نه فقط د مروان بن حکم
په دورکی ددی ډول واکمنی نتائج داسی خندنی
ؤچه د شرف له تنهئ نه د خجالت خولی څښیدی ،
په دی معنی چه کله مروان مصر ته ولاړ قاضي
ئی راو غوښت ، دا چه قاضي صاحب له علمی او
فکری لحاظه په کوم مقام کی قرار درلود مورخین
د هغه علم او فضل داسی بیانوی :

مروان ورته پوښتنه وکړه : اجدعت کتاب

الله ؟ آیا د الله کتاب د حفظ کړی ؟

قاضي صاحب و فرمایل : (لا) نه

مروان بیا پوښتنه وکړه : فاحکمت الفرائض ؟

آیا د میراث په مسائلو ښه پوهیږی ؟

قاضي صاحب بیا مهربانی وکړه : (لا) نه په

دی هم نه پوهیږم

مروان د قاضي په دی منفي ځوابونو "کوته

عمرو بن عاص رضی الله عنه د زوی کورته ئی اور واپاؤ ، او د دی ستر خدمت په بدله کی د مسلمانانو په سرنوشت مسلط کړی شو . د حضرت عبدالله یوازی دا شرف نه ؤ چه د مصر د فاتح زوی ؤ بلکه د هغه له ټولونه لوړ شرف داؤ چه د نبی کریم ﷺ جلیل القدر صحابی ؤ ، تردی پوری چه علماؤ د علم او فضل او تقوی له لحاظه هغه ته په خپل پلار باندی هم ترجیح ورکړی ، ولی :

(باغ چه د زاغ په حواله شی ، بلبل نری زگهرؤی کوی له باغه ځینه)

ع- عبدالملک بن سروان په خپل دور کی د علم او فرهنگ سرې د حجاج بن یوسف په ظالمانه خنجر غوڅه کړه ، که و وایو چه د جمل دوهم نوم حجاج بن یوسف ؤ او د دی جمل پالونکی او روزونکی عبدالملک بن سروان ؤ شاید مبالغه به ونه وی کړی ، لپاره ددی چه د لوستونکو اشتباه مو رفع کړی وی مخ کی له دی چه اصل مطلب ته اشاره وکړم د موضوع په ارتباط لیر د حجاج بن یوسف قصی ته غوږ کیږدی .

حافظ ابن عساکر په (تاریخ دمشق) کی لیکي چه عبدالملک بن مروان په فوخ کی له بی نظمی څخه سخت په تنگ ؤ ، یوه ورځ ئی د موجوده گډوډی شکایت خپل وزیر روح بن زبایع ته وکړ ، وزیر ورته وی چه زما په قطعه کی حجاج نومی یونوی فوخی مقرر شوی که چیری د نظم او

اداری چاری هغه ته وسپاری زه فکر کوم چه دغه وضع به تغییر و مومی ، عبدالملک حجاج راو غوښت او د فوخ د نظم او اداری مسؤلیت ئی ورو سپارو ، او ورته ئی حکم وکړ چه کله امیر المؤمنین حرکت کوی باید ټول فوخ د کوچ لپاره تیاروی ،

حجاج د حکم د تعمیل وعده ورکړه ، په ښاغله ورځ عبدالملک او د هغه سلطنتی ښکاره حرکت وکړ ، حجاج د فوخ په منځ کی کمرزیدو او دا اعلانونه ئی کول چه له امیر المؤمنین سره هر اعلی او ادنی باید په خپلو سورلیو سپوروی ، د عبدالملک د وزیر فوخی قطعی ته چه کله ورغی کوری چه څوک ویده دې او څوک خواړه پخوی ، حجاج په ډیر هیبت ور باندی چیغی کړی چه تا سولاتر اوسه نه یاست تیار شوی ، هغو فوخیانو ته دا نه وه معلومه چه دا د

السان په څیره کی څیروونکی ځناور دی ، هغوی په ډیره بی پروایي ورته وویل چه څه شور د جوړ کړی ، لاتر اوسه څه شوی ، راځه یو څه به ته هم را سړه و خوری ، هغوی شاید خبرنه وه خلاصه کړی چه حجاج ئی په سرمتروکی ورحواله کړی ، د فوخ لپاره دا بیخي یوه نوی تجربه وه ، فوخیان ددی وحشی ځناور د وهلو په وجه لالهاند شول ، د ډیرو په بدن وینی راساتی شوی او یوی اوبلی خواته و تښتول ، د حجاج په دی هم سببه و نشوه ورپسی ئی د وزیر او د هغه د ملګریو خیموته اور ور وپاؤ ، روح بن زبایع چه کله له دربار څخه راغی او دغه حال ئی و لیدویی ژړل او بیرته عبدالملک ته په ژړا ورغی ، شکایت ئی ورته وکړ چه هغه عسکر خو زما له نفرو سره داسی معامله کړی ، عبدالملک حجاج ور و غوښت او ترینه پوښتنه ئی وکړه چه ولی د داسی کار کړی ، حجاج بیخي منکر شو چه مانه دی کړی عبدالملک ورته

و ویل چه تا په متروکو خلک نه دی وهلی او خیمو ته د اور نه دی وراچولی ؟

حجاج ورته و ویل هیڅکله نه ، بیانی ترینه پوښتنه وکړه چه د وزیر له نفر و سره دغه کار چاکړی ؟ حجاج ورته وویل چه جناب عالی په خپله

۷۸۶
احمد شاه ((وحدت))
Ahmed Shah (Vahdat)

شفق

ارگان نشراتی حزب اسلامی افغانستان

کمیسیون ارشاد فرهنگ

سال سوم - شماره ششم و هفتم نمبر مسلسل ۲۷-۲۸ - جدی و دلو

د دی ځنی مطالب

پیغام شفق

پیغام پر پیغام

د تکبیر له جلی سره د حکمتیار...

تبصره سیاسي...

افغانستان د روسي...

نا رضایي های مردم...

روسها از اسلام در هراس...

فرهنگ یاد تولي معنوي...

عوامل اساسي مشکلات...

پایه های اخلاقي لهفت...

اسلام یا تریوال پیغام...

باز تاب تعهد در زندگی...

د یوه مبارز او مجاهد مسلمان...

بر روسي ي پیرامون...

د اسلامي حکومت...

انگیزه های دعوت اسلامي...

د انقلاب کولکسي...

د اخوان المسلمین لړپوال...

ربښتنی اتلان...

یا دواړه ي از شهدای...

سیاسي

فرهنگ

ایدیولوژیکي

ادبي

تاریخي

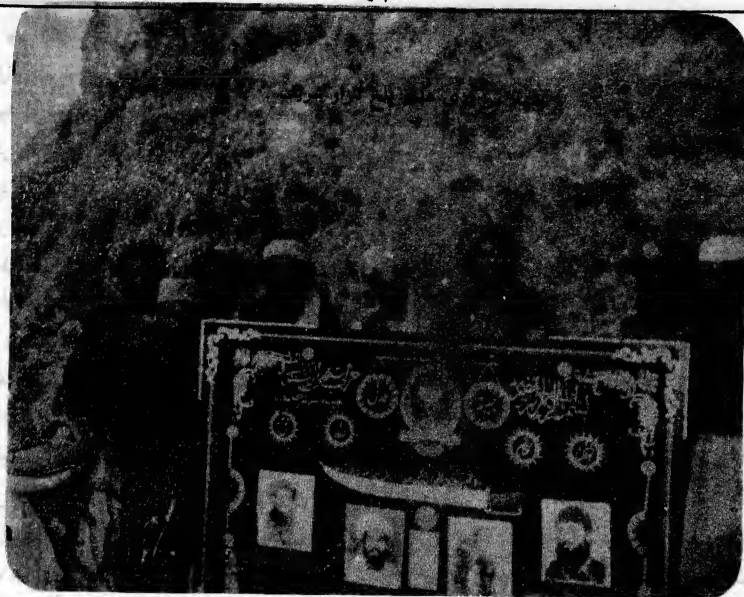
عبدالملك سره له دى چه په خپله لوى فقيه او محدث ؤ. او حجاج ته ئى په خپله له شيطان سره نسبت ورکړى ؤ خو سره له دى هم د هغه ظالم او جابر حکمران دينى حماسه او ايمانى غيرت د حکومت مزواو چرچو داسى وژلى ؤ چه همدوى ته متوجه نه ؤ چه څه کوى ، همدغه ظالم او جاهل حجاج مکه معظمه ورايه کړه ، همدغه جاهل حضرت عبدالله بن زبیر رضی الله عنه شهید کړ ، همدغه جاهل داسى جاهلانه کارونه وکړل چه حضرت عمر بن عبدالعزيز رحمه الله فرمائى :

که د پخوانيو او وروستيو امتونو ټول مجرمين راوستلى شى او مونږ يوازی حجاج ورو باسولوبه ورته گټلى شو .

کرانو لوستونکو ! بېشه غواړم ، فکر کوم چه له اصلى موضوع نه لرى تللى يم ، ليکن په دى لړکى له دى څو مثالونو څخه ځکه لابدی وه چه ترڅو په دى و پوهیږو چه څه ډول فرهنگ ټولنه له بدسرغى نه نيکمرغى ته کشکاپى او څه ډول فرهنگ ټولنه له نیک بختى نه د بدبختى ژورى کندی ته ورلاهوکوى ، راگرزو اصلى موضوع ته هغه دا د علم او فرهنگ تاريخ د بشریت په ژوند کى ډیر مؤثر او حياقی رول لرى ، د هرى ټولنى بقا او پنا په فرهنگ پورى تړلى ده ، فرهنگ دى چه ټولنه له انحطاط نه د عروج مقام ته رسوى ، او بياهم فرهنگ دى چه يوه جامعه د عزت له لور مقام نه د ذات په سپيره ډاگ کينوى د فرهنگ صحت د ټولنى صحت دى ، او د فرهنگ سقم د ټولنى سقم دى ، سالم او تنظيم شوى فرهنگ د انسان قلبى او دماغى قواوى تنظيموى ، کله چه د انسان په سينه کى زړه د علم په رڼا روښانه شى او ذهنى توازن او انډول ئى د علم په ميزان برابرسى د داسى انسان په شخصيت کى قدرتى کشش او جاذبه پيدا کيږى ، هر حرکت

کړى ، عبدالملك په ډيره حيرانى ورنه پوښتنه وکړه چه ما کړى ؟ حجاج وويل ، هوتاسو کړى ، وروسته ئى ورته وويل چه امير المؤمنين! ماغوندى بى وزله او غريب سړى ته څه مجال دى چه داسى کارونه وکړى ، البته هرڅه چه شوى ستاسو په حکم شوى ، زما لاس او زما ستروکه اوس نشته بلکه هغه ستالاس اوستامتروکه ده ، عبدالملك چه کله دا خبرى له حجاج نه واوريدلى له خوشحالى نه ئى په ځاى کى پورته وه ورتل ، او وى ويل چه بس همداسى سړى مې په کارؤ ، له دى پيښى نه وروسته سوکه سوکه حجاج مخ په وړاندې تلو تردى پورى چه د کوفى تر ولايته پورى ورسيدو . له دى جريان څخه مواصل مقصد دا ؤ چه عبدالملك بن مروان همدى جاهل انسان ته بالاخره دومره وسيع اختيارات ورکړل چه په دين او دينى شخصيتونو به ئى ملنډى وهلى ، سپکول به ئى ، بنديانول به ئى او وژل به ئى ، د الله د رسول خاص خادم حضرت انس رضی الله عنه ئى په ډک مجلس کى سپک کړ ، او په ورميږه ئى هغه هر ورو لگاؤ چه مجرمانوته به ئى لگاؤ ، او د حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله په قرأت او فتواو ئى چه کومى ملنډى وهلى د هغو له ليکو څخه قلم شرميږى ، عبدالملك يوځل ورته وويل چه د خپل ځان په متعلق څه معلومات راکړه ، حجاج ورته وويل چه زه ډير سخت کينه ناک ، حاسد ، بى رحمه او قسى القلب انسان يم ، عبدالملك ورته وويل چه ته نو اصلاً د شيطان له ذات نه ئى .

رښتياهم چه د القدار حرص او هوس عجيب بت دى چه له بندگى نه ئى هر څوک ځان نشى خلاصولى دغه بت چه يوځل د چاپه زړه کى ځاى ونيو د هر جنايت ارتکاب په ډاگه کولى شى خود اسارت او سيادت له مزونه نشى تيريدلى ،

معمار حیثیت لری ، د ټولنې له صالحو او روزل شویو عناصرو څخه د جامعی وړانې تعمیر وی ، خو شرط به هماغه وی چه پوه او متقی خلک په دی جهت کی کارو کړی ، او که نه نو د فرهنگ نتیجه به منفی وی اولی ما شا الله به منفی وی .

البته نن سید فرهنگ یوبل (موند) هم بازار ته راوتی چه ورته ځوان فرهنگ وبل کړی ، ځوان فرهنگ د ځوانانو په ځوان قوت مخ په وړاندی ټیږ وهل کبیری ، او غواړی چه د دوی په اصطلاح د زړه او له موده لویدیلی فرهنگ ځای و نیسی ، خو په دی ډول فرهنگ مسلح او مجهز ځوانان د اسلامی فرهنگ له اصل مأخذ نه بیخی بی خبره دی ، یعنی نه په قرآن پوهیږی او نه په حدیثو ، نه په فقه پوهیږی او نه صرفو او نحو ، نه د بلاغت په علم پوهیږی اونه په معانی او بیان تردی پوری چه په خپله قرآن بی له اعراب څخه

او هر عمل ئی د تقلید وړی ، بی له دی نه چه چاته ئی بلنه ورکړی وی خلک په خپله په کامل شوق او علاقه لکه ډیوی نه د پتنگانو په شان پسې ورزغلی ، او د خپلو روحی او معنوی نیکو ټیاؤ په برخه کی ورته مرسته غواړی ، لکه څرنگه موجه د پورتنیو کړنو په ترڅ کی د حضرت عبدالله بن مبارک او شمس الانبه سرخسی رحمهما الله دوه نمونې د مثال په توگه ذکر کړی ، او د اسلام تاریخ په دی هکله نور بی شمیره ډیر ښه ژوندی مثالونه لری ، او که فرهنگ د جهالو لاس ته ورځی د جامعی حال به داسی وی لکه د مروان قاضی عابس او یاد حجاج بن یوسف په وخت کی چه ؤ ، شریف او عزت من خلک به سپکیری ، چهل به پرسپیوی ، په ژبو به د تورو قلفونه پراته وی ، ق به خاموش او باطل به گویاوی .

په دی کی شک نشته چه فرهنگ په ټولنه کی د

دا دعا هم بولی همداسی یوه عربی جمله په ډیرو
ځایوکی تکرارو له ، یوه ورځ په یوه فرهنګی مجلس
کی (چه البته زماله سویی نه ډیر لورې) له هغه
ځوان مفکر سره ناست وم او ورته می پوښتنه
وکړه چه دغه عربی مقوله چه ته ئی د حدیث په
توګه په لیکنوکی تکراروی د حدیثو په کوم کتاب کی
لیدلی ، ځوان مفکر په ډیر متانت او مفکرانه
غرور د خپل فرهنګ د اصل مأخذ په حواله راته
وویل چه (ډیره موده مخکی می په کوم فارسی کتاب
کی دغه حدیث لوستی ؤ) . ما په ډیره عاجزی ورته
ویل چه دا حدیث نه دی .

د ځوان فرهنګ او ځوانو مفکرینو د نه
هیریدونکیو فرهنګی خدمتونو په باره کی مضمون

خو خدای دو کړی چه په فرهنګ
دښمنی می متهم نکړی ځکه چه دغه ځوانان په
فتوی ورکولو کی ډیر چسپاند دی ، خوسره له دی
به هم دا د خپل زړه د تسل په خاطر ووايم چه
د تقدیر فیصلی نه بدلیږی ، که د واقعیتونو په را
برسیره کولو د ځوانو فرهنګی مفتیانو لخوا په
فرهنګ دښمنی متهم شوم څه باک نلری .

د غه دی زمونږ د ځوان فرهنګ ځوان نتایج
چه په ډیره کمه موده کی مودسر په مترگو و لیدل ،
په دی ډول فرهنګ غواړو چه د (جاء الحق وزهق
الباطل) مصداق و گرزو ، او په دی ډول فرهنګ
غواړو چه باطل ته ماتې ورکړو او یوځل بیا په شامه
پیږی کی د (اذ جاء نصر الله والفتح ورايت الناس
يدخلون في دين الله افواجا) یاد بیا را تازه کړو !!!

لفظاً هم نشی لوستی ، د دی فرهنګی ځوانانو
فرهنګی مأخذ اوسرمایه څو هغه ایرانی فارسی کتابونه
دی چه په دی وروستیو وختوکی ځینی علماؤ لیکلی
اویا ترجمه شوی ، دغه ډول کتابونه چه کومو علماؤ
لیکلی د هغوی یوازی مقصد داؤ چه مسلمانان دختیزاو
لویدیز استعمار خطرو او دسیسوته څیر کړی ، او هم
نی پاملرنه د اسلام اصل فرهنګ ته چه قرآن او
سنتو او اسلامی قهقی څخه سرچینه اخلی راواړوی ،
دغه ځوانانو په خپل ځوان فراست او بصیرت
همدغه کتابونه د اصل فرهنګ په صفت و پیژندل ،
او د خپلو مضامینو په لړکی ئی هماغه خبری پیل
کړی چه په هغو کتابونو کی لیکل شوی ، او له
هماغو کتابونو څخه مستعاری جملی او لغات اخلی
او د خپلو ځوانو مضامینو او مقالو متن ور
باندی ښکلی کوي ، دغه ځوان فرهنګ چه د
ځوانانو د ځوان فکر ابتکار دی ځوانان ئی داسی
مدهوش او مخمور کړی چه هریو ځان ته نابغه ،
مفکر او محقق وائی ، او که سړی ورسره مخامخ
کیروی داسی حق په جانب ولاړوی ته به وائی چه د
علومو دایرة المعارف د همد د فکرز پیژنده ده ،
او چه یو بل ، چاته سره معرفت کوی وائی (دافلانی
صاحب دی ډیر پیاوړی لیکوال دی) او د پیاوړی
لیکوال د لیکوالی دا حال وی چه که کومه عربی
مقوله او یا موضوعی حدیث ئی په کوم فارسی کتاب
کی لوستی وی هغه ئی یادکړی وی او په خپلو
انقلابی خطابو او نوشتوکی ئی دیوه ځوان انقلابی
مفکر او لیکوال په توګه لکه د بلبل په شان بیا بیا
تکرار وی ، البته دا خبره د مفروضی او یا استهزا
په توګه نه کوم بلکه عینی حقیقت پرې باندی
شاهد دی ، مثلاً د همدی فرهنګی ځوانانوله جملی
څخه یوه ځوان چه په لیکنو او خبروکی ځان صاحب

عوامل اساسی مشکلات نهضت

مجموعه

و راه حل آن

و طرح برنامه ها و پلان های حزبی و نظامی توجه بیشتری نمودند. ادامه حالت عدم توجه به امور تنظیمی نهضت، و پرداختن به جنگ اعلان نشده ای که بدون آماده گی تنظیمی در برابر ما قرار گرفته بود باعث شد تا بعد از گذشت شانزده سال هنوز هم از نظر مراحل تنظیمی و مبارزاتی در مرحله احساس و آغاز مبارزه قرار داشته باشیم.

طی شانزده سال جریان مبارزه اسلامی خویش ما نتوانستیم نهضت شهید خیز خود را از تشکیلاتی آهنگین و سازمان یافته برخوردار سازیم، درین مدت ما موفق نشده ایم برای افراد نهضت و سپاهیان دلباخته ای که در راه اهداف والای نهضت آماده هرگونه قربانی و ایثار بودند پروگرام تربیتی و خط مطالعه وی معینی ترتیب دهیم تا منسوبین نهضت مطابق پروگرام خاصی ترکیب و تهذیب شوند و با استفاده از نصاب تعلیمی معینی

دلباخته نهضت را با تلاشی پیگیر منسجم سازند. قدرت های استعماری که از ایجاد جنبشی سازمان یافته و پایدار، در بین ملت مسلمان ما هراس داشتند، برای سرکوبی و نا بودی نهضت الهی ما کمر بسته و به هر جنایتی دست یازیدند!

و بدین ترتیب نهضت الهی ما قبل از آنکه به ضروریات و نیازمندی های تشکیلاتی اش رسیده گی و اهتمام نماید، با صفوف پراکنده و نا منظم آماده نبرد و مقابله با بزرگ ترین قدرت های نظامی جهان شد و در برابر ضربات پی در پی و نا جوانمردانه آنها استاده گی کرد.

این مسأله را نیز میتوان در زمره عوامل اصلی مشکلات نهضت و راز ضربه پذیری صفوف آن به حساب آورد.

بزرگ مردان وارسته نهضت به خاطر مقاومت و مجادله با ضربات و توطئه های خائنانه قدرت های بزرگ، به فعالیت های برون حزبی

را در مردان فرزانه ای که نهضت شکوهمند و اسلامی ما را بنیاد نهاده اند، ابتداء فقط بخاطر مقاومت در برابر جریان ویرانگر افکار لادینی و الحادی که از طرف مزدوران استکبار جهانی به همکاری دستگاه حاکمه آن وقت، اشاعه می یافت، به گردهم حلقه زدند!

اندیشه ایجاد منظمه و جماعتی سیاسی زمانی در بین پیش گمان وارسته نهضت قوت گرفت که هزار ها محصل و متعلم به گردهسته رهبری نهضت ما جمع شده بودند و حرکت اسلامی ما به عنوان قویترین جریان فکری و سیاسی آن زمان در صحنه حیات اجتماعی کشور ما تبارز کرده بود.

ازین رو وقتی قافله سالاران نهضت اسلامی ما مصمم شدند تا این حرکت و واکنش عاطفی و الهی را به منظمه ای مرسوم و سیاسی تحول دهند و صفوف سپاهیان

از تشتت فکری و نظریاتی که عامل اصلی تحزب و انشعاب‌گری به حساب می‌آید نجات یابند.

اگر ما اکنون که دامنه دعوت و جهاد نهضت سراسر کشور آزاده ما را فرا گرفته است از دیدگاه اصول مبارزاتی و ویژگی‌های تنظیمی آنرا مورد بررسی و تحلیل قرار دهیم، اعتراف خواهیم کرد نهضت اسلامی ما علاوه بر آنکه طی این مدت از نظر خصوصیات تنظیمی امتیاز و برتری قابل ملاحظه‌ای کسب نکرده است، بلکه روحیه ایثار و قربانی و علاقه به امور تنظیمی و اطاعت مخلصانه ازهدایات و دساتیر مقامات مسئول نهضت در نهاد افراد و احاد آن تضعیف شده است.

خاصه فطری و طبیعی احساسات و عواطف چنان است که خیلی زود در نهاد آدمی می‌جوشند و او را با حرارت و تحرک خاصی به سوی هدف می‌کشانند به همان منوال بعد از اندک زمانی آن جوش و طغیان در نهاد آدمی خاموش می‌شود و آهسته آهسته تحرک و حرارتش را در تعقیب مسیر هدف از دست میدهد پس ضروری است تا در بین نهضت‌های اجتماعی جریان مبارزه و سیر تکاملی آنها قسمی عیار گردد که در چهار چوبه آنها همان

احساسات و عواطفی که عصیت محوری نهضت‌های مذکور را تشکیل میدهند زنده و جوشان باقی بماند و درگیر و در مبارزه و مصائب در د بار به سردی نگراید. ولی چون پروگرام و برنامه‌های نهضت نقطه به‌خاطر مقابله با دشمن و تشدید فعالیت‌ها بیرونی نهضت طرح شده بود. لذا همان عواطف و احساسات پاک و دقیقی که انگیزه اصلی آن‌همه ایثار، قربانی و اخلاص عملی نهضت داران پاکباز ما به حساب می‌رود، گرمی و خروش اولی‌اش را از دست داده است.

تحریک الهی ما باید به منظور تربیه و تزکیه فکری و اخلاقی افرادش و تقویت عواطف و احساس الهی آنها و به خاطر ایجاد صفوی مقاوم و غیر قابل نفوذ برای دشمن به ضروریات و ایجابات مرحله عمل و تکوین که قبلاً یاد آور شده ایم در قدم اول اهتمام و توجه مبرم مبذول می‌داشت.

و همین عدم توجه به تکامل تنظیمی و تشکیلاتی نهضت و توقف نهضت در مرحله احساس و آغاز مبارزه را میتوان به عنوان بزرگترین عامل موثر و اساسی مشکلات و مصائب بی‌شماری به حساب آورد که در طول مبارزه و دعوت و در پیچ و تاب جریان جهاد الهی بر نهضت اسلامی

ما طاری شده است.

۶- شهادت الگوها و نمونه‌های نهضت !!

امام محیی‌السنن در مسند نفیض آورده است که پیامبر (ص) ضمن حدیثی می‌فرماید که من مایه استحکام و وحدت اصحاب و یاران خویش هستم و یارانم مایه استواری و وحدت امتان من هستند، بادوری اصحاب و یارانم از بین امتان من در میان آنها رشحۀ نابوانی و اختلاف سریان می‌کند.

حقا که دوری الگوها و نمونه‌های عملی و فکری نهضت‌های اجتماعی عامل بزرگی برای طریان نهضت و فروتوق برپیکر مرصوص و مستحکم نهضت‌ها و منظمه‌های اجتماعی به حساب می‌آید.

اساساً هر نهضت فکری و اجتماعی که به آرزوی رهبری سالم جامعه بشری و رشد پیوند های اخلاقی انسانها پا به عرصه وجود می‌گذارد. همراه با اینکه رسالت بزرگش را برای آدمیان بازگو میکند، شخصیت های برجسته و بارزی را در پشاه پیش صفوفش به جامعه انسانی تقدیم میدارد که نمونه‌ها و الگوهای مجسم فکری و عملی رسالت و دعوتش بوده به عنوان سمبول عینی بر خط فکری و اخلاقی آن، چون سراجی منیر قطب ارشاد و هدایت

مردمان میشوند، و جوینده‌گان
فلاح و رستگاری در پرتوی نور
فیاض شان راهیاب شده بگرد شان
جمع می‌گردند.

مطابق این واقعیت اجتماعی و
تاریخی نهضت اسلامی ما نیز وقتی
در صحنه مبارزات سیاسی و اجتماعی
جامعه ما تبارز کرد و فرهنگ
اصیل و حیات بخش اسلام را به
عنوان تنها برنامه سعادت و فلاح
برای مردمان ما پیش کش نمود
الگوها و نمونه های برانزده ای
بر آسمان لاجور دین دعوت و
رسالتش می درخشیدند، که باتلاوش
دلپذیر شان در قلب های تاریک و
منجمد نور ایمان و تحرک دمیدند،
و چشمان منتظر و درد مند مردمان
خدا ترس جامعه ما را منور ساختند
تا زمانی که این الگوها و نمونه ها
چون مشعله های پرنوری روشن
گر مسیر مبارزه نهضت ما بودند،
قلب های رنجور نهضت داران فداکار
ما با دیدن شان قوت می گرفت و
هنگامه نجات بخش دعوت الهی ما
مدارج سعودی اش را می پیمود،
وحدت و یکپارچگی، ایثار و قربانی
زینت بخش صفوف رزمنده گان دلیر
نهضت ما بود، ولی بعد از مدتی
این بنده گان شایسته خدا و دین
الگوهای تمام عیار نهضت میثاق
شانرا باخدای خویش به جا آورده

و یکی بعد دیگری در راه اعتلای
فرهنگ اسلامی و به ثمر رسیدن
آرمان ها و والای نهضت نورانی ما
سر دادند، و با قلبی داغدار و لبریز
از عشق خدا خرقه گلگون شهادت
را به برکشیده به پیشگاه عظمت و
جلال پروردگار عالمیان شتافتند
با دوری این الگوهای تابنده و
فروزان که سرمایه سرشار فکری و
اخلاقی نهضت ما بودند در برابر
خورشید عظمت معنوی و ایمانی
صفوف ها ابر پاره های تعلقات و
گرایش های مادی نمود ارگشت.
بذرهای اختلاف و انشقاق این جا
و آنجا جوانه زدند، و نهضت و
هاج و تابنده ما را هاله تاریکی از
مشکلات رنجاوار فرا گرفت.

چون نهضت اسلامی ما از آغاز
مبارزه الهی اش تا امروز در برابر
تمامی نیرو های شیطانی دنیا صف
آرایی کرده است و همیشه آساج
ضربات هلاکت بار قدرت های
استعماری جهان بوده، ازین رو
توفیق آنرا نیافته است تا در مدرسه
پرفیض و خونین دعوتش الگوهای
تازه ای تربیت کند که کوله بار
رسالت و مسئولیت الگوهای شهید
و راست قامت نهضت ما را بدوش
کشند و مانند ایشان امثله عملی و
زنده شخصیت اسلامی بوده و چون
چلچراغی تابناک در میان صفوف

مجاهدان ما بدرخشند، و برای
فرزندان صدیقی نهضت مایه وحدت
و یکپارچگی باشند.

ازین جاست که شهادت الگو
های نهضت و عدم موجودیت
الگوهای کافی را میتوان در سلسله
عوامل اساسی مشکلات نهضت بر
شمرد.

۷- تضعیف نقش رهبری و قیادت:
اسلام عزیز و مقدس قیادت و
رهبری را به عنوان بزرگ ترین
واقعیت اجتماعی و نیاز حیات تنظیمی
میشناسد، و برخلاف مسلک های
نوخاسته مادی که از بارز ترین
خواست طبیعی جوامع و منظمه
های بشری چشم پوشیده اند و
وجود قیادت و رهبری را برای
حیات اجتماعی و تنظیمی ضروری
نمیداند، مسأله رهبری و قیادت
را به مثابه بزرگترین عامل محوری
وحدت، و بهم پیوستگی افراد به
حساب آورده تاکید می ورزد که
حتی جماعت دو و یا سه نفری نیز
که کوچکترین واحد اجتماعی می
باشد نیز باید امیر و رهبری داشته
باشد رهبری و قیادت اصطلاحاتی
اند که در زبان فارسی مروج برای
هدی چهره و نقش اجتماعی صاحبان
امر و کارفرمایان اجتماع بکار
می رود.

درلسان عربی و روایات دینی ما

به جای الفاظ رهبری و قیادت، کلمات خلافت، امامت و امارت که همه آنها مفهوم و معنی واحدی را می رساند استعمال شده است.

خلافت مقامی را می گویند که صاحب آن در میان امت جا نشین پیاپی بزرگ اسلام محسوب گردد، و مسلمانان وی را بطور مطلق خلیفه و یا خلیفة الرسول الله (ص) می خوانند و اولین کسی که مسلمین و یرا خلیفه خطاب کرده اند، حضرت ابوبکر صدیق (رض) می باشند.

بعضی ها چنان زعم کرده اند که اصطلاح خلافت از جا نشینی و خلافت خدا در روی زمین ریشه گرفته است و برای تحکیم گمان خویش به آیه مبارکه (۲۸) سوره نقره که در آن ذکر است تمسک می جویند ولی جمهور علماء این نظر را رد کرده اند زیرا در روایات آمده است که وقتی حضرت ابو بکر را خلیفة الله گفتند، آنرا نفی کرد و مردم را از تکرار دوباره آن منع نمود. و علاوه بر آن مبرهن است که جا نشینی و خلافت از کسی میتوان کرد که غائب باشد برای ذات بزرگی که در همه جا و همه وقت حضور دارد نیازی به خلیفه محسوس نمی شود. پس خلافت به معنی جانشین پیامبر و

صاحب شریعت، صدق می کند و صاحبش حیثیت خلیفه پیامبر (ص) را دارا است.

اصطلاحات امارت و امامت نیز در روایات دینی مرادف با کلمه خلافت تذکر یافته اند.

اولین شخصی که مسلمانان و یرا امیر المؤمنین لقب داده اند، عمر ابن خطاب (رض) است، آورده اند که عمر ابن خطاب (رض) را

خلیفة رسول الله می گفتند و چون تکرار این الفاظ همه مسلمانان به هرج و اداشت لذا مردم به فکر آن شدند تا ترکیبی مشابه و عدیل با لقب مذکور بکار برند تا آنکه روزی پیکی که خبر فتح بلاد بزرگی را با خود آورده بود داخل شهر مدینه شد وی حضرت عمر (رض) را جستوجو نموده می پرسید امیر المؤمنین کجاست || بزرگان امت را این ترکیب قاصد مذکور خوشایند واقع شد و بعد از آن حضرت عمر (رض) را بدان لقب مسمی نمودند.

کلمه امامت بیشتر در بین شیعیان مصطلح است و از آن جهت صاحب امر مسلمین را امام می خوانند که منصب مذکور به امامت جماعت که مردم به صاحب آن در نماز اقتدا می کنند شباهت دارد لفظ امام در مذهب تشیع به حضرت علی

(رض) اختصاص دارد، و گویای آن است که از نظر ایشان حضرت علی (رض) برای امامت نماز خلافت شایسته تر از دیگران بوده است.

به هر صورت از تذکر نکات بالا هویدا گشت که اصطلاحات خلافت امارت و امامت که در ظاهر امر گویای معنی های جدا گانه ای هستند مترادف باهم بوده و همان مطلب واحد رهبری امور دینی و دنیوی مسلمین را بازگو می کنند. از این رو ما در جریان بحث حاضر بدون در نظر داشت تفکیک و تفاوتی این کلمات را به کار می گیریم.

طوری که فوقاً نگاشته ایم وجود امیر و رهبر در میان جماعت و منظمه اسلامی از نظر حکمی به اجماع همه اصحاب و آئمه کرام واجب شرعی است چنانچه بعد از رحلت فخر انسانیت حضرت محمد (ص) همه صحابه با بیعت به خلافت حضرت ابوبکر (رض) روی این مسأله اجماع نمودند.

علامه شهیر ابن خلدون ضمن اثرگران مایه اش همراه با اینکه وجود قیادت و رهبری را در بین جوامع بشری و جماعت های تنظیمی از ضروریات بدهی و طبیعی جماعات میدانند قیادت اسلامی را چنین تعریف می کند. «رهبری و خلافت

پایه های اخلاقی نهضت اسلامی

مبارزه نمایند که در آن منصب امامت، رهبری قیادت و فرمانروائی بدست مؤمنان صالح باشد و جز ازین طریق، مدعای حقیقی دین حاصل نمیگردد.

بنا بر این برپائی امامت صالحه و اقامه نظام حق، دارای اهمیت ریشه ای (به لحاظ مقصد) در او درین بوده و در صورت غفلت از آن، هیچ عمل دیگری نمی تواند که انسان را به حصول رضای الهی نایل گرداند. دقت نمائید! آخر چرا قرآن و حدیث به پابندی و التزام جماعت و سمع و اطاعت اینقدر تأکید نموده است که اگر کسی از جماعت خروج نماید، قتال با او واجب است، هر چند قاتل به کلمه توحید و پابند نماز و روزه نیز باشد؟

آیا دلیل آن فقط و فقط همین نیست که قیام و بقای امامت صالحه و نظام حق مقصود حقیقی دین است و حصول این مقصد موقوف به قدرت اجتماعی می باشد؟ لهذا کسیکه به قدرت اجتماعی صدمه میزند مرتکب چنان جرم بزرگی می گردد که نه نماز می تواند آنرا تلافی نماید و نه اقرار به کلمه توحید.

همچنان ببینید که آخر چرا در این دین به جهاد تا این اندازه اهمیت داده شده است که قرآن کریم به کسانی که از جهاد رو می گردانند، حکم منافق را می نماید؟

بر پائی امامت صالحه، مقصود حقیقی دین است : با در نظر داشت مطالب گذشته اهمیت مسأله زمام امور در دین بخوبی روشن می گردد.

مبرهن است که نخستین خواست دین آنست تا تمامی انسانها بصورت کامل بنده حق گردیده و جز بندگی الله، حلقه بندگی دیگر را به گردن نداشته (و در برابر قدرت دیگر سر تسلیم خم ننمایند) و بعداً می خواهد تا قانون الهی بر نامه زندگی مردم باشد و خواست بعدی آن این است تا فساد از روی زمین بر چیده شود و منکراتی ریشه کن گردد که باعث غضب خداوندی می گردد و متقابلاً حسنات و خوبی های رشد یا بند که موجب خوشنودی و رضای ذات الهی می گردند. هیچ یک ازین خواست ها و مقاصد تا زمانی که قیادت و رهبری نوع انسان و زمام امور معاملات انسانی بدست ائمه کفر و ضلال باشد و پیروان دین حق فقط ماتحت آنها بوده و با استفاده از رعایات و الطاف شان! به ذکر خدا پردازند.

این آرمان بصورت التزامی می خواهد تا همه اهل خیر و صلاح که خواستار رضای الهی هستند. یک نیروی بزرگ اجتماعی را بدست آورده و با تلاش پیگیر و جانثاریهای بیدریغ در جهت برپائی چنان نظامی

جهاد نام دیگر سعی و مبارزه در جهت برپائی نظام حق است و قرآن این جهاد را بمشابه کمک و معیاری قرار داده است که ایمان آدمی در آن، مورد سنجش قرار می گیرد.

به عبارۀ دیگر، کسیکه دل او به نور ایمان روشن باشد، هرگز نمی تواند که به تسلط نظام باطل راضی گردد و یا در مبارزه جهت برپائی نظام حق از بذل جان و مال خویش دریغ نماید.

کسیکه درین مورد ضعف و سستی نشان بدهد، ایمان او مشتبّه بوده و عمل دیگری نمی تواند که بحال او مفید واقع گردد.

آنچه گفته آمد جهت تفهیم این حقیقت کاملاً کافی خواهد بود که قیام امامت صالحه از نقطه نظر اسلام دارای اهمیت اصولی و مرکزی می باشد.

کسیکه به این دین ایمان آورده است، وظیفۀ او فقط درین خلاصه نمی گردد که کوشش نماید تا حتی الامکان زندگی خویش را مطابق قالبهای اسلامی عیار سازد، بلکه از عین تقاضای ایمان اوست که تمام جدوجهد و سعی و تلاش خویش را صرف این آرمان نماید که زمام امور و قدرت سیاسی از دست کفار و فساق گرفته شود و به دست صالحین سپرده شود و آن نظام عدل الهی برپا و حاکم گردد که مطابق رضای خداوندی انتظام دنیا را درست نگهدارد. و چون این آرمان عالی بدون تلاش اجتماعی حاصل نمیگردد، بنا برین ضروری است تا جماعت صالحه ای بوجود آید که خود پابند اصول حق بوده و جز برپائی، پایداری و رهبری سالم نظام حق هدف و آرمان دیگری در دنیا نداشته باشد.

بناء اگر در روی زمین فقط یک نفر مؤمن به تنهایی بسر برد، پس برای او جائز نیست که خود را تنها یافته و یا ملاحظۀ علم دسترسی به احکام و وسایل، به تسلط نظام باطل راضی گردد یا با تلاش حیلۀ

شرعی اهلون البلیتین تحت غلبۀ کفر و فسق به بود بردن از زندگی سر و پا شکسته مذهبی خویش پردازد؛ بلکه برای او راه مستقیم و روشن فقط این است که بندگان خدا را به راهی دعوت نماید که خدا می پسندد. ولی اگر کسی به حرف او گوش فرا ندهد، پس برای او ثبات و استقامت در صراط المستقیم و سپری نمودن زندگی در دعوت و مردن در جریان دعوت، صد هزار بار بهتر از آنست که او با صدای هائی همنا گردد و زبان او به چیزی گویا گردد که مورد پسند دنیای فرورفته در ضلالت و گمراهی باشد و رهرو راهی گردد که دنیا در امامت کفار بر آن می چرخد. و اگر برخی از بندگان خدا آمادۀ شنیدن حرف های او و پذیرش دعوت او گردند، پس بر او لازم است که همراه و همگام با آنان گروهی را تشکیل دهد و این گروه تمامی نیروی اجتماعی خویش را در تلاش و مبارزه در جهت آن مأمول بزرگ صرف نماید که در مورد آن بحث می نمائیم.

آنچه که خداوند از علم دین کم و بیش به معاونیت فرموده است و آن مقدار پیش و بصیرتی که از مطالعه قرآن و حدیث بدست آورده ایم، از آن دریافته ایم که تقاضای دین همین است.

به نظر ما این خواست و مطالبۀ کتاب الهی است و سنت انبیاء نیز همین است ما نمی توانیم ازین رأی خویش برگردیم مگر اینکه کسی با استناد به کتاب خدا و سنت رسول او ثابت سازد که تقاضای دین، چنین نیست.

(ادامه دارد)

اسلام پانړيوال

پیغام

سید ابوالحسن لدوی

ژباړن فضل مولا «لتون»

اوس هم خلک د تراشلیو او نا تراشلیو پټانو په وړاندې سجدې کوي ، اوس هم خلک د واحد خدای (ج) له بنده کې سره نا آشنا او نابلد شويدي ، اوس هم د غیرالله د عبادت او طاقت بازار گرم دی ، اوس هم د نفسی غوښتنو پټ د لاری پرسر نماځل کيږي ، اوس هم «احبار و رهبان» امران او پاچاهان ، ځواکمن او پانگوال ، مشران او زعماء ، سیاسي ډلي او د هغی لیډران «ارباب من دون الله» جوړ شويدي ، د چا لپاره چې قرباني ورکول کيږي ، او په دربارونو کې داسې ستايني کيږي څنگه چې د باطلو معبودانو په وړاندې کيدلی .

اوس نړيوال انسانان د ژوندانه له پراخې ، د سفر د وسایلو د ډیرپټ ، د تګ راتګ آسانی ، او د قومونو او هیوادونو د نژدې والی او یوځای والی سره سره له اول نه څو چنده تنګ دی .

د اوسني مهال ماده پرست انسان په نړۍ کې د بل موجود شته والی نه پني ، او له خپلو گټو ، نفسی غوښتنو او خپل چاری پرته له بل هېڅ څیز سره مينه نه لري ، خپل چاری د دې ځای هم پر اړيکې ندي چې په يوه نوي هیواد کې دې دوه کسه ژوندی پاتې شي . تنګ نظری ناسیونالستان هغه انسان چې له یو هیواد نه د باندې د زیږیدو گنهمگاري د کسري او حقارت په سترگو ورته گوري ، د هغه د هر کمال نه منکروي او له هر ډول حقوقو یې بې برخې کوي .

بیا څوک چې د ژوندانه پر وسایلو او د خوراک په شتمنیو او پانگو واکوال دی هغوی دا ژوند له

د اسلامي نړۍ سره اوس هم د نړۍ لپاره نوی پیغام او د ژوندانه نوی بلنه شته .

دا هغه پیغام دی چې محمد رسول الله ﷺ د یارلس نیم سوه کاله مخکې مسلمانانو ته سپارلی و ، دا یو ډیر ځواکمن ، واضح او روښانه پیغام دی ، چې تردې ، زیات لوړ ، عادلانه او بختور پیغام نړۍ پدې ټوله سوده کې د هېچا له ژبې اوریدلی ندي .

دا هماغه پیغام دی چې په اوریدوي مسلمانان له مدینې منورې راووتل او په گرده نړۍ کې خپاره شول ، او دا هماغه پیغام دی چې یو مسلمان سفیر د ایران پادشاه د یوه سوال په ځواب کې چې «تاسی زموږ هیواد ته څنگه رالځی یاست» ؟ په لنډوالفاظو کې یې ورته داسې بیان کړی و ، «سور الله تعالی د دې لپاره رالیږی یو چې د هغه (ج) د رضا په حاضر خلک د بنده دښو نه بنده کې خلاص کړو او د یوه خدای (ج) بنده گنې کړو . د دنیا له تنگسپایي پراخيو ته راو باسو ، او د مذهبو له ظلم او تیري یې د اسلام په عدالت او برابري کې داخل کړو» .

پدغه پیغام کې اوس هم د یو حرف د وړاندې والی او وروسته والی اړتیا نشته ، اوس هم د شمی پېړۍ د نړيوالو لپاره داسې نوی ، تازه او له حالاتو سره سم دی څنگه چې د شپږمې عیسوی پېړۍ د نړيوالو لپاره و .

های مرد خیز کشور ما! ا بنایید!
که فرزندان پیلجشور تان با نبرد
بی اسان خویش پوزه بزرگترین
قدوت شیطانی دنیا را به خاک
ذلت مالیدند!!
آری!!

به مجاهدان فاتح و قهرمان ما
بگوئید! که سنگهای مقاومت و
جهاد را گرم تر سازند!! و با
حملات کفر شکن خویش عرصه
را بر دشمن زبون تنگ تر و
مرگبار گردانند... به سنگرداران
دین خدا در کشور ما پیام
رسالید... که حماسه استقامت و
قربانی را ادامه دهند... زیرا طلوع
طلایی صبح و گریز شرمبار ظلمت،
نزدیک است...

به نهضتداران خونین قباي ما
بانگ برزنید... که به ین ایثار
و پایداری شان افسانه شکست
ناپذیری قدرت های طاغوت در
هم شکسته و نعره های ملکوتی
الله اکبر شان بناهای ستم آباد
نظام های استکباری و جاهلی را
به لرزه در آورد است...

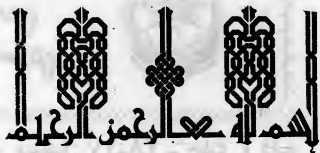
به آزاد مردان پیکار جوی ما
صدا در دهید... که ریشه های
صبر و استواری را در بین صفوف
پولا دین شان تقویت بخشند که
همه قدرت های ستمگر جهان چنگ

جا سپاهیان نور برلشکریان ظلمت
پرویز شده اند
ای آفتاب نصرت!!! تو بیا و
بر فراز سنگرهای خونین ما طالع
کن!! که درین میقات رنجها،
اهریمن شب در آستانه مرگ
جیوانانه تلاش دارد، تا بساطش
را بر چینه و راهی برای گریز
ننگین خویش باز کند!

ای سوکب سبز فام بهار!!!
بر کشور خونین کفنان بیا!! که
دیگر طلسم مرگبار پائیز دیرپا و
جهنمی، در میهن ما شکسته است
و درین جا قطرات گوهرین اشک
ها و خون ها نمایشگر بهارستان
فردا های رنگین هستند!!

ای صبا!! تو بیا و بر کشور
غرقه به خون ما مشک بیز شو!!!
که درین داغستان اندوه برکنار
هر سنگی!! و در پای هرسنگری!
شقایق سرخ شهادت شراره می
زند!!

ای بلبل!! ای منادی
بزرگ!! برخیز و بیاو بر
مناره خون شهیدان داغدار
ما به ایست!! و به آواز
رسایت تکبیر فلاح و رستگاری
برگویی!! و از همان حنجره
نازنینت یکبار دیگر سرود عظمت
و جلال نظام الهی را برخوان!
ای کوهساران بلند، وای دره

شفق

ای فلق! ای سپیده دم!! تو
بیا و بر افق خونین سرزمین شهید
پرور ما فروزان شو!! که درین

خپلې پراخې سره سره نور هم را تنګ کړې دي ، هغوی چې د چالپاره غواړي ژوندیې تنګوی او چې د چا له پاره و غواړي پراخوږي ، نوی لوی پراخ ښارونه او خړو ښه او زرڅیره خدمې پرخلکو راتګی شويدي ، لوی لوی قامونه او آبادی د نابالغو او یتیمانو په څیر د نورو ترسره پالنې او وا کوالۍ لاندې ژوند کوي ، د انسان پرانسان باور پاتې ندي ، هریوېل ته د شک او بدګانې په سترگوګوري ، او خپل دښمن یې ګڼي ، د قرآن کریم د بلیغو او معجزانه الفاظو مطابق ځمکه له خپلې پراخې سره سره را تنګه شویده او طبیعتونه پخپل د ننه کی خفه دي ، د تمدن او حکومت نوی نوی هتکړې ، خوښی او د غلامۍ کړې په خلکو کی اچول کيږي ، هر مهال د ټيکنسونو او نویو نویو محصولاتو له امله د مصنوعی قحطونو خطر دی ، داخلي او خارجي جنګونه او اختلافات یې حده زیات شويدي ، فسادونه ، مارشونه او اعتصابونه د ژوندانه آر «اصلي» جز ګرځیدلي دي .

بې شکه اوس هم د مذاهبو د نابرابریونه داسلامي عدالت او ورورولۍ لور ته د راتلو اړتیا ده ، پدغه روڼ اندی او پرمخ تللی عصر کی اوس هم داسی مذاهب موندل کيږي چی عقاید او ښوونې خنډنی دي او خپل پیروان د بې عقله او بې شعوره څارویو په څیر تر نظارت لاندی ساتي .

او هغوی ته له خپل عقل او فکر نه د کاراخیستلو وخت نه ورکوي ، او ځني داسی مذاهب هم شته چی د مذهب ویلو وړنډي خو په خپل واک او اقتدار کی ، پخپل نه اټکلیدونکی ځواک او حکومت کی او د خپلو پیروانو په پټو سترگو تقلید او عقیدوی جوش کی تر پخوانیو مذهبونو په هیڅ ډول کم نه دي ، دا هغه سیاسي نظامونه او اقتصادی نظریات دي چی اوس هم پدی خلک پداسی ډول ایمان راوړي ، ځنګه یې چی په پخوانیو مذاهبو او ادیانو

ایمان راوړ ، دا د اوسني مهال ناسیونالیزم ، هیواد پرستي ، جمهوریت ، کمونیزم او سوسیالیزم او نور دي ، دغه نوی مذهبونه پخپل نابرابری ، تنګ نظری او بې رحمۍ کی تر پخوانیو جاهلی مذاهبو هم پرمخ تللی دي ، له کومې عقیدې یا ټولنیزې نظریې سره د اختلاف سزا اوس د پخوانیو مذاهبو د اختلاف له سزا نه څو چنده سخته ده ، اوس که د کوم ګوند یا اصولو واک او اقتدار منځته راځي نو مخالف ګوند ته یې د ژوند کولو حق نه ورکول کيږي ، او د خپل اختلاف له امله پرې سختی سزا ګڼي تیروول راځي ، اوسني دوه لوی نړیوال جنګونه د کوم مذهبي اختلاف پر اساس یا د کوم مذهبي تحریک سره د اختلاف له امله پېښ شوی ندي ، بلکه یواځی د سیاسي اهدافو د ټکر او خپلسریو پر بنسټ پېښ شويدي ، د اسپانی او چین کورنی جنګونه (Civil arW) چی په شپږمې عیسوي پیړۍ کی د مسیحي نړۍ مذهبي کورنی جنګونه او د منځنیو پیړیو د کلیسا او علم او فن اخ وډب یې په وړاندی هیڅ دي ، د کوم مذهبي اختلاف پر بنسټ نه و ، خو یواځی د سیاسي اصولو ترمنځ اختلاف او د اقتدار خوښو ډلو ترمنځ اخ وډب و .

اوس هم د اسلامي نړۍ پیغام او د واحد خدای (ج) عبادت او مطلق اطاعت ، د خدای (ج) د پیغمبرانو رسالت ، په ځانګړې توګه د وروستی او تر ټولو لوی پیغمبر حضرت محمد (ﷺ) رسالت او د آخرت پر گروهه د ایمان راوړلو بلنه ده .

د دغه بلنی د منلو انعام او بدله به داوي ، چی دا نړۍ به له هغو تیارو چی له پیړیو راسی پکی لاس پېښی وهي ، د رڼا او روښنایي لوري ته راووځي ، د خپل ځان په څیر انسانانو له بندهګی به خلاص ، او د واحد خدای (ج) د بندهګی نعمت به یې په برخه شی ، د ژوندانه له هغه اړتون «زندان» نه

نمونه ی از انجام بدفرجام اعتمادگاه کمولستها در افغانستان .

په بل لاس کی ونیسي ، بیایي چی هغه لاس ستری شي په بل کی یی نیسي ، له انگلستان نه امریکا او له امریکا نه روس ته د نړیوالی لاریښوونی او واک او اقتدار د بدلون حقیقت تردی زیات نه دی ، چی د کشتی ډینگری له یوه لاس نه په بل لاس کی واخستل شوه ، داد جاله وان بدلون یا د کشتی چلولو د اصولو بدلون او پایي د لوری بدلون ندی ، یواځی او یواځی د کیني اوښی لاس اوبه ده .

د انسانیت د مشکل حل یواځی او یواځی یودی او هغه دا چی اړیوال قیادت او د ژوندانه د کشتی چلولو د دغو څیړونکیو او د بشریت پروینو سرو لاسونونه واخستل شي چی د بشریت کاروان یی دډوبولو لپاره تیار کړیدی .

او د هغو اسانتدارو ، فرض پیژندونکیو ، له خدایه ویریدونکیو او تجربه کارو په لاسو کی ورکول شي ، چی د بشري کشتی د چلولو لپاره د «ازل» له ورځی جوړ شويدي ، نتیجه ورکړونکی او گټور انقلاب

به راووخی ، چی له پیړیو راسی بکی بنددي ، د ژوند په پراخه ډگر او نړی په آزاده فضا کی به پل کیږدي ، د عتیدوی او سیاسی مذاهبو له ډلبندیو نه په خلاصون به د فطري دین الهی شریعت د عدالت ترسیوری لاندی ځای پیا موسي ،

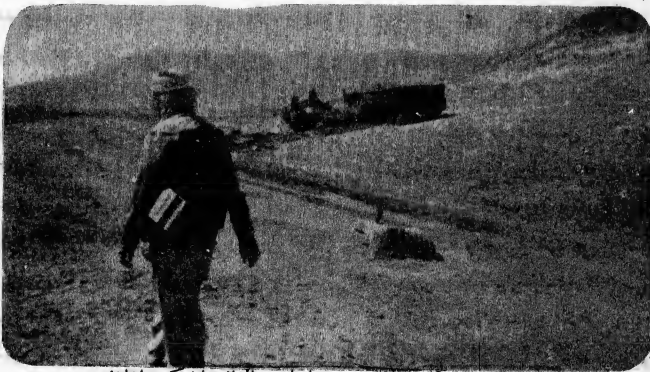
د دغه پیغام اړتیا او اهمیت ، او همدارنگ د دغه پیغام لوړاوی او برتری چی څومره پراوسنی مهال واضح او ښکاره شویده ، او څومره چی اوس پردغه پیغام پوهیدل آسان شويدي ، دومره هیڅکله نه وو ، اوس جاهلیت په عامه سطحه رسوا شويدي ، پټ او د تنی عیبونه یی ښکاره شويدي ، خلک له ژوندانه ستری شوي او د دی مهال له یی خدایو نهیلي دي ، په نړی کی د مشرتابه د اصولي بدلون ځانگړی وخت دی ، دا مهال چی د نړی په مشرتابه کی کوم بدلونونه راغلی دي تردې زیات نه دي ، چی کله د یوی کشتی جاله وان په ډینگری وهلو وهلو روان وي ، کله یی چی یو لاس ستری شي پیا ډینگری

زړې دى ، د رسول الله (ﷺ) نبوت هميشى او وروستى نبوت دى ، د هغه (ﷺ) دين محفوظ دى او تعليمات يې ژوندي دي، خو بې له شكه د اسلامي نړۍ لپاره د نوي ايمان اړتيا ده ، د نويو فتنو ، نويو ځواكونو ، نويو ميلانونو او نويو بلنډو مقابلې د كمزوري ايمان او ځانگړيو د ودونو او رواجونو په وسيله كيداى نه شي ، لكه چې يو زړې عمارت نوى توپان او نوى سيلاب زغملای نه شي، دا ډول د يوه بلونكى لپاره ضروري ده چې پر خپله بلنه پر شانېه تلونكى عقیده ولري ، په هغه كې دى د يو داسى انسان ولوله او جذبه وي لكه پر يوه نوى عقیده يې چې ايمان راوړى وي ، د يو داسى انسان جوش او تاند والى دى پكې وي لكه نوى خزانه يې چې موندلى وي ، يانې يو لوى هيواد موندلى وي ، اسلامي نړۍ كه په بشريت كې نوى روح او نوى ژوند پيدا كول غواړي او د نړۍ پراوسى ماده نمانځنۍ ، شك او نهيلې پرياليتوب غواړي، نو پخپل ځان كې دى نوى ايماني روح تاند يقين او نوې ولوله او جذبه پيدا كړي .

يو اځى دادى چې د نړۍ لارښوونه او واکوالي د جاهليت له كچه نه چې انگلستان ، امريكا ، روس او د هغوى انډيوالان ختيز او آسيايي هيوادونه دي او د مشرتابه واگي يې د ملحدانو او گنمگارانو په لاسوكې دي ترې واخستل شي او د هغه است په لاسوكې دركړل شي چې قيادت او لارښوونه يې د انسانيت لوى سهار رحمت عالم سيد المرسلين محمد رسول الله (ﷺ) په لاس كې ده ، چې د نړۍ د نوى آبادۍ او بويرازۍ او د انسانيت د بيا تاند والي لپاره محكم او واضح اصول لري ، او ايمان يې نړۍ د دې مهال له جاهليت نه داسى د علم او كمال لورى ته رسوي څنگه چې دى ديارلس نيم سوه كاله د غځه رسول وه .

نوى ايمان :

خو د دغه لوى او عظيم الشان كار لپاره د خپل ځان تياري او پخپل ځان كې د بدلون راوستلو اړتيا ده: د دې لپاره لومړى تياري داده چې مسلمانان پر اسلام خپل ايمان نوى او تازه كړي ، د اسلامي نړۍ لپاره د نوي دين ، پيغمبر ، شريعت او ښوونې هېڅ ضرورت نشته ، اسلام د لمر په څېرله كله زړې او نه اوس

يکې از اعضای ولیدمداری حزب اسلامی افغانستان که باتلاش

خستکی لاپدیرش در فراودهای افغانستان چهره پلید کمولیزم

وا بر جهان بر ملا میسازد.

باز تاب تعهد

و هدفمندی در زنده‌گی افراد نهضت

از راه‌های مشروع هدف مقدسش را دنبال کند و از راه‌های غیر مشروع جدا می‌پرهیزد — با اشخاصی که ارتباط دارد کسانی هستند صاحب اندیشه سیال، مفکوره مکتبی، عملکردهای سازمانی و دنبال‌کننده‌گان هدف واحد، پینش واحد و جهان‌بینی و ایدئولوژی واحد ... زنده‌گی او روی اصول و مقررات و قوانینی استوار است که اندک‌ترین انحراف و لغزشی ضربه کاری بی‌برتنه و پیکر شخصیت اسلامی او می‌زند؛ زینرو کاملاً حسابی است و حرکات و سکناتش را طبق موازین فطرت عیار نموده و آگاهانه در مدارهای مترده و بازورها و روشن و رهبری شده ان به سوی هدف — به راه می‌افتد — نخستگی او در خور استعداد بشری است؛ خلایق را بین کار و مأمولش باقی نمی‌گذارد که حاکی از اهمال و فرو گذاشت و غفلت او باشد — اگر احياناً در رفتارش اندکی بطی میشود تقاضای فطرت انسانی است نه کار به عمد و قصدی؛ نمی‌گوییم که عضو منسوب به نهضت به اشتباهات و خطاهای دوچار نمی‌شود و گناه و عصیانی از او سر نمی‌زنند و نه قدرت و استعداد آن را داریم که فقط با مصرف کمی رنگ و کاغذ سند برات اعضای نهضت اسلامی را به آنها تفویض دهیم؛ بلکه مطلب ما در این جا واضح کردن مطلبی است که روال پلان شده اعضای نهضت را و انمود می‌سازد و آنها را یکسره از افراد بی‌هدف متمایز می‌سازد ... هم چنان او این طور هم نیست که تعهداتش را

باز تاب تعهد و هدفمندی در زنده‌گی افراد نهضت تعهد اصطلاح وواژه بی‌است همه گیر و همه جالبه و مسلط بر همه قضایا و برداشتهای زنده‌گی؛ این واژه را نمیتوان در چهار چوبه مرادوات اجتماعی، از ملی تا بین‌المللی محصور کرد و جولا نگاه ضیقی که توسن اندیشه را در آن مجال تک و پو محدود است به آن باز نمود.

از آنجاییکه «تعهد» بحث جزء سازنده یک مکتب مطرح میگردد، معنی آن وسیع تر از آن است که در مرادوات اجتماعی استعمال میگردد؛ زیرا تعهد مکتبی روی مواضع اصولی تاکتیک و استراتیژیک نهضت که خاسته از مکتب است استوار و بر همه آن خواهشات و خواسته‌های انسانی که ناشی از مرادوات اجتماعی مجتمع جاهلیت است بند و مهار می‌زند و حرکات افراد نهضت را در چوکات مکتب و روند نهضت تنظیم و بسیج می‌سازد، برای روشن شدن این موضوع، بهتر است مثالی از یک فرد وابسته به نهضت و تجاری بی‌هدف می‌آوریم: هنگامی که عضو متعهد یک نهضت شب را پشت سر می‌گذارد، بعد از طلوع خورشید به چهار چوبه «تقسیم اوقات» روزمره ولی متحول خود مراجعه میکند، نحوه کارش چنان است که طرق روا و حلال را برای رسیدن به اهداف فرعی که معمولاً هنگام نتیجه گیری برای و اصول به هدف اصلی و انسانی از آن کار گرفته میشود — جستجو میکند — میکوشد

انسان تثبیت کند نمیشناسد — در هر قدمش هزار وسواسی است و به گفته عارفی در هر آستینش هزار بتی! جنون زده پیش میرود، دیوانه میمیرد و جن زده از قبر میخیزد — فرجام بد او گاه گاهی هم سفر ابدیت قارون میشود و هم منزل «شیخ برسیسا» و بلعم باعور او تعهد اولی را که همانا میثاق با خدا (جل جلاله) در روز «الست» است فراموش نموده و تعهد دومی و تجدید توبه را در شیرازه زندهگی اش خللی تلقی نموده هیچ وقعی به ورود آن نمیگذارد — نهضت که حیثیت قوه محرک، جاذب و اداره یک جامعه را دارا است و تعهد در آن بحیث هسته انجام وظیفه میکند — در نزد او «مجمعی» است از اشخاص به اصطلاح بیکار!!! و گاه و بگاه استدلال (!) میکند که چند نفری باهم جمع شده اند به منظور تغییر نظام آیا مضحک نیست؟ اینها را کجا بحالی است که بتوانند در برابر نظام حاکم از خود مقاومت و ثبات نشان بدهند و

این است نقش تعهد در زندهگی افراد جامعه که قطره‌ای از دریای آن ضمنی دو مثال ارائه گردید .
گفتم که تعهد حیثیت هسته نهضت را دارا است؛ وضع این پدیده معنوی انجباب میکند که پیشتر و بیشتر از همه در راه تطبیق و قانونمندی «فاستقم کما امرت» گام برداشت و به یکی از خصوصیتها و ویژه‌گیهای ایدیولوژی و جهان بینی اسلامی که «ثبات و همه گیری» است عمل کرد و به این حقیقت پی برد که در جهان واقع اگر اسلام هست منحیت کل است — قانون زندهگی سه بعدی (دنیا، برزخ و آخرت) است و بجز انتخاب این شیوه پی منافع تنها چشم گیر و فریبای مادی تقلا و هوله کشیدن بمثابه استدلال بالفعل یهودی ها است که میگفتند برخی از کتاب را میپذیریم و بخشی از آن را طرد میکنیم و این بخاطر آنکه آنها میخواستند همه چیز پیرامون

بهشت پازده بعد از مدتی التزام و پابندی چنان از آب بر آید که هویتش حتی در معاییر خیلی دقیق نهضت قابل سنجش نباشد و قسمی در گستاخیهایش منہمک شود که آوان عدم تعهدش بروی لبخند تمساح زند .

افراد نهضت در پابندی با تعهدات شان نمونه هستند و کسان دیگر جامعه را بالفعل به نهضت دعوت میدهند؛ آنها الگو (نمونه) مجسم تیوری نهضت در عمل هستند — در پیشبرد امور پابند اوقات رسمی و تشریفاتی نیستند؛ به آنها وظیفه منحیت حیات مطرح است نه زندگی بحیث وظیفه!!! آنها در خود میمیرند تا به دیگران زنده شوند — در صف اول آزمون و از خود گذریها میایستند — اجری از کسی نمیخواهند و نه از ملام ملامتگری در هراس اند — خلاصه اینکه :

همه حرکات و سکنات افراد نهضت بسوی نقطه‌ای توجیه و نشانه می‌رود که اساج و هدف خلقت انسان مؤمن است؛ زیرا آنها میدانند که وجود شان عبث نیست — روی هدفی استوار است و روزی آمدنی است که در برابر خداوند دادگر قرار میگیرند — از ذره، ذره اعمال شان باز پرس میگیرد، در صورت کامیابی مکافات و در صورت ناکامی مجازات میشوند.... اما تجار بی هدف چنان نیست؛ زیرا او در گرمی بازار تجارتش، از خیانت، دروغ، اضافه ستانی، ربا، گران فروشی، شکست بازار تجاران دیگر به هر قیمتی که میسر باشد و ... نمیپرهیزد، از هر طریقی که ممکن است و از هر شیوه‌ی که میسر دست به دامان پول میزند — آبرو، وقار، عزت و شرف را نمیشناسد و فقط چورت جعل کثافت جو — در سرگین نیلولد و میغلند و از دست میدهد و نابود میشود!!!

او هدف مشخصی که بتواند شخصیتش را منحیت

هسته کام «ناکام» شان بچرخد - اگرچه (العیاذ بالله) فرمان خدا (ج) باشد

اجابت این امر که : «فاستقم کما امرت» = پس ثابت باش طوریکه بتو امر شده است - در آیه دیگری از قرآن کریم چنین توضیح شده است - که موقعیت انسان را در رابطه با خدا و کائنات و پیمودن قوس صعودی استعلائی کمال انسانیت - تشریح میکند :

«قل ان صلاتی ونسکی ومحیای ومماتی لله ربالعالمین وبذلک امرت وانا اول المسلمین» .

توضیح : هدف نهایی دین مقدس اسلام ارتباط نیکوی بنده با خدا (ج) و حصول رضای اوتعالی است در این شکی نیست که دین مقدس اسلام دارای اهداف دیگری نیز هست ؛ اهداف انسانی و اجتماعی ولی بعد از اندکی تأمل این اهداف را خدمتگزار هدف بزرگی که کسب رضای خداوند (ج) است میبایم ، که این خود هدف اهداف است و غایه غایات -

در دین مقدس اسلام نظام تشریع و معاملات است ؛ اما مقصود از آنها تنظیم زندگی مردم و در فرجام کار ، فراغت به شناخت خدا (ج) ، عبادت به او و تلاش در راه کسب رضای او تعالی است و در اسلام جهاد و قتال است و لیکن غایه آن : « حتی لا تكون فتنة ویكون الدین که الله » میباشد - و در اسلام ترغیب به حرکت است و سعی در اطراف و اکناف زمین : اما غایه این حرکت و تلاش قیام به شکر ان نعمت های خداوندی و ادای حق او است .

خلاصه هر آنچه در اسلام : از جمله تشریع و توجیه و ارشاد است همه و همه برای آمادگی انسان جهت بندگی مخلصانه به خداوند بالا و برتر است ؛ زینرو روح اسلام و جوهرش توحید است و یگانه پرستی

و یکتاستایی .

و معنی توحید این است که انسان رمز « لا اله الا الله » را دانسته و با او تعالی احدی را شریک نگرداند و همین است معنی «ایاک نعبد وایاک نستعین» آیتیکه هر مؤمن - روزمره کم از کم هفده مرتبه آن را ضمن قراأت فاتحه الکتاب به پیشگاه پروردگارش تکرار میکند .

خداوند (ج) پیامبرش (حضرت محمد ﷺ) را در رابطه به این حقیقت مخاطب قرار داده میفرماید :

بگو ! (ای پیامبر «ﷺ») که به تحقیق پروردگار من مرا به راه راست هدایت نموده ؛

- به راهی ثابت و حنیف ملت و دین ابراهیم (ع) که او (ابراهیم) از مشرکان نبود -

- بگو ! (ای پیامبر «ﷺ») به تحقیق نماز من ، (حج) و قربانی من و زندگی من و مرگ من

- خاص برای پروردگار عالمیان است ، شریکی به او نیست ، و من به این امر (بزرگ) مأمور شده ام . - و من از مسلمانان (تسلیم شونده گان) اولین ام .

بگو ! (ای پیامبر «ﷺ») آیا بجز خدا (ج) .

- خدای دیگری را میخواهید ؟ ؛ حال آنکه او تعالی پروردگار همه چیز است .

بدون تردید انسان تنها برای خوردن و نوشیدن و لهو و لعب آفریده نشده است که بعد از پیمودن این راه بمیرد ؛ طوریکه حیوانات میخورند و مینوشند و در فرجام کار بدون اینکه هدفی بر زنده گی شان مرتب شود میمیرند -- قسمیکه قرآن از جماعتی چنین حکایت میکند : «یتمتعون ویأکلون کما تأکل الانعام» = بهره میبرند و میخورند طوری که چهار پایان میخورند ! روح سخن این است که خلقت انسان برای تحقق هدف خیلی برین صورت پذیرفته است . . .

میگویند که : احمق برای این زنده گی میکند که

اجتماعی به مناسبت نکوهش هفتمین سال تجاوز روسها به افغانستان در شهر کراچی - در عکس خالقی صاحب درحالت بیابیه دیده میشود . . .

بخورد و عاقل میخورد که زیست کند ، اما در اینجا سوالی باقی میماند که اجابتی از آن حتمی به نظر میآید ؛ و آن اینکه :

و عاقل از برای چه زندگی میکند ؟ زندگی در ذات عاقل غایبی نیست و فقط میتواند برای بقای ذات اوضمانتی باشد ولی نمیتواند هدفی را که انسان بخاطر آن زندگی میکند بر آورده سازد ، پس آن هدف چیست ؟

تا هنوز مادیون پیروز نشده اند به این سوال پاسخ کافی و جواب شافی تهیه بینند ؛ اما مؤمنان میگویند : انسان زیست میکند تا پیرو درگارش را بشناسد ، به او عبادت کند و وظیفه خلافت او را در روی زمین بسر رساند .

قرآن این حقیقت را به «جلا» و «وضوح» خاصی بیان میکند که هدف خلقت جن و انسان - عبادت خداوند مالک الملک است :

« وما خلقت الجن والانس الا ليعبدون ، ما اریه منهم من رزق وما اریه ان یطعمون ان الله هو الرزاق ذوالقوة المتین » . (الذاریات : ۵۶-۵۸)

ترجمه : جن و انس را جز اینکه ما را عبادت کنند (به منظور هدف دیگری) نیافریدیم ، از ایشان رزق نمیکشیم و نه از ایشان میخواهم که طعام به من بدهند ؛ به تحقیق خداوند (ج) همان است رزق دهنده تر و صاحب قوت استوار .

با در نظر داشت این حقیقت که خلقت جن و انسان برای عبادت به خدا (ج) میباشد در خلقت عالم بالا و پایین و خلاصه ناموس هستی هدف دیگری بجز اینکه معرفت و شناخت او تعالی در آن نهفته باشد - چیزی دیگری نیست - که این معرفت باب مراد همه هدایات و کلید درهای بسته خیر کثیر است ؛ خداوند (ج) میفرماید :

الله الذی خلق سبع سموات وین الارض مثلهن

یتنزل الامر بینهن لتعلموا ان الله علی کل شیء قدیر وان الله قدامک بكل شیء علما .

(سوره لقمان ، آیه : ۲۰)

ترجمه : خدا (ج) ذاتی است که هفت آسمان را آفرید و از زمین نیز مانند آسمانها و فرو میفرستد بین آسمان و زمین امر و تدبیرش را ؛ تا بدانید که به تحقیق خداوند بر هر چیز قادر است و به تحقیق خداوند از لحاظ علم بر همه چیز احاطه دارد .

البته حقایقیکه در توضیح دو آیه بی از سوره «الانعام» خاطر نشان شد اصولی را واثقود میسازد که مؤمن روی آنها با خدا (ج) تمهید مینیند و در چهار چوب یا چوکات نهضت به آن ها عمل میکند - در این جا به نکته بی تماس میگیریم که هدف تمهید را روشن میکند و انسان را از «کن مکن» و «کش مکش» «برو نرو» ی واهیات فلسفیان و حرکات نفس اساره بالسوء و وسوسه های شیطان خناس بیرون میکند .

تمهید به آن منظور صورت میگیرد که مؤمن

با هیچ کسی مشوره نه نمودم - وین افکار پریشان و ناهمگون سرگردان هستم! زود است که این جامه را از تنم بکشند؛ اما بنیدام که برای چه به دنیا آمدم و فرارم بکدام سو است . و یا گمراه دیگری که میگوید :

آدمم ولی بنیدام که در کجا هستم! ولی من آمدم!!!
اما مؤمن علی رغم این گمگشتگی ها میداند که تعهد به این آمدن آمدن آنها چیست؟ به کجا آمده است؟ برای چه آمده است؟ و فرارش بکدام سو است و قرارش در کدام جایگاه؟ به او کفایت میکند که از کتاب پروردگارش بیاموزد؛ جاییکه از ابراهیم (ع) حکایت مینماید :

«قالهم عدولی الارب العالمین
الذی خلقنی فهو یهذین
والذی هو یطعمنی ویسقین
واذا مرضت فهو یشفین
والذی یمیتنی ثم یمین

ترجمه: پس به تحقیق آنها دشمن من اند (اشاره ابراهیم (ع) به سوی آنها است) بجز پروردگار مخلوقات :

چنانکه معنی موجودیت او منجبت مؤمن هست در قبال کائنات و هستی و خدا و خویشتن و در فرجام کار در برابر نهضت، هدف وجود خویش را بشناسد، به مسیرش جهت تعیین کند و به زندگی اش طعم و لذت ببخشد و بداند که او ذره‌ی پراگنده و سرگردان در فضا نیست؛ زندگی اش را قیمت و معنی بی هست - او بدون رسالت به دنیا نیامده است که «چون چار پایان بخورد و بنوشد و حساب نپذیرد» و نه مخلوق است سردرگم و مجهول در تاریکهای بی هدفی - مرد مؤمن متعهد چون کسانی نیست که با خدا (ج) - راه پرخاش در پیش گرفتند، از وجود او تعالی منکر شدند و یا شکی نسبت به موجودیت او در اذهان شان پیدا شد و ندانستند که چرا پیدا شدند؟ چرا زندگی میکنند؟ و چرا میمیرند؟! هرگز!!!

مؤمن کورکورانه نمیزید = (نمیپذیرد، رد نمیکند، به قضاوت نمیپردازد و اقدام نمیکند) - بدون هدف و تعیین مسیر آن حرکت نمیکند - تملق را نمیشناسد و پی لقمه نانی چون ... بی هرکسی هوله نمیکشد؛ مستغنی است، مطابق با موازین هدایت پروردگار حرکت میکند، خج و چم و کرشمه های مدهانت آمیز را نمیشناسد در هراس پنهانی از شریعت اسلام میخواهد نه شواهدی از اقوال میاتلتهی ائمه نفاق و کفر و الحاد - بازگشتش را در نظر دارد و طبق تعهدی که با خدا (ج) در سایه نهضت و بیعت بسته است پروگرامهای زندگی فکری و عملی اش را تنظیم میکند - البته پیمودن این مراحل بعد از شناخت خدا (ج) و اقرار بوحایثیت او که شرط اول تعهد است شکل میگیرد و در انظار عامه تقسیم مینماید. او چون شاعری گمراهی نیست که میگوید :

لباس زندگی را به تن کردم؛ ولی درباره آن

ذاتیکه مرا پیدا کرد پس او مرا هدایت میکند .
 کسیکه مرا روزی میبخشد و سیراب میکند .
 و هنگامیکه مریض شوم پس او مرا شفا میبخشد .
 و هبستی بزرگی که مرا میمیراند و باز زنده میکند .
 این است موقف مرد مؤمن و متعهد در برابر
 موجودیت ، هستی و هدف زندگی اش - میبینم که
 او فرجه و شکافی را در زندگی اش نمیباید که تشویش
 کننده باشد و او را نسبت به موجودیت فعلی و
 آینده اش و کشمکشهایی که در جریان زندگی با او
 دست و پنجه نرم میکند در ببحوحه شک و تردد
 قرار دهد

این حقیقت که افراد غیر متعهد ؛ اعم از کفار ،
 منافقین ، مردم بی بند و بار و شهوتران و مترف
 که زندگی را فقط در « بخور ، بنوش و شهوت ران ! »
 خلاصه میکنند و در راه اشباع غرایز حیوانی شان از
 هیچ چیزی پس نیستند - بما نشان میدهد که علت
 العلل این همه نابسامانیهای شان عدم تعهد است
 و بس ؛ زیرا : تاریخ عملاً ثابت کرده است که افراد
 غیر متعهد همیشه دوچار تشویش و اضطراب و
 دودلی و شک و تردید در زندگی هستند ، زندگی
 را از دریچه زور و غلبه بررسی میکنند و وابستگی
 با قدرت و دستگاه جبروتی آن

مشاهده میکنیم عدهی را که هدف مشخص و معینی
 بر زندگی شان مرتب نیست ، هر سو میدوند ،
 تلاش میکنند ، له میزنند ، به هر دری سر میزنند
 و از هر خانهدی در ویزه میکنند که اگر گوهر مراد
 شان را به دست آرند - اما محال است ؛ زیرا آنها
 خدا (ج) را که حلال مشکلات است فراموش کرده اند
 و هدف زندگی شان را که تعهد به آن شکل میدهد
 گم کرده اند - پس ، لا محال عذاب میبینند و ریج
 میکشند و گاهی در پای «عمر» می افتند و گاهی در
 آستان «بکر» سر میسایند - لحظه‌ی فکر میکنند که

« احمد » آزار نشود و لحظه‌ی دیگر در فکر آشتی
 « محمود » میافتند - گاهی از یکی سر میتکانند و گاهی
 هم از دیگری رضایت نشان میدهند - مسیر شان
 مسیرها است و توجیه شان توجیهات و هدف شان
 اهداف مختلف ؛ خلاصه اینکه در همه حال حیران
 و پریشان و سرگردان و در عین «سیری» در به در
 و خاک به سر ؛ حال تو بگو که از این چه بدتر
 عذاب که دمی هم انسان مطمئن زنده‌گی نکند .

این خواریزیهای جنون انگیزی که امروز وجدان
 سالم انسانیت را بین آلام بی پایان قرار داده است ،
 محصول همین بی بند و باریهای تبار فرعون و نمرود
 و شداد است یا وارثان بنام مسلمان آنها !!! این
 جلادان تشنه بخون انسان که در ادوار مختلف تاریخ
 به چهره‌های مختلف و اعمال همسان عرض اندام
 کرده اند انگیزه شرارتها و فساد آفرینی های شان
 جبران تلافی شکوک و تردد های شان در زندگی و
 عدم تعهد و نبودن ایمان شان در جهان اندیشه و
 خیال است ؛ همین انگیزه آنها را مجبور میکند که
 برای افزودن چند روز عمر شان بر جان ملتها بیفتند
 و عالم ، عالم را بخاک و خون بکشند .

*** امام سید ابو الاعلی مودودی " اوصاف افراد
 متعهد را که سرانجام منجر میشود به یک انقلاب
 اسلامی قرار آتی توضیح و بیان میدارد :

الف :- اوصاف انفرادی :

- « ۱- فهم درست اسلام » .
- « ۲- ایمان ریشه دار و عمیق » .
- « ۳- تطابق در قول و عمل » .
- « ۴- دین از حیث هدف » .

ب :- اوصاف اجتماعی :

- « ۱- محبت و برادری » - (ادامه دارد) (...)

د مولوی عبدالولی فیضان لیکنه

د یوه مبارز او مجاهد مسلمان صفتونه

په علمی او حکیمانه طرز سره باید پرمخ بوزی لکه د شجاعت او د قربانی غریزه چې الله الحمد په پوره توګه یې وده کړې همداراز پوهنه روزنه او د خلکو اجتماعي راشه درشه د اسلام د مقدس دین د ارشاداتو سره سم کوم چې زموږ مسلمان ملت یې غوښتنه کوي او په لکهاوو زامن وروڼه یې پری قربانی کړې عیار شي او وده وکړي او خلک دا من، وروري، برابري خواخوږي احساس وکړي. خو دا هله تر سره کيدای شي چې زموږ گران مجاهدين خصوصاً د دوی ځوانه طبقه د علم او پوهې په زیور سره مزین شي.

علم د خدای (ج) ازلی صفت دی چه په چا کې پیدا شي هغه دکمال په لور روان وي او د خدای (ج) د صفتونو وړانګې د هغوی په وجود کې انعکاس پیدا کوي.

علم او پوهه په اسلام کې همداسې فرض ده لکه چې جهاد، لمونځ، روژه او زکات فرض دی او د دی لپاره چې دا فرض ادا شي او دانعمت مو په برخه شوي وي او دا مسئولیت سرته رسيدلی وي هیله ده چه مجاهدين په خپلو منځو کې علمی،

۴۷- مجاهدين ټول یواځې په جهاد مصروف نشي بلکه د هر قوم او قبیلې نه یو وفد د دین او علم د زده کړې لپاره ولېږي - ترڅو د دیني پوهې په زیور ځان ښایسته او سمبال کړي او بیا د خپلې ټولنې، کلي، کورنۍ، جبهې او حوزې علمی تنده خړوبه کړي ترڅو د ټولنې معنوي او روحي اړخ کمزوری نشي - لکه چې خدای (ج) فرمایلي دي:

«وما کان المؤمنون لینفروا کافة طمفلو لانفر من کل فرقة منهم طائفة لیتفقوهوا فی الدین ولینذروا قومهم اذا رجعوا الیهם لعلهم یحذرون».

(سوره التوبه، آیه: ۱۲۲)

او مناسب نده د مؤمنانو لپاره چې ټول یواځې د (جهاد لپاره) راووزي نو ولی ونه وتل له هر قوم نه یو ټولی د دی لپاره چې پوهه په دین کې حاصله کړي او وویروي خپل قوم کله چې بیرته ورته را وگرځي ښايي چې دوی وویریزي.

په کومو ځایونو کې چې مجاهدين قدرت او تسلط لري د هغې سیمې ټول کارونه دوی رهبري کوي او مجاهدين د حکومت حیثیت لري نو ټولی چاري

فاتحانه به خندند زیرا رمز پیروزی
و نصرت شان در اداسه و شکوفانی
هرچه بیشتر جهاد مقاومت ایشان
است . . سعی کنند تا با تشدید
نبرد و یورش های پیگیر بردشمن
شکست خورده از سنگرهای خونین
جهاد که یادگار شهیدان ملت
قهرمان و مجاهد ماست حراست
نموده آنها را همچنان گرم و خونین
نگهدارند .

انشا الله که در اثر جانفشانی
های خالصانه و جهود الهی شان ،
لشکریان رسوای ظلمت خواهند
گریخت . و داعیه جهاد مقدس و
اسلامی ما جهان گیر خواهد شد.
و خورشید افتخار مسجد و عظمت
امت اسلامی دوباره از خاوران
طاوع خواهد کرد .

تا مبادا روزی رایحه حیات بغش
جهاد و مقاومت از مرز های
افغانستان بگذرد و در کالبدیخ زده
و خاموش دیگر ملت های مسلمان
که در چنگله خون چکان استکبار
جهانی اسیر اند روح مقاومت و
آزاده گی بدمد !! و همه ملت های
مسلمان و محکوم با استشمام این
نکته دلانیز به پاخیزند و زنجیر
های برده گی و اسارت نظام های
استبدادی را پاره نمایند .

به جنگ آوران عاشق و دلباخته
اسلام و شیر مردان مجاهد ما
هوشدار دهید ، تا با هوشیاری و
فراسر ایمانی شان در برابر تمامی
توطئه های دشمنان خویش زیرهر
عنوانی که به میدان کشیده بشود
قهرمانانه ایستاده گی نمایند . و بر
صحنه پردازی های مذبحخانه دشمن

در چنگ هم داده اند تا بدست
یاری ایادی مزدور خویش و بکار
گرفتن دسایس نا جوا نمدردانه ای
مقاومت الهی شان را مرکوب
نموده از موج خیزی سیل خروشان
انقلاب اسلامی ما جلو گیری به
عمل آرند . .

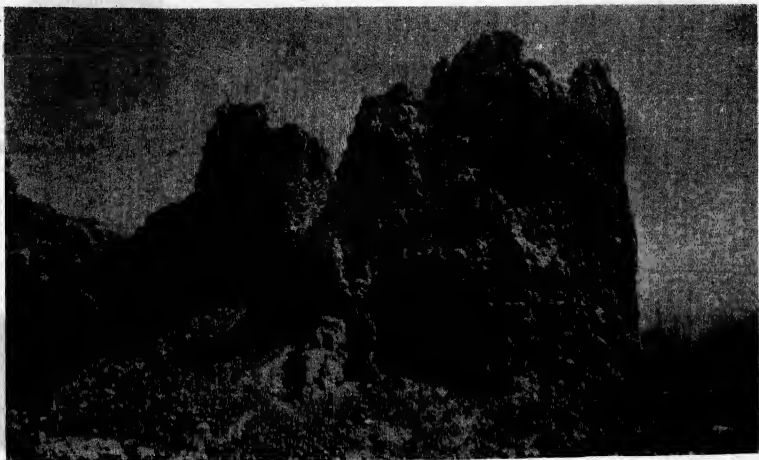
اگر می بینند که قدرت های
جبار و ددمنش این جا و آنجا برای
صلح و آزادی گلو پاره می کنند .
و به خاطر حل معضله کشور تان
اشک تمساح می ریزند . .

اگر می بینند که دشمن های
دیرینه و آشتی ناپذیر . . مشتاقانه
به ملاقات یکدیگر میشتابند و از
صلح و دوستی دم می زنند . .
اگر می بینند که طاغوتچه های
عروسک مآب طلب کار صلح و
آشتی ملی (!) می شوند . .

د غزنی د شتم د جبهی مجاهدین د خواجه عمری ولسوالی د
ولجعه شو و نظامی مهماتو د انتقال په حال کی .

این صحنه سازی های فریبکارانه
همه و همه برای آنست تا زمینه
را برای خاموشی داعیه مقدس
جهاد و نبرد الهی ما آماده سازند
و جنبش اسلامی ملت مسلمانان
افغانستان را که می رود تابثانی
مستحکم نظام شکوهمند اسلامی
را دوباره برپا سازد و کوشک های
پوشالی جهان خواران جفا پیشه
را واژگون گرداند از تلاطم و
تحرك جوشانش باز دارند !!
قدرت های استعماری هراس دارند

د افغانستان د اسکیرلو مسلمانانو له زرگونو کورونو څخه د
يوه کور نمونه چې د کموليزم سيلې پرې لگيدلې ده .

حلقې او وفودونه ولری یا خو د شرائطو دا مکان په صورت کې ورځنی مختصر او مسلسل پروگرام ولری چې د سهار د لمانځه څخه وروسته د تفسیر ، حدیث ، فقه ، سیرة النبی څخه څه ولولی او تدریس شی همداسی د دې علومو د قرائت او تدریس لپاره د ماښام او یا ماخوستن له لمانځه څخه وروسته لنډ پروگرامونه ولری که څه هم لږ وی خو چی دائمی وی نو د خدای (ج) مینه به یې نصیب شی لکه چی رسول الله (ﷺ) فرمایي : « احب الاعمال الی الله اذومه وان قل » خدای ته گران او منلی عملونه هغه دی چی تل وی که څه هم لږ غوندی وی (نو پدی صورت کې به د زمانی د ظرفیت سره سم په هفته ، میاشت او کال کې د مجاهدینو لپاره د علم پوهی لویه سرمایه په لاس راشی).

اوکه د دائمی او مسلسل کار تربیتی شرائط برابر نه وی نو بیا هم چی فرض نه وی متروک شوی د مجاهدینو مشران باید په هفته یا دوه هفتو یا

میاشت او کال کې یوځل دوه ځله د شپې لخوا دجمعی شپه یا د کال داسی نوری مذهبی ورځی لکه د روژې د میاشتی په مناسبت څه لنډ او مؤثر پروگرامونه جوړ او ترا جراه لاندی ونیسی لکه چی د جهانب ټولی اسلامی او غیر اسلامی ډلی د خپلو افرادو او کارکوونکو دری ورځنی ، هفتگی جلسی ، کنفرانسونه میتنگونه او سفرونه لری او اسلامی ډلی هره د جمعی شپه په میاشت کې دری ورځی دعوت او په کال کې څلویښت ورځی تربیه یا هم د روژې مبارکه میاشت او د حج دری میاشتی یا خصوصاً د ذوالحجی لومړي لس ورځی د میلاد، هجرت، وفات، فتح مکه، معراج د قرآن نزول د خلفاؤ د شهادت او وفات ورځی د خپلو افرادو او ځوان نسل لپاره د تربیی په شکل لمانځی .

پورتنی مبارک آیت شریف هم هغه وخت نازل شو چی د تبوک متخلفینو ته د عذاب اعلان وشو د رسول الله او مسلمانانو پریکړه ورسره پیدل شوه .

او په جهاد کې شریکو خلکو ته خدای (ج) د اچرونو وعده ورکړې، د مسلمانانو سره د جهاد جذبېده هومره زیاته شوه چې د جهاد غیر په پورته شو ټولو د تللو اراده وکړه او د رسول الله (ﷺ) سره یې څوک نه پاتې کېدل نو دوی ته داسې درس ورکړ شو چې جهاد او علم دواړه فرض دي ځکه چې دواړه د خدای د کلمې د لوړولو لپاره دي یو په توره او بل په ژبه او قلم د هغه دفاع تبلیغ او دین تشریح کوي - نو مسلمانان په هر یوه داسې مشغول نشي چې بل یې هیروي .

د پيغمبرانو عليهم السلام يوه وظیفه خلکو ته ښوولنه او روزنه وه ترڅو دوی ته د کتاب او د حکمت تعلیم ورکړي - وپللمهم الکتاب والحکمة او که اوس رسول الله (ﷺ) زموږ په مینځ کې نشته نو دا وظیفه د امت د علماوو په غاړه ده چې د هغو د وراثت دعوه کوي .

پوهه اصلاً د مشکلاتو لپاره د کلې حیثیت لری نو د علم په زده کړه مجاهد ځان په عبث او زیاتې شیانو مصروف نه بولي بلکه د شخصیت د تکمیل او د کړاوونو د پاي یواځنی لارنی گڼي .

زموږ سره په جنگ کې اخته طرف (روسان) هم کوشش کوي د افغانستان نوی نسل په خپله ایډیالوژۍ تربیه کړي وگوري چې د مملکت نه مو په زرگونو هلکان ، ځینې روسیې ته ییایې ترڅو هغوی هم د الحاد په پوچه مفکوره تربیه او د تل

لپاره په افغانستان کې گوداگیاڼ ولری - بالمقابل زموږ تربیه ډیره کمزوری او په ځنی سیمو کې ورته هیڅ توجه نده شوی . او بیا په کومو ځایونو کې چې محلي مدرسي جوړی شوی روسان هغه مباروری مساجد چې د مسلمانانو د دیني او روحی تربیې ځایونه دي وړانوی لکه چې په ۱۳۶۳ کال په وروستیو ورځو کې روسانو د وردگو په اوغنی د حسنه بیک

په یوه مسجد کې د لمر ختلو سره سم چې د هلکانو درسي ځای و بمبارد کړ او ۳۰ ډیرش کسه ماشومان او د کلې امام د هلکانو استاد (ښایسته خان) چې قرآن کریمو ته یې په لاس او د زده کړې په حلقه یې مسجد کې ناست وو د کلې د ډیرشو نورو سپین پیرو تورو سرو او شیدي خوړونکو ماشومانو په شمول شهیدان کړل او د قرآن کریم پاتی په وینو ککړي دولو له شاغولو او لرو ځایونو څخه ټوټی ټوټی دغو ښو سره د څو ورځو په ترڅ کې را ټولیدل دا ځکه چې روسانو په نظامي او سیاسي لحاظ سخت شکست خوړلی دی نو اوس د نظم او تربیې ځایونه تر اړ لاندی نیسي .

د منځني آسیا محکومو اسلامي ملکونو د ازبکستان، تاجکستان او نورو د اسلامي او عزت نه ډک مقاومتونو د ناکامی ځینی علتونه ټاپوهی او د هغوی د تربیې د منظم پروگرام نشتوالی وو .

غریبان او حتی نور عرضي اړخونه هم چې کله زموږ روان اسلامي انقلاب د نړی د خلکو په اذهانو کې کمزوری معرفي کوي همدا وائی چې عشاير دی قبایل دی نظم نشته وحدت نشته ، او رهبر نشته پدی ډول غواړی زموږ دکامیابی په هکله د مجاهدینو او زموږ د دوستانو روحیه ضعیفه کړی پداسی حال کې چې شهر کاله سلسله قربانی د دوی د دی ادعا عکس ټاپوی .

زموږ د دی وجوده وضعی د علتو څخه یو هم

زمونږ د دين او دنيا د علومو په نسبت ناپوهي وه دين خلكو ته د يو مكممل ټولنيز يواځني د سعادت او آرامي قانون ونه ښودل شو او په هغه كې د كارگر - مزدور - غريب آس او مامور وظائف لكه چې په اسلامي نصوصو او علمي كتابونو او ذخيرو كې راغلي ، نه وو تشرېح شوي او د دې ترڅنگ څنگ كمونيزم ، ظلم وحشت ، اختناق ، لوتماري غلامي او دا چې د انسان نه حيوان جوړوي ټوله آزادي او حقوق يې سلبوي او د څوغياشو بې بندو بارو وحشي مغورو انسانانو په لاس كې هر څه وي نور ملك ټول د غلامانو او حيواناتو نه هم ټيټ حيثيت لري نه وو ورته واضح شوي - تردې چې نن غربيانو هم دا ډرك كړي چې يوازيني محكم او اوسپنيز حصار چې د كمونيزم په مخ كې سپر او ثبات ساتلي شي هغه اسلام دې نوځكه يې د دوي په لاس ناستو حكومتونو ته اجازه ور كړي چې د اسلام تش په نامه چيني ووهي. كه نه نو اصولي خدايي نظام چې شرق او غربي استعماري دواړه قدرتونه ورته يو مثال دې دوي هم نشي زغملی .

او دوي پدې هكه زيار باسي چې خپله پوچه مفكوره زمونږ په سها جرينو او بيا په مجاهدينو كې خوره كړي ترڅو د نوک ځاي پيدا او بيا هم سوک خوندي كاندې. د بله پلوه كمونيزم د مينونو او محاصري حيثيت لري چې پكې راگير شوي قومونه او ملتونه خوشحاله او قانع ندي خو لدې طلسم، دوتلو چل ورته معلوم ندي. مگر زموږ په نظر كې لدې مكر او فريب چال او ټبرنگ نه د خلاصون او ثبات لار يواځي او يواځي په اسلام باندې پوهيدل او بيا په هغو عمل كول او خپل اسلامي جهاد د اسلام د ارشاداتو سره سم ادامه ور كول او د قلم ، كتاب او ټوپك نه په پوره او مناسبه توگه كار اخيستل دي . او كه خداي كول د كمونيزم د جادو او ظلم تور جال په

چې جنايتكار روس يو شمير هيوادو ته پكې راگير كړي او د هر ډول انساني حقوقو څخه يې بې برخي شويدي د افغانستان قهرمان مجاهدين ټوټې ټوټې كړي ، اوس ځكه آسمان فضا او ټول ظروف شاهدي وركوي او ورته سترگې په لاري دي د دې محاصري ما ټول تر سلاح نه هم پوهي او هوشيارتيا ته پوره اړه لري .

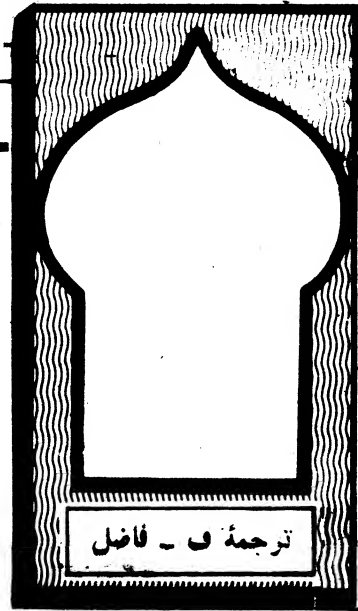
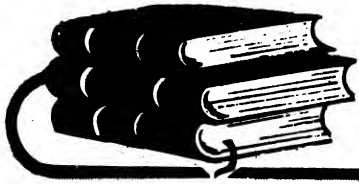
هيله ده زمونږ مجاهدين ورته ستوجه شي. د پورتنۍ آيت شريف په اساس بايد ځيني جهاد او ځيني د علم په زده كړه مصروف او وخت په وخت د خپلي ټولني علمي ليمكړتياوي پوره كړي .

شهيد ولي محمد خان د شين د جسي عمومي قومانده ان .

بررسی پی پیرامون مسألهٔ (اختلاف)

نمو کرده بوسیله نوعی تأمل و تدبیر در مصدر و منبع آن اندیشه امکان پذیر است. هم‌چنان برای کشف آن می‌توان با خود اندیشه و سؤال کرد که چرا این نظر را پذیرفته است، شرائط حاکم بر محیط بر او چه تأثیری روا داشته، آیا او درین اندیشه ثبات خواهد داشت؟ و آیا کدام فشار، از خارج بر او وارد شده که مسیر او را بدون آگاهی و شعورش به این سو کشانیده، سپس در ژرفای این اندیشه دقیق گردد اگر اندیشهٔ مزبور مضطرب بود و مذبذب معلوم می‌شد، بداند که مولود هوی و نزغ ابلیس است که باید از خداوند سمیع و علیم پناه خواسته و او را ستایش و حمد گوید که حقیقت را قبل ازینکه هوی نفس قلاده تسلیم به گردنش نهد و زنجیر پیروی به پایش به او نمایانده است.

ج - خلافتیکه انگیزه آن حقیقت خواهی است؛ گاهی خلافتی بوجود می‌پیوندد بدون اینکه نفس در آن نقشی داشته باشد و یا هوی سلطانی این همان خلافتیست که قومانده آن بدست حق بوده علم به آن و اداشته، خرد تقاضا کرده و ایمان آنرا و جیبه دانسته است، بناء مخالفت سنگر داران ایمان با اهل کفر، شرک و نفاق خلافت واجب و بر هیچ مسلمانی نمی‌مزد تا خود را از آن کناره گیرد یا برای نابودی آن کارو تلاش کند، زیرا تا روپود این خلاف را ایمان و حق تشکیل میدهد، و اختلاف مسلمان با همه کافران و ملحدان مثل یهودیت، نصرانیت و ثنیت، کمونیزم و کپتالیسم از همین قماش است، اما اختلاف با آنها به این معنی نیست که دعوت اسلام را به آنها نرسانیم بلکه و جیبه هر مسلمان است که دعوت را پیشه ساخته و برای نابودی این خلاف که نابودی کفر، شرک، شقاق،

و برای انکشاف اثرات هوی در هر اندیشهٔ راه های فراوانی وجود دارد که بعضی خارجی و برخی ذاتی اند.

الف - از راه های خارجی برای انکشاف نقش هوی در مسألهٔ اختلافی یکی هم تناقض آن اندیشه با نص صریح کتاب و سنت است، و البته از کسیکه گمان دارد خواهان حاکمیت کتاب و سنت است هرگز انتظار تناقض با کتاب خدا و سنت پیامبر نمی‌رود. و دیگر از اسبابیکه بما می‌نمایاند که این اندیشه زادهٔ هوی است، تصادم آن با خواسته های عقل سلیم است که مردم حکمیت آنرا قبول نموده - اند، پس اندیشه ای که به عبادت غیر الله یا تحکیم غیر شریعت الهی در زندگی فرا می‌خواند یا مردم را به اباحت زنا، خوب جلوه دادن دروغ، تشویق به اسراف و تبذیر فرا می‌خواند جز اینکه منبع آن هوی باشد چیزی دیگری شده نمی‌تواند، و جز کسیکه افسار و زمامش بدست ابلیس باشد دیگری چنین دعوت نمی‌کند.

ب - اما راه های ذاتی که انسان کشف میکند که این اندیشه در آغوش نامیمون هوی رشد و

هلاک و نابود شدند. که آیات و احادیث در این مورد زیاد وارد شده است.

سبکی رحمة الله علیه در تحت نوع سوم اختلاف (آنکه بین مدح و ذم قرار دارد) - قسمی را ذکر میکنند و میگویند :

اختلاف بر سه قسم است :

۱ - اختلاف در اصول که قرآن بدان اشاره کرده و در اینکه آن بدعت و گمراهی است شکی نیست.

۲ - اختلاف در آراء و جنگها که آن نیز حرام است زیرا مصالح امت اسلامی به هدر می رود.

۳ - اختلاف در فروع مانند اختلاف در حل و حرمت و امثال آن.

و آنچه بالای آن ترکیز دارد این است که اتفاق در قسم سوم آن بهتر از اختلاف است و همچنان سبکی رحمه الله به کلام این خزم در رابطه به ذم اختلاف اشاره می فرماید زیرا این خزم رحمه الله اختلاف را با رحمت نقیض دانسته بلکه آنرا عذاب میداند.

برای فهمیدن ضررهای خطیر اختلاف همین کافی است که هارون علیه السلام آنرا خطر بزرگ و زیانمندتر از عبادت بت ها شمرده ، زیرا وقتی که سامری گوساله طلای را ساخت و خطاب به قومش گفت : هذا الهکم و اله موسی . (طه ۸۸) این است معبود شما و معبود موسی .

هارون علیه السلام خاموشی اختیار کرد و انتظار قدوم برادرش موسی (ع) را کشید، زمانیکه موسی علیه السلام رسید قومش را مشغول پرستش گوساله یافت ، برادرش را شدیداً ملامت کرد اما هارون در جواب گفت: یا ابن اُمی لا تأخذ بلحیتی و لا برأسی انی خشیت أن تقول فرقت بین بنی اسرائیل و لم ترقب قولی . طه آیه ۹۴ ای پسر ما درم از ریشم میگرونی موی سرم را ، هر آینه من ترسیدم که تو خواهی گفت ، جدائی انداختی میان بنی اسرائیل و انتظار نداشتی سخنم را .

نفاق . بدکشی ، الحاد ، بدعتها و ترویج همه اندیشه های مخالف ارزشهای الهی است ، آنها را به ساحت ارجمند اسلام فرا خواند .

خلاصه بین مدح و ذم قرار دارد :

و این خلاف در امور فرعی است که احکام آن احتمالات متعددی دارد ، برخی ازین احتمالات بر برخی دیگر بوسیله یک سلسله مرجحات و اسباب رجحان و برتری دارد که انشاء الله بعدها آنرا ذکر خواهیم کرد ، مانند اختلاف علماء در اینکه خروج خون از زخم باقی متعمد ناقض وضوء است ، یا اختلاف حکم قرائت در عقب امام ، خواندن بسمله قبل از سورة فاتحه «آمین» به جهر گفتن و یکسلسله مسائل دیگر . زیرا ممکن است که هوی با تقوی علم باطن ، راجح با مرجوح ، مردود با مقبول خلط گردد ، و نجات و دوری ازین لغزشها جز در سایه پیروی قواعد و ضابطه های که در اختلافات حکم بوده و آنرا تنظیم می بخشد و مراعات یکسلسله آداب دیگر از راه دیگری امکان پذیر نیست ، در غیر این صورت خلاف به شقاق ، تنازع و ناکامی منجر شده و هر دو گروه اختلافگر از مقام شامخ و پراج تقوی به حقیض هوی سقوط می کنند و انار شیزم و لجام گسیختگی حاکم شده شیطان (دشمن انسانیت) خوشحال میشود .

نظر علماء در مورد اختلاف :-

علی الرغم آنچه یاد آوری شد ، باید دانست که علماء مردم را از همه انواع اختلاف بر حذر داشته و بر اجتناب از آن تاکید داشته اند ، ابن مسعود رضی الله عنه میگوید که : «الخلافا شر» سبکی رحمه الله میگوید : ان الرحمة تقتضی عدم اختلاف ، زیرا خداوند گفته است که : و لكن اختلفوا فمنهم من آمن ومنهم من كفر ، «بقره آیه ۵۳» و لاكن اختلاف کردند پس از ایشان کسی است که ایمان آورد و از ایشان کسی است که کافر شد .

و پیامبر صلی الله علیه و آله میفرماید : هلكت بنو اسرائيل بكثرة سؤالهم واختلافهم علی انبیائهم - بنی اسرائیل از کثرت سؤال کردن نشان و اختلاف با پیامبرانشان

مسائل‌های ذیل را یاد آور شد :

۱- بخاری و مسلم روایت میکنند که پیامبر در غزوه احزاب فرمودند : « لا یصلین أحد العصر الا فی بنی قریظہ » بناء گروهی در نیمه راه بودند که عصر شد ، برخی از آنها گفتند تا به بنی قریظه نرسیم ، نماز عصر را نمی خوانیم ، برخی دیگر گفتند ، نه نماز را در راه می خوانیم ، بعداً این واقعه را به پیامبر اکرم ﷺ یاد آور شدند که هیچ کدام شان مورد خشم و اعتراض قرار نگرفتند .

ظاهر این حدیث شریف می رساند که صحابه رضوان الله علیهم در برابر ادای نماز عصر دو موقف اختیار کردند گروهی طوریکه منطقی ها میگویند ظاهر لفظ را گرفتند یا به اصطلاح اصولیون احناف به « عبارت النص » (و به تعبیر رقیقتر به حر فیت نص) عمل کردند و گروهی از نص معنی ویژه آنرا استنباط کردند (علت را استخراج کرده و حکم را منحصر شان شمردند) و عدم خشم و اعتراض پیامبر و سکوت در برابر طرز تلقی هر دو گروه ، دلیل مشروعیت هر دو مذهب را می رساند .

بناء مسلمان می تواند به ظاهر نص عمل کند و همچنان حق دارد معانی بی که احتمال آن در نص وجود دارد استنباط نماید ، و کسیکه تلاش کرده و استنباط نموده هیچ ملامتی ندارد ، به علاوه او حق چنین تلاشی را نیز دارد ، بناء گروه دوم پس از اجتهاد فهمیدند که هدف پیامبر ﷺ مبالغه در سرعت است ، از همینرو ادای نماز عصر را در نیمه راه قبل از رسیدن به بنی قریظه - مادامیکه مانع رسیدن شان نشود - منافی فرمان پیامبر ندانستند ، شکفت اینکه این قیم رحمه الله در کتابش «اعلام الموقعین» اختلاف بعدی فقهاء را در مورد این قضیه بیان کرده که جماعه گفتند کار افضل را آنانی انجام دادند که نماز را در راه اداء کرده و در لیبک

بناء هارون از ترس فرقت و اختلاف در میان قومش در آن شرایطیکه دید مقاومت ، انکار و دوری از اوشان فائدهی ندارد، دست به عکس العملی نزد !!

فصل دوم

تاریخ اختلاف و تطور آن

اختلاف صحابه در عهد پیامبر ﷺ :

در دوران حیات سراسر افتخار برگزیده اسلام محمد ﷺ آنچه مایه اختلاف یاد شده باشد ، وجود نداشت : زیرا پیامبر ﷺ مرجع همه مردم در حل قضایا و مشکلات محسوب می گردید و هر حادثه‌یی که رونما می شد به نزد حضرتش رجوع می کردند و پیامبر هم آنها را از هرگونه سرگردانی و حیرت زدگی نجات می بخشید و اگر صحابه رضوان الله علیهم در امری اختلاف میکردند نزد پیامبر میآمدند و پیامبر آنچه حق بود بر ایشان بیان و راه هدایت را روشن می ساخت ، اما هرگاه حادثه‌یی رونما می شد و نسبت دوری از مدینه منوره (مرکز حکومت اسلامی) نمی توانستند قضیه را به پیامبر برسانند اختلافی میانشان بوقوع می پیوست ، مثل اختلاف در تفسیر آیات کتاب الله ، سنت پیامبر و تطبیق آن در واقعه پیش شده ، یا اینکه در مورد حکم قضیه ای نص نمی یافتند و اجتهاد هر کدام از دیگری فرق میکرد ، اما زمانیکه به مدینه میرسیدند و با پیامبر ﷺ دیدار می کردند برداشتهای خود را از نصوص و اجتهاد خود را در برابر قضایا تقدیم میکردند که پیامبر ﷺ یا آنها را تایید می کرد که بدینوسیله جزئی از سنت می شد ، یا اینکه وجه حق و صواب را در مورد بیان میداشت و همه در برابر حکم او اطمینان حاصل کرده و به آن تمسک میورزیدند و به این ترتیب اختلاف مرتفع میشد که می توان از جمله

تأویل و انواع آن :

ما نمی خواهیم درین جا همه اختلاف نظر های را که از طرف صحابه در عهد پیامبر ﷺ در رابطه به عمل به ظاهر نص و یا براساس تدبیر ، پژوهش و استنباط معانی گوناگون ابراز گردیده یاد آور شویم زیرا انجام این کار در این مختصر ننگینده و با یاد آوری آن مثنوی هفتاد من کاغذ میشود ، اما بطور خلاصه باید گفت که ، صحابه رضوان الله علیهم درک کرده بودند که دین بر بنیادهای یسر و سهولت بنا شده و شریعت آسانی اسلام هر دو روش را تأیید میدارد .

مجمیع این حاذق و قفهای ما هر یک در امور شریعت پژوهش و تحقیق دارند گاهی به ظاهر لفظ عمل کردند و احياناً به ما وراء ظاهر لفظ ، که بنام تأویل مشهور است ، بناء بهتر است که در این مورد کمی روشنی انداخته و بصورت مختصر انواع تأویل را با قوانینش بیان داریم .

۱- تأویل قریب :

این نوع تأویل چنان است که معرفت آن با تأمل اندک اسکان پذیر بوده و لفظ ، آن احتمال را نیز داشته باشد مثلاً صدقه کردن مال یتیم ، یا بخشیدن و تلف کردن آنرا مساوی با خوردن آن قراردادن ،

گفتن امر پیامبر هم بر دیگران سبقت جستند و برخی گفتند که :

عمل گروهی افضل است که نماز را در بنی قریظه ادا نموده اند .

اما من میگویم : در حادثه ای که پیامبر ﷺ آنرا فیصله کرده و هیچ کدام شان را سرزنش نفرموده ، سزاوار بود که نباید قفهای کرام در قضیه اینقدر عمیق می شدند و جرو بحث میکردند .

۲- و از همین مثالها یکی هم روایت ابو داؤد و حاکم از عمرو بن العاص است که گفت : در غزوه ذات السلاسل محتل شدم ، ترسیدم اگر غسل کنم خواهم مرد . بناء تیمم نموده و یا را تم را نماز جماعت دادم ، همراهاتم بعد از بازگشت ، حکایت را به پیامبر ﷺ رساندند ، پیامبر فرمود : یا عمرو اصلیت بأصحابك وانت جنب ؟

ومن این آیه مبارکه را تلاوت کردم که : ولاتقتلوا انفسکم ان الله کان بکم رحیماً .

(سورة النساء ، آیه ؛ ۲۹)

و مکشید خویشتن را ، هر آئینه خدا هست بر شما مهربان .

پس پیامبر ﷺ خندیدند و چیزی نگفتند .

کوزونه بی رنگ شوی او د خدای (ج) په لاره کی د هجرت لاره غوره کری ده .

«وَحَمَلَهُ وَفَصَالَهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا». (احقاف ، آیه ۱۰)

و مدت حمل او و جدا کردن او از شیرسی ماه است.

با این قول خداوند که : «وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ

أُولَادَهُنَّ حَوْلِينَ كَامِلِينَ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَتِمَّ الرِّضَاعَةَ» .

و ما در آن شیر دهند ، فرزندان شان را دو سال

کامل برای کسیکه می خواهد تمام کند مدت شیر

دادن را .

و هم چنان است استدلال شافعی به این قول

خداوند که اجماع حجت است، زیرا خداوند میفرماید

که : «وَمَنْ يَشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ

الْهُدَى وَيَتَّبِعْ غَيْرَ سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّى وَنُصْلِهِ

جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا». (سورة النساء ، آیه ۱۱۵)

و هر که مخالفت کند با پیغمبر ، پس از آنکه معلوم

شد بوی راه راست ، و پیروی کند راهی را که

خلاف راه مسلمانان است ، حواله کنیم او را به آن

طرف که اختیار کرده و در آتش بدوزخ و بدرجع

است دوزخ .

و همچنان است استدلال اصولیون در رابطه به حجت

بودن و دلیل شرعی بودن قیاس به این آیسمبار که

یا اولی از تحریمیکه فرموده خدا بدان دلالت دارد ،

خداوند میفرماید :

«ان الذين يأكلون أموال اليتامى ظلماً إنما يأكلون

في بطونهم ناراً». (سورة النساء ، آیه : ۱۰)

و هر آینه آنانکه میخورند مال یتیمان را ناحق جز

این نیست که میخورند در شکمهای خویش آتش را .

و مثال دیگر تأویل قریب یکی هم ، بول کردن

در یک ظرف و سپس ریختن آن در آب را کد را

مساوی قرار دادن یا حکم بول مستقیم در آب است.

زیرا پیامبر ﷺ فرموده اند : «لا یبول احدکم فی

الماء الدائم ثم یغتسل فیه» نباید هیچ کدام تان بول

کنند در آب ایستاده و سپس در آن غسل نمایند ، به

این اعتبار که هر دو عمل سبب کثافت و تلوث آب

شده و هر دو یک حکم دارد .

۲- تأویل بعید :

برای رسیدن به تأویل بعید و معرفت آن نیاز به

تأمل بیشتر بوده و لفظ احتمال آنرا هم باید داشته

باشد ، مثل استنباط عبدالله بن عباس رضی الله عنهما

که اقل مدت بارداری شش ماه است ، او این

مسئله را از این دو قول خداوند استنباط کرده که :

د حکومت تاریخچه د قرآن له نظره

که مونږ او تاسی قرانی هدایاتو ته په غور او دقت سره و گورو نو په واضح ډول سره به دا حقیقت څرگند شي چې د انسانانو له پیدایښت څخه مخکې پیریان د ځمکې پرمخ موجود وه لکه چې قرآن کریم فرمائي:
والجان خالنه من قبل من نار السموم.

(سورة الحجر - ۲۷)

او جان (چې د پیریانو پلار دی) پیدا کړی وه مونږ مخکې د انسانانو څخه د سوزونکي او رځخه خدای (ج) هغوی ته د ځمکې حکومت او تصرف ورکړی و چه خوزره کاله ئې د ځمکې پرمخ د حکومت سلسله جاري وه.
د الله (ج) له لوري ورته هدایات او احکام را لیږل شوی ؤ د دی لپاره چې خپل معیشت او معاملات د الهی احکامو په رڼاکي سرته ورسوي لکه چې قرآن کریم په دی هکله داسی ارشاد فرمائي:

یٰمَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رَسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُزَكِّونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا .

(سورة الانعام - ۱۲۹)

ای ټولیه د پیریانو او انسانانو ایا نه ؤ راغلی تاسو ته پیغمبران د جنس ستاسو څخه چې بیانول به دوی په تاسو ایتونه زمونږ او ویرولی تاسی له مخامخ کیدو د دی ورځی نه د ضحاک (رح) تابعی د سوال او ځواب له مخی په پیریانوکی د نبوت سلسله ثابتیږی له هغه څخه چاږو بښنه وکړه چې ایا زمونږ له نبی (ص) څخه مخکې په پیریانوکی نبی (ص) تیر شوی هغه په ځوابکی ورته پورتنی آیت تلاوت کړو او وی فرمایل:
بذلک رسلاً من الجن و رسلاً من الانس .

همدارنگه تفسیر بیضاوی لیکي

و تعلق بظاهره قوم و قالوا بعث الی کل من

الثقلین رسل من جنسهم.

تفسیر مدارک د همدغه آیت په تفسیر کی لیکي:

و علیه ظاهر نص، لیکن جمهور علما په دی خبره

قابل ندی چې په پیریانوکی پیغمبران تیر شوی خو په

دی خبره ټول متفق دی چې د خدای (ج) له خوا

ورته احکام را لیږل شویدي او له احکامو سره د ځمکې

حکومت او تصرف ضروری او لازمی شرط وی ځکه

چې حکومت په اصلی معناؤکی همدغی ته وایي چې

پر ژوندیو اسراؤ او نهیاً حکم نافذ کړای شی او پیریان

په احکامو مکلف شوی وه نو د ځمکې تصرف او حکومت

هم د همدوی پلاس کی وه .

اما که چې د دی په عوض خپل معیشت معاملات

او عبادات د الهی احکامو په رڼاکي سرته ورسوي

دده پر عکس ظلم بربریت سرکشی او وحشت فساد او

معصیت ئې شروع کړل که چې د هغوی ظلم، سرکشی

او فساد له حده زیات شونو په دغه علت د لوی

خدای (ج) له عذاب سره مخامخ شول، ځینی پیریان

دښتو او ځنگلو ته وشرل شو او په غرونو، درو او

جزیروکی خواره واره شول ابلیس چې د دی پیریانو

یو لوی عابد او عالم وه د پیریانو په فساد کی ئې

کي هغه څوک چي فساد به کوي په دې ځمکه کي او په ناحقه سره به ويني توپوي حال دا چه مونږ تسبیح وایو سره د ثنا صفت ستا او نسبت د پاکي بیانوو تاته. خدای (ج) د ملائکو په ځواب کي داسي و فرمایل:

انی اعلم ما لا تعلمون.

الله (ج) و فرمایل بیشکه زه پوهیږم په هغه اسراروچي تاسي پري نه پوهیږي. په دې اساس د خلافت او حکومت لري له پیرانو څخه آدم (ع) ته را نقل شوه او دغه لري تر او سه پوري روانه ده.

لکه چي السکامل لابن الاثير تاريخ ابن جریر اول ټوک صفحه ٧٦ څخه تر ٨١ صفحي پوري د دې خبري تائيد او وضاحت کړي. چي د آدم (ع) نه نبوت سره ملک الارض يعني د ځمکي حکومت هم و او د هغه تر وفات وروسته دغه ریاست (ملک الارض) د هغه ځوي حضرت شيث عليه السلام ته او د حضرت شيث (ع) ورسته د هغی اولادي حضرت انوش (ع) ته و سپارل شو).

د پورتنی تحقیق له مخي دا په ډاگه شوه کوم وخت چي خلافت او د ځمکي تصرف له پیرانو څخه بني آدم ته را نقل او آدم (ع) د دغه کار د پاره منتخب شو نو د خلافت لري هم د آدم (ع) څخه شروع تر حضرت محمد (ص) چي تر ټولو ورستنی پیغمبر دی رارسیري، دا چي نبوت په حضرت محمد (ص) باندی ختمیږي نو په دغه اساس دا ستره دنده د حضرت محمد (ص) امت ته سپارل کیږي چي حضرت ابوبکر صدیق (رض)، حضرت عمر (رض)، حضرت عثمان (رض)، حضرت علي (رض) د هغی ارزنده او ژوندي مشالو نه دی.

خپله بي طرفي او بي گناهي ښکاره کړه او د پريښتو په سپارښت له همدوي سره محفوظ پاتي شو او په دې تمه او هيله وه چي وروسته تردی به د ټولو شپل شو و پیرانو پرځای زه د ټولي ځمکي والي او متصرف، و ټاکل شم په عبادت او ریاضت کي ئي ډیر زیار یو ست اوتل به د ځمکي د حکومت او خلافت په تصور کي ډوب تللی و.

خو کله چي د ابليس د تصور پر خلاف د خدای تعالی اراده د آدم (ع) د خلافت په باب ظاهره شوه نو ابليس مایوس شو او د خپل ریاکارانه عبادت په بي ځايه تلو باندی له اندازی زیات خپه شو او د حسد او کیني په جوش کي ئي هغه کارو نه وکړل چي په طاقت او توان کي ئي وو او په نتیجه کي ملعون شونو په دې ترتیب د پیرانو خلافت او حکومت پای ته ورسیده او د دغه کار لپاره خدای (ج) یو بل مخلوق بني آدم انتخاب کړو خدای (ج) د هغه د خلافت واقع د لومړي ځل د پاره داسي بیانوي

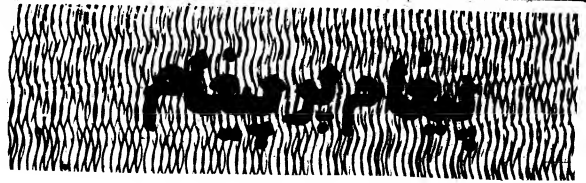
و اذ قال ربک للملئکه انی جاعل فی الارض خلیفه. ترجمه: او یاد کړه (ای محمد) هغه وخت چي ستارب ملائکوته وویل چي بیشکه زه گرځونکی (پیدا کونکی) یم په ځمکه کي خلیفه لره.

کله چي د آدم (ع) خلافت لوی خدای (ج) ملائکوته معرفی کړو څرنگه چه ملائکو د پیرانو حالات لیدلي وه چه هغوی ظلم کونکی او وینی توپو ونکی وه او په نورو فسادونو او معصیتونو باندی اخته وه نو بني آدم ئي هم هغسی اټکل کړ.

د تعجب او استفادی په طریقه نه د کوم اعتراض په توگه ئي پوښتنه وکړه

قالوا اتجعل فیها من یفسد فیها ویسفک الدماء و نحن نسبح بحمدک و نقدس لک.

ترجمه: نو وویل ملائکو ایا گرځوي په ځمکه

لار او سازش

اليوم يمش الذين كفروا من دينكم فلا تحشوهم واخشون ط (آيه المائده : ٣)

د افغانستان مسلمان ملت دا توکالو په موده کېنې د جهاد او جگړې په وينو لړلی لاره وهلی ده او اوس هم زموږ د گران هيواد افغانستان په گوټ ، گوټ کېنې دا د وينو او توري ترمنځ تاريخي جگړه پرمخ درومي: د هيواد د تاريخ پدی ټولو اوږدو کېنې افغان مېړنی اولس د خپلې عقيدوي تگ لاری پرېنست داسې کلمه اوچت کړيدی چې نور نو نړيوال شیطاني خواکونه «پياز په بده نه شی وهلی» تردی چې روسی ټيکيلاک گرځواک او نوری نړيوالی کمونستی ډلی ټپلې د مارکسيستی فال کتنې «د تاريخي ماديت د فلسفې مفکره» پر ډنډوره هم باور نه کوی خو داخل د مارکسيزم ميراث خوارو د مارکس پلرنی ميراث (سرمایه داری او سازش) د خپل نوی «اجتهاد !!» او «سوله ايز دکتورين» په نوم د کمونيزم له عقيدوي زیرمی څخه راوايستل ، خو له بده شامته د روسی کمونست گوند څيړونکو او «پوهانو» د خپلې دغه نوی نظريي دا زمابښت او تجربې په خاطر د افغانستان په وينو لړلی خاوره او د افغانستان مسئله عملياتي ډگرو ټاکه ، ځکه ئی نو په زړه او نا زړه سره د افغانستان د مسئلې د سياسي حل د ډرامې د بنودلو لپاره د سپينې ماني تگمارانو ته بلنه ورکړه او ترننه هم د افغانستان د مسئلې د سياسي حل په نامه د ټک او تگماردا ډرامه روانه ده ، د نړيوالو خبری آژانسونو د خبرله مخی د افغانستان د مسئلې «د سياسي حل» په نامه د ملگرو ملتونو د عمومي منشی د مرستيال په منځگړتيا د پاکستان او د کابل د نظامی کميسار بېرک ترمينځ د غير مستقيم خبرو اترو د جريان د شپږم پړاو د تعقييدو لپاره هلې ځلې روانی دی .

نړيوال کفر او ټول ټيکيلاک گرځواکونه غواړی چې پدی ډول ډنډورو غيړولو سره نه يوازی د افغانستان د مسلمان او اتل ملت پر اوسنی جهادی ځواک بالندی ناوړه آغيزه واچوی بلکې پدی توگه د خپلو نیمه خواهيلو او ناروا آرمانونو آخیرنی يادونه هم خاوه وساتي .

موږ ډاډه يو چې د افغانستان مسلمان او مجاهد خواکونه او ټول وسله وال جهادی توکونه په ترهغی چې نړيوال کفر او د هغوی بی رحمه لښکری ژموږ د هيواد وروستی لويشت خاوره پری نه پدی او په گران هيواد افغانستان کېنې د الهی عدل پرېنست اسلامي بشپړی واکمنی ټينگښت نه وی موندلی خپل د شهيدانو پر وينو لړلی مورچلونه پری نه پدی .

ځکه نور نو د قرآنی تعبير له مخی د نړی پرمخ ټول استکباری قدرتونه د نړيوال اسلامي غورځنګ او د افغانانو د اسلامي جهاد د نه ماتيدونکی مقاومت له امله د غوڅی ماتي سره مخامخ شويدي ، اوس نو د ټولو مسلمانو قوتونو لپرنی د نډه بللی شی چې د اسلامي لوړ رسالت او الهی مسئوليت په لاره کېنې د پاک خدای (ج) څخه دویری درلودلو په پام کېنې نيولو سره د صبر او تدبير ځانگړی معيارونه د خپل اسلامي جهاد د برياليتوب غوره ملاک ويولی . (والسلام)

انگیزه های دعوت اسلامی

سمندگزين ميشوند.

تعالی دعوت عالم باشند.

شروط دعوت :

شرطهای دعوت قرار ذیل اند :

(۱) صبر، (۲) ایثار، (۳) تقوی، (۴) احسان.

۱- مسأله مبرهن و آفتابی است که عناصر

داعی در امتداد راه پر خار دعوت به مصائب و مشکلات

مقنوع و گوناگون مواجه میشوند، ولی آنچه که عنصر

داعی را در امر سبقت جستن به پیروزی های هدفمندانه

دست یاب می کند صبر است، صبر صفتی است که

خداوند (ج) به عناصر مؤمن اعانت کرده است، معنی آن

خود داری و اجتناب از عجله و تحمل بار سنگین کارها.

مقاومت و پرتوانی در برابر شداید مبارزه بادشواری ها،

مخالفت ها و قیام ها. توأم با ثبات و حوصله، مردانگی و

فرار از عقب نشینی و ارتجاع.

آنانی که در دعوت خویش احیاناً بطور عاجل به

نتیجه بی دست نمی یابند، و شاهد پیروزی را به آغوش

نمی کشند، از شکست ها و نقصان ها در سیر کوره راه

دعوت هراسان نمیشوند، و در طریق نیل به هدف از

خطرات باکی ندارند و پیوسته به نیروی مساعی خویش

می افزایند و خطوط سازنده فکری شانرا مطلع تسلی بخش

قرآنی (اصبروا و صابرو) ترسیم میکند.

سراجام مقطع امید آفرین و امانت ان الله مع

الصابرین چشمان منتظر شانرا که الگوئی مقاومت بوده

است فروغ خارقۀ می بخشد و در پرتو آن بمعراج هدف

۲- ایثار: اصل دوومیکه در زمره شروط دعوت

شامل است، ایثار میباشد ایثار به مفهوم خود گذری و

فدا کاری، جانفشانی و پشتکار تاوهله مرگ و شهادت،

انتخاب مسیر قربانی، و گذشتن از فراز همه بزرگی ها و

امتیازات مادی و دنیوی است.

کلمه داعی به کسانی اطلاق میشود که باوجود

داشتن همه امکانات مطلوب معنوی و صفات خجسته

و حسنۀ باطنی و اعمال نکو و شایسته اسلامی دارای

خاصیت و ماهیت حمیده ایثارگری باشند.

زیرا قرآن کریم در هر جا که سخن از ایشان رفته

به تأیید آنانی پرداخته است که در مقدمه محراب قربانی

و خودگذری سنگر همیشگی دارند، و از این آزمونگاه

بخاطر اقتدار و سلطه هدف شلیک می کنند. در جوامع

امروزی کمتر آنانیرا سراغ کرده میتوانیم که در برابر

نیازمندی های مادی، و خواسته های مبتذل غریزی

و وجاهت سرتسلیم فرو نکرده باشند، زیرا ضرورت

های طبیعی قهرآ انسان ها را تا توکل به محضر طمع و

احتیاج میکشاند و احتیاج بندی ها و استمطاع اسباب

ذلت و تحقیر را فراهم می کند. آنجا است که انسان

محکوم به زندان هوی و نفس بهیمی، به آستانه حقارت

بار و ذلت آفرین طمع و تسلیم، پناه میبرد، و مشرکانه

دست پای خواهشات را سجده مینماید و بر طبق گواهی

آیه بینۀ «الله هواء» نفس خویش را بخدایی میپذیرد،

می کنند.

تزکیه و پاکیزه‌گی خاصه کسانی است که مسیر دعوت الی الله را انتخاب می کنند، و در این راه تجاوز از حدود خداوند را عوامل محکومیت و مرگ و زوال پنداشته بمجرد اصابت با چنین تخلفی فوراً سر تا پای وجود شان بلرزه در می آید و عطش زده دامن ندامت بکف میگیرند. در دائره تقوی آنانی شمولیت میورزند که در محافظه و امانت داری حقوق الله و حقوق العباد خوگری جاودانه و ممارست خوی و عادت همیشگی داشته و در رعایت اصول اخلاق، و طرز تفکر عالم در همه جنبه های زندگی اهتمام جدی به خرج می دهند.

حقیقتی که شامل بخش های متعدد بندگی خداست، در جوانب مختلف اسر بالمعروف و نهی عن المنکر تمثیل میشود، و شامل ارگانهای دسته بندی شده اجزاء خوف از خدا (ج) اطاعت، عدالت، امانت داری، سپاس و شکران، انجام فرایض، سنن، مستحبات و غیره، تعاون و یاری - دستگیری مظلومین و مقابله با زورگویان، همنوائی با عناصر محروم و ستمکش، اعم از کودکان پدر مرده و بیوه زنان برهنه پای و اتفاق با مساکین و فقراء است.

یعنی اسلام بصورت همه جانبه در عقیده عناصر داعی و متقی در جذبات و رجحانات برتری و فزونی او، در مذاق و ذوق طبیعت او در تقسیم اوقات او، در صرف نیروهای او، در مسیر مساعی او، در طرز زندگی و معیشت او، در صرف عائدات او، و در همه ابعاد حیات دنیوی و اجتماعی او دخالت مستقیم دارد. بقای نهضت های اسلامی را نیز دواصل ضمانت میکند: یکی نظم مستحکم و پلانگذاری پایدار و دیگر تربیه عالی مفکوره وی و اخلاق که هر دو در بخش اخلاق و تیوری شامل است و منحیث جنوف مکتب تقوی معرفی و تصدیق شده اند.

و عنان حاکمیت و تسخیر سرزمین وجود خویش را رضا کارانه بدست آن می سپارد و یا جو ناساعد و مختنق حاکم بر جامعه و موجودیت شرایط ناسالم ایشانرا از دعوت الی الله و جهاد فی سبیل الله باز داشته، مرتجعانه در صدد گرفتن موقف و استحصال نام و نشان و قدرت میشوند، و برعکس عناصر مؤمن بفرق همه نیاز مندی ها و حوائج پا گذاشته منفعت اجتماع و اسلام را بر خواست و ایجابات شخصی ترجیح میدهند، راه صعب العبور دعوت و جهاد را با همه هست و بود بغرنجش با جبین گشاده میپذیرند، در این راه با قبول قربانی، شهادت، فدای مال و جان به مقابله و مقاومت می پردازند، از استقبال تلفات و دشواری ها، بروز حوادث و پیش آمد شرایط ناساعد متوحش و مضطرب نشده هماهنگ با تسریع دعوت از خم و پیچ حوادث و دشواری ها مردانه و اربعور مینمایند. و در جهت رشد و سلامتی دعوت و بخش و اشاعه آرمان نهضت از جلال با هیچ طاغوتی دریغ نورزیده به پیش میروند تا شرایط مطمئن ترو آراسته تر ایجاد نمایند و میستیزند تا اقتضای زمانه را بکام دعوت خویش متغیر سازند.

۳- تقوی: شرط اساسی که مقتضای یک داعی اسلامی است و داعی را با پیراستگی های بنده گی بخدا آراسته میکند تقوی و پرهیزگاری است و حقیقت تقوی نام آن کیفیت نفس است که از خدا ترسی و احساس مسئولیت ها بمیان می آید.

عناصر متقی و داعی کسانی هستند که قلوب شان مملوء از ترس خدا (ج) بوده و در برابر مسئولیت های الهی با خضوع و خشوع منتظر تهیه جواب میباشند، آنها در اطاعت از اوامر و نواهی الهی مکلفیت داشته باضمیر بیدار به کشتن نفس به جدل میپردازند و تنها در ممنوعات صریح بلکه در امور مشتبه نیز از گرفتاری خود بخود و اتفاق احساس تشویش و ناراحتی

الله کانتک تسراه فان لم تکن تراه فانه یراک. و بعد این مرد میگوید که (صدقت) یعنی تورا ست میگفتی، صحابی فکر میکردند که این مرد از نادانی بخاطر تفسیر و استحصال امور شرعی وارد مجلس شده است، چنانکه از فحوای استفسار این مرد هم چنین بر می آید که او خود نمی داند ولی زمانیکه پیامبر (ص) جواب میداد و او (صدقت) میگفت. باز صحابی فکر میکردند که او خود عالم است، و قتیکه در پیجه صحبت بند میگردد و مرد سفید جامه از انجمن مرخص میشود، پیامبر (ص) به صحابی می گوید که این مرد جبرئیل امین است، و بخاطر انجام رسالت دعوت و تعلیم به شما اینجا آمده

۴- احسان : احسان که یکی از پایه های متین و استوار اسلام است از صدر اسلام تاکنون در بیان امت مسلم جریان داشته و منجبت قواعد هماهنگ بافرائض و سنن تبارز کرده است، معنی واقعی این اصطلاح، نکوکاری و تحسین بوده در حقیقت علاقه مفرط قلبی، محبت سرشار و عمیق، وفاداری راستی، فداکاری و جان نثاری در جهت الله و رسول و دین است که مسلمانان را بمقامات و قله های مرتفع و شامخ فنا فی الاسلام رهبری می کند. تطور اساسی احسان محبت و علاقه است با پروردگار که ایشانرا در جهت کسب خوشنودی، خداوند (ج) تشویق و آماده میسازد.

روزی پیامبر گرامی اسلام در انجمن صحابی نشسته بودند، اتفاقاً مردی پرصلابت و سفید جامه وارد مجلس شد، صحاب پیامبر (ص) را با سرگیجی کامل نظریات مختلفی پیدا شده از صورت و سیرت و پاکیزگی این مرد اکثراً گمان می کردند که از جای نزدیکی آمده و همان آشنا است، و بعضی ها نسبت عدم تعارف فکر می کردند بیگانه است ولی بهر صورت این مرد خوش سلیقه و مذهب به مجرد دخول در حلقه مجلس همکنار با پیامبر اسی اسلام می نشینند و سر صحبت را با صورت و سیمای آشنا می کشانند و در سلسله ارزیابی و پرسان و تعالیم خویش از حضرت محمد (ص). می پرسد که و ملاحسان، ! پیامبر گرامی میفرمایند : ان تعبدو

بود بلی موضوعات و محتویات ارزیابی و پرسان آن مرد سایل و متجسس را مسایل مهم و ارزنده اسلامی تشکیل میداد و پرسان ها و استفساراش - لحظه به لحظه به اقتضای یکدیگر پیوسته در تلاش بود تا از جریانات و کوائف دین حق اهل انجمن را تعلیم کند، او در سلسله اصرارش به پیامبر گرامی اسلام. از اسلام و ایمان می پرسد و احسان را نیز، در این بخش هماهنگ با این دو اصل دیگر مطالعه می کند. راستی احسان در رعایت قوانین و دساتیر خدا (ج) مسأله عمده و پراچی است، که یکجا با ایمان و اسلام در تغیر و تبدل حالت و مزاج و هوای انسانی تأثیر سازنده و مستقل دارد. (ادامه دارد)

دانشگاه تربیت مدرس

اشک تابلوی زنده و گویای میناتور عکس العمل منفی احساسات سرکوب شده انسان است که در هر قطره آن جهانی از یأس، دنیای از حسرت و کمکشانی از آرزوهای گمگشته بشر نهفته و مضمیر می باشد

اشک اگر از یکسو بر دل غالب میاید و بر چشمان هجوم میآورد و از آشیانه انتظار فرو سقوط میکند - از سوی دیگر، غلتیده، غلتیده رنجهای بی پایان ابنای آدم را رو به تحلیل مینهد .

اشک از همه بیشتر توشه زنده گی عبادی مسلمان است و رهگشای پرواز بال کشاده دعای مؤمن بسوی پروردگارش، چقدر بزرگ است قطره اشکیکه به خاطر رضای خدا، احیای امت مسلمه، تزکیه نفس، سیال ساختن مجاهدت و ریاضت و تصمیم قاطع در راه جهاد و نیل به اهداف برین ریخته شود . . .

این مقدمه بی سر و پای بود که خواستم خواننده ارجمند را قبل از زمزمه شعر بلند بالای «تارشی» به هستی بزرگ اشک که در نهانخانه های ضمیر انسان نهفته است آگاه سازم - جهت تجسم واقعیت اشک، شعر استاد تارشی را حتما بخوانید تا میدان بزرگ اشک را به یک نگاهی پیمایید و جهانی از جهان اشک بر رخ تان باز شود .

میدان اشک

گر چه از سرچشمه دلهای تنگ آید برون لیک تا عرش خداوندی بود میدان اشک

خانه هستی شود ویرانه از طغیان اشک
بعد ازین شب تا سحر دست من و دامان اشک
می رسد پایان حیات شمع با پایان اشک
باد یا رب یک یک ویرانه از طوفان اشک

می سزد گردیده گردد بحر بی پایان اشک
صد سحر دارد به دامن اشک شبهای نیاز
اشک اگر نبود نداد زندگی هرگز فروغ
کاخ استعمار سرخ و قصر جاه و اختلاف

هر که خواهد سرد سازد خون جو شان جهاد
 همچو آن طفلی که جوید مادر مقتول خود
 بر گل زخم که افشانم چو شبنم اشک خویش
 سینه ما چیست؟ یک آتش نشان داغ آه
 داغ دل، سوز جگر، فریاد درد انگیز و درد
 گر چه از سرچشمه دلهای تنگ آید برون
 چون فتد بر چهره آغشته با خون یتیم
 چون بریزد بر سر قبر شهیدان وفا
 عاقبت آید بکف انگشتر فتح و ظفر
 از سپاه خون به خاک افتد سپاه سرخ روس

در میان خانه آتش بروی فرش خون

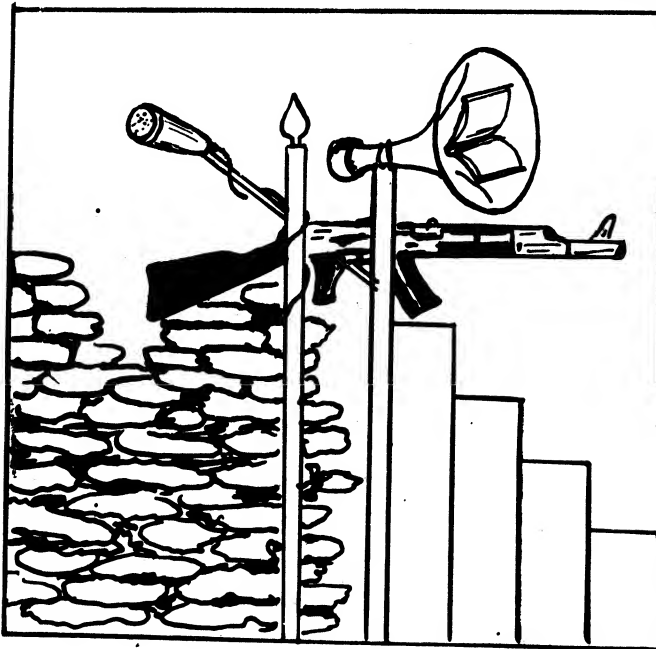
ملت مظلوم افغان را نگر مهمان اشک

از الحاج عبدالاحد تارشی

وینمه

ایمان الله «نصرت»

له هند و کش نه تر خیبره شنی جنه وینمه
 دینتی داگونه د غلیم په وینو سری وینمه
 د قهرمان کونړ په غیری سره یوځونه و سول
 په بریکوټ او په اسمارکی یی ټانکونه و سول
 په سرو لمبوکی د دښمن خپی اوله سونه و سول
 د خاور ولاندی یی جنگی عصری وسلی وینمه
 په قندهار کی پر غلیم داور باران جوړ شوی
 هرات او بلخ کی لوی قیامت په سور شیطان جوړ شوی
 له گران هیوادله د روسانو قبرستان جوړ شوی
 په میگ او جیت باندی ئی بلی سری لمبی وینمه
 گوری پکتیا کی د دښمن د لاس وسلی پاتی شوی
 د چالا سونه، ککری او د چا خپی پاتی شوی
 په هر قدم تری د باروتو خزان پاتی شوی
 خوست او خدران کی یی د مرو قافلی وینمه

مسلم است ته پیغام

ای زما مسلم استه درتسه وایمه ء رازونه
لپو د خدای (ج) لپاره واوره د درد من - زره فریادونه
ورته خیر شه درته وایم د بی وزلو پیغامونه

دا حدیث د مصطفی ﷺ دی مسلم واره یو بدن دی
د لویډیز که د ختیز دی که افغان که دختر دی
ستا وطن زما وطن دی زما مرگ ستا ځنګدن دی

د نیکونو لار وه بېله موږ په بله لار روڼ یو
چی دا هسی یو خواشیني چی دا هسی پریشان یو
خدایه څه کانی راوشوی سر په خوشی بیابان یو

گیله نشته ده له چانه هر څه کړی مو په ځان دی
چا د غرب لوری ته مخ کړ څوک د روس په خواروان دی
هغه تل دی تباہ شوی مخالف چی د قرآن دی

په فتنو کی اخته کړو تمدن کی نې فساد دی
که د غرب پانګه والی ده که د سره کمون الحاد دی
څوک د هغه څوک د دی دی خلاص تری وایه کوم هیواد دی؟

غور دویسه لږ ماته ای زما مسلم استه
د تاریخ په پړاوو کی د نړی شان او عزته
لور نشان دؤ گټلی ستاره دوه او چته

ته د مخکې خلیفه وی هغه دور د یادگیری؟!
اوس د نورو پری زوری دی پکې نور کارونه کیږی
ستا په لویه سرداری کی د باطل بیرغ رپیږی

خلافت دوايه څه شو؟! د «خالد» «ممن» بابا اولاده!
د پردو ترزاسه لاندی ولی بنکلی «کرمیا» ده؟
تالسه چانه دی پوښتل د «خپوا» څکه د چا ده؟!

د «تاشکند» مدرسی نشته کوم دی هغه جوماتونه؟
د «طارق» میراث د څه کړ؟ چا پری وکړل چا وونه؟
د «موسی» ویاړلی وسوی چی پری وشول پرغلوته

خلافت شو دری وری «تزکيه» ذری ذری شوه
د «ایوب» د توری ویاړؤ د غدار په لاس ابری شوه
آ پراخه بنکلی څکه د «نفاق» په تورو پری شوه

بیهودیانو سر اوچت کړ د «خبر» فاتح نی هیردی
مسلمان له غمه ژاړی د «عزت» دورنی تیر دی
خپل دردونه درته شمارم له زرګی می غم چار پیر دی

«موناکو» شه درته پاته «وانکن» دپه اور پوری
لا تر اوسه یی خوده د «عشرت» په میدان پوری
دا د څرنګه لوریږی ورور د وژنی ورته کوری

دغه چادر باندی کړی د مرګی پشان السون دی
نه د توره ځوانی شته نه غیرت ستا د پرون دی
غوره کړی دی بی شکه یو غلام شانی ژوندون دی

په اوړوکی لو لپه شو آسانی بنکلی قرآن مو
را نسکور شولو په څکه ویاړ او فخر د جهان مو
له کمون نه په ژړا دی تر او ښځی ماشومان مو

ستا د سر دعوه نی وکړه پرون ذلیل غلام ستا
د پردو تیری روان دی د اسلام په ننگ او نام ستا
د ستم سیل چلیږی په خواره تیر او قام ستا

ستا آبرو چی پایمالیږی راته وایه ناست په څه نی؟
ته د غم په خوب ویدمې ته ویده یی . ته ویده یی
چی په ملک د څه تیریږی . ته له حاله خبر نه یی

«الدلس» نی درله خپل کړ په تګر برگر پردیو
د کومک چینی نی وکړی آ سرتیرو — لنګیالو
ته ویده وی خبر نه شوی د خپل ورور له اسویلیو

خزانی سو شولی لوتی چی راغلی ورته غل دی
 * * *
 دلته پروت مظلوم ملت دی د بمبوو پری در زاده
 کولدی بوری بیتمان دی بس ژړا او وایلا ده
 چی ته ناستی ورته غل دا په کوم کتاب روا ده؟
 * * *
 د ملت ساتنه فرض ده اسلام واره یو ملت دی
 د وروری لاسونه راڅپي چی به دی کی مو عزت دی
 زموږ بری ستاسو بری دی زموږ عظمت ستاسو عظمت دی
 * * *
 راځی ټول سره یو لاس شو ټول یو سوتی او بوصف شو
 د دینم قوت کرو ختم ورته واره یو طرف شو
 ځان ځانی مو نوری بس دی ځی روان په یوه هدف شو
 * * *
 را ژوندی کرو په نړی هغه تیر برم او شان بیا
 بشریت ته نجات ورکړو کرو چپه داره ماران بیا
 را ژندی کرو په سپرانه د «عمر رض» هغه دوران بیا
 * * *
 نړی پرتو کرو را خپله د ظالم بی دین له واکه
 بیا بوتان د عصر مات کرو ټوله خاوره کرو تری پاکه
 د تیری لاسونه بری کرو له دی «تور» او «سور» ټیکلاکه
 * * *
 چی هم موږ شوتل سوکله هم به خدای (ج) را نه رضا وی
 «سوله» «امن» به وی دلته نه به جنگ» نه به «دعواوی
 د سم تباری به نوری د اسلام په نور زبانی
 * * *

بیا به هلته خوشحالی وی
 ای زما مسلم امته

د تاریخ په پړاوو کی د نړی شان او هسرنه
 ای خوږه وړه تیره پروښلی لوی قوته

* * *

«شفیقي»

د علومو خزانه چی هغه ټیکلی «ضارا» وه
 د پوهنی — پلوشونی روڼه کړی چی «آسیا» وه
 د قطبی خرس له ستمه دوی ژړل او ستا خنداوه

* * *

«فلسطین» شودرنه پاته یهودیان پکی اوسیری
 څنکه تنگه شوه پری ټوله تیت پرک دی نه ټولیری
 «اینویسا» شوه لوتی لوتی لوی تندی پری تیریری

* * *

ستا بدن ټوټه ټوټه شو له «مین تر البانیا» نه
 ته د غم په خوب وبله یی خبر نه یی له جهان
 چه څه وشول؟ او څه کیری؟ سرداری دی شوله وړاله

* * *

ته د مرگ په خوب ویدنی هلته څه حال د «لبنان» دی
 د کفارو له ستم نه په ویر ډوب «افغانستان» دی
 که خدای (ج) مکره بری یوسی سبا تا ته در روان دی
 لیر خو پام وکړه دی لورته راشه وگوره څه حال دی
 پوری وراری راته ژاړی د بی وزلو غالمغال دی
 د سرو وینو په چپو کی دا زمونږه اوم کال دی
 قتل عام دی پیل شوی د مظلومو — افغانانو

د سرو وینو رود روان دی د بی وزلو — انسانانو
 نن پر موږ سبا پرتاسو د نړی — مسلمانانو
 لیر مو غوږو نیسی دلته ترانه واورى غمجنه
 په ډاکوونو کی خواره مو مظلومان دی بی وطنه

گرنگونو کی پراته مو شپیدان دی بی کفنه
 د بهار خبری نشته دلته سر او کال خزان دی
 هغه ټیکلی باغ او بڼ مو د ظالم په بمو وران دی
 بس وژل ترل ورانی ده اعداسونه دی زندان دی

* * *

په وطن کی موجود شوی د قطبی یرو غوبل دی
 مدرسی مو شوی وینجاړی جهاتولو مو اوربل دی

* * *

گریستم

شبها به یاد نام عزیزان گریستم
با ناله های زار و پریشان گریستم

در حسرت شبینه چو باران گریستم
اندوده غم اختری ، نالان گریستم
ناسوده دمی خون بهاران گریستم
با یاد و بود کلبه حرمان گریستم -
من با پیام داشته ، دوچندان گریستم ؛
هم قصه من ، غصه من ، (جان) گریستم
در مرثیه خون شهیدان گریستم
بر این همه بیدادی دوران گریستم
از جور و جفا های مسلمان (!) گریستم
ماتمکده دیده به دامن گریستم
از اجنبی چه گله ؟ زخفگان گریستم
کز آه یتیم و غم هجران گریستم
بر کلبه های سوخته و ویران گریستم
- در خون غنوده ، رشک گلستان گریستم
(برخیل کسان حمله گرگان) ، گریستم
ای وای ز نا کرده دزدان گریستم
بر یخبری های تو یکسان گریستم
از تفرقه جمع مسلمان گریستم
از صبح تا به شام غریبان گریستم

شبها گذشت و قصه شبها چه مان گذشت ؟!
عمریست که آینه آ مال دل من -
یا رب زغم و سوگ و عزا داری یاران
هر مرد مک دیده من دیده جهانی
پیغام شفق پیک دل انگیز زندگی است
زیرا : حکایتی ز لب خون چکان او
رفتند زما خیل عزیزان راستین
خون میچکد سپهر ، کسیر است در سکوت
ناید صدای یکدلی زین دهر نا بکار
زین خانه پر خون و فسون زمانه ها -
اسلامیان خموش ز فریاد دل من
ای رهگذر پیادوسی حال مابین !
صد بار و هزار بار با زبانی چند هزار بار
چند صد هزار پاسدار صلح و امنیت
از سازمان صلح (!) چه امید هموطن :
فرموده اقبال : (کفن دزدکان چند)
امید منی نسل جوان جاهد مؤمن
پیروزی ما در رقم وحدت شما است
یا رب دعای مایهیر کار ما بساز

محمد نسيم (نسيم زى)

دا هغه غيور ولس دى

دا هغه غيور ولس دى چې جهان ئى لېزولى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

دا هغه غيور ولس دى هر مؤمن پرى انتخار کړى

د جهان واره سلگونه ئى په توره ټول اقرار کړى

چې سلام ورته تر او سه پلويان د استعمار کړى

د هر عصر په تاريخ کى ئى ځلاند نوم دى گټلى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

د تاريخ پانې و گورى اسکندر ورته اتیار ېدى

په شيرپورکى مکناتېن د اکبر خان په لاس گوزارخورى

برايېلر تنها يوازي سخت تېې تر ننگر هار ځى

دا يوځل نه په څوځله ئى دشمن دى شرمولى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

دا هغه بت شکنان دى چې په هندکى ئى حق خېور کړ

کندهارکى ميرويس خان کورگين ته جوړ محفل دگورکړ

بيا ميوندکى ايوب خان په فرنگيانو بل سور اور کړ

د نړى لوى شکیلاک گړئى په سرو، وينولمبولى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

دا دشمن د اسارت دى، دا سرمشق د آزادى دى

دا ملا تم د محرومانو، کلک په ضد د غلامى دى

تل خپلوا که اوسيدلى، فکر خيال ئى اسلامى دى

دى ولس له هرچا وړاندې د طاغوت کور نړولى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

نن هم دا غيور ولس دى چې د روس سره په جنگ دى

هر دگړئى د خلتي، پرچم، دهري په وينو رنگ دى

اوس جهان ټول پرى خبردى چې دهري لشکر په تنگ دى

گوره هر ځاى کى (نسيمه) شين بيرغ ئى رېولى

د ايمان په قوى ځواک ئى د وارسا پکت پرزولى

زوی می خیر دی چی شهید شو همدائی غوشتل خدای (ج)
ورکړل ، خو چی دورس نانگونه روغ پانسی نه شی ..

محمد زبیر «شفیق»

قرخه مسرگا

لنډه داستان

تسه ودریږه زور وره یوزل خو
د بام سرته وخیژم چی څه خبره ده؟
سبابه موږ دلته ناست وو دکویر
کوه «د کفر قوا» په تر موږ پرته
تللی وی .

• ما ورته وویل : هو ملک صیب ،
ښه وایی غیر بی څه نه نه و ، که
څه هم پیره داران شته که څه
ضروری خبره وی احوال را کوی
خو بیا هم احتیاط ښه دی ... هغه
می خبری ټولی نه وی اوریدلی
چی له کوټی ووت .

ښه د رنگ وروسته هغه بیرته
کوټی ته راغی او را ته وی ویل :
خدای (ج) دی خیر پیشوی ،
څه خو می تر نظر را نه غلغل خود
نری شال په کرار شرهار کی می یوه
د ژړا غونډی انگازه تر غوړو کیده
نه پوهیږم څه به و ؟

بیای د تیلو خراغ را واخست
بل یی کړ او وی ویل :
خوب خو مو هسی کنه کپر شو
لیر په رڼا کی خو کینو ،

ووویل :

څه فکر کوی چی د څه شی و ؟
ما ورته وویل .

والله زه نه پوهیږم چی د څه
شی غیر و ستا په خیال څه ډول
درځی ؟

ملک صیب را ته وویل :
زه هم نه پوهیږم ویده وم د غیر
سره سم وویږم او راویش شوم ،
کله می چی سرله پرستنی را پورته
کړ تا ته می پام شو چی په خپل
ځای کی ناست وی ...

بیای زیاته کړه :
ته هم گومان کوم چی په
همدغه غیر راویش شوی ؟
ما ورته ویل : هو ! ملک صیب
زما هم نا کراره خوب په دغه درز
کی په وینه بدل شو .

ملک صابر له ځایه پاڅید ښه
وغځید ورو ورو د کوټی د دروازی
په لوری روان شو او وی ویل :

خوب می لیده ، ښه می په یاد
نه دی چی څه ډول و ، خو ډیر
پکی نا کراروم ، په دی کی یو
دروند غیر راویش کړم ، په ځپاه
بستره کی لک کیناسم ، سترگی می
ومښلی اوچی می غړولی د سپوږمی
روښانه شغلوله درځی نه دکوټی
غړولی څه ناڅه روښانه کړی و څخه
شپه وه سات ته می وکتل ټیک
دولس بجی وی .

په دی کی می د ملک صابر په
« لا اله الا الله محمد رسول الله »
کلمی ویلو هغه ته ور پام شو چی
په خوب وړی لهجه یی کرار کرار
ویله ، بیای ماته وکتل او وی ویل :
... غړدی واورید ؟

ما ورته وویل : هو وایی ورید
خو ...
خوما خبره کوله ده بیا راته

مونږ د سره پوځ ماته نه

منونکی خیال درې وړی کړ

د تکیې مجلې خبریال د حکمت په لاسونو کې

د شفق مجلې درېو لوستونکیو !

په لاندې کړنځو کې به تاسې هغه مرکه ولسو چې د افغانستان
د اسلامي حزب امير محترم حکمتيار سره د پاکستان يوې معتبرې
اسلامي مجلې «تکبير» يوه تن ژورنالست کړې وه او د نوموړې مجلې
د ۱۹۸۶ کال (۲۷ دسمبر - ۲ جنوري) په گڼه کې خپره شوېده
چې دلته يې گرانو لوستونکو ته کټ سټ ژباړه وړاندې کوو .
(اداره)

ژباړن محمد خليل «نورستاني»

نظام د ترویج او د کمونیزم د شنولو لپاره وقف
کړی د هغه ورځې اوس هم د صدر اسلام
د مجاهدینو په شان د جهاد په سنگر کې د دینم په
مقابله کې اوسېږي (ج) په وړاندې سر په سجده تیر یږي.
د سره کې په پیل کې ما له حکمتیار نه پوښتنه
د تحریک د ځلانده تاریخ په باب وکړه چې دخپل
ژوند او حزب اسلامي سره د اړیکو په پس منظر څه
رڼا واچوي تاسې چېرته زیږیدلی یاست ؟ زده کړه
موچیرته او د اسلامي مبارزې فکر څرنگه درسره پیدا
شو ، د حزب اسلامي بنسټ څه اوچیرته کېښودل شو
ستاسو پخوانیو ملګرو کې څوک وو او اوس د هغوی
له ډلې څخه څومره کسان پدې اوسني جهاد کې
شریک دي ؟

دی پوښتنې ته له ځواب ورکولو څخه هغه ډډه
کوله د هغه په بڼه باندې ښکاره تاثرات ددی خبرې

ګېډین حکمتیار چې د خپلې ځوانۍ له پېله د کمونیزم
د راتلونکي توفان د راتلو اندازه لگولی وه ، دخپل
ژوند زیاته برخه یې د افغانستان د هغو ځلمیانو په
تنظیم او یو موټی کولو کې تیر کړې ، چې دیني
حمیت یې د کمونیزم سرڅلاند غبر او چلولو ته
راپارولی وو، پدې پرله پسې جهاد کې چې د ظاهر شاه
له وخت نه شروع شوی ؤ د ابراهیمي سنتو په
پیروي کې د هغه د کور زیات کسان د خدای (ج)
په لاره کې قربانی شول له خپل ټول جائیداد او ځمکونه
تیر شو خو د هغه په مسلسل جدوجهد کې څه کمښت
رانغی ، او نن هغه د مجاهدینو تر ټولو لوی تنظیم
د افغانستان د اسلامي حزب مشري پر غاړه لري هغه
دا تنظیم او جهاد پخپلو وینو خړوب کړی دی هغه
خپله ځوانۍ د زندان په تورو سنجو کې د اسلامي

ما ورته وویل : هو تر یوه ساته
باید د مرکز د احوال په انتظار
کی وو ، که څه خبره وی خاخوا به
قوماندان صیب څوک راولیږي .

ملک صیب زما په خبره د تائید
سرو خو ځاوه یوه شیبه دواړه چوپ
شوو ، د چرچری یو رنگ غـ
د شپې سکوت ما تاوه او په غوږو
کی ئی عجیبه شانی انگازه کوله ...

ملک صیب مخ را وړاوه را ته
وی ویل :

هو رښتیا که د چای مای زړه ته
کیری څه تکلیف خوئشته په تناره
کی گرمی او به شته ، ما ورته وویل :
نه ، اوس د چای وخت نه دی
او نه می شوق ته کیری ، یوځل
می د تیری ورځی د غونډی خبری
او پښی سترگو ته ودریدی یوه
شیبه فکر یو وړم ، بی اختیاره می
ترخولی ووتل : «خداي (ج) د خیر
ورپښوی .

ملک صیب په وارخطا لهجه
وویل :

آمین د خداي (ج) خیر ورپښوی
مگر چا ته ؟

څه خبره ده ؟! ماته هم ووايه !
ما ورته وویل : ملک صیب !
ولی پرون د پام نه ؤ حمایت الله او
جمیل ماما قوماندان صیب ته
ویل چی د شپې خاخوا موږ پرسرک
مینونه ږدو ؟

زما د دی خبرو سره د ملک

صابر خوله وازه پاتی شوه سترگی ئی
رډی را ته ونیولی تا به ویل چی
سای وختله ورو وروئې په سترگو
کی اوبښکی ډنډی شوی او دچراغ په
کمزوری رڼا کی به وځلیدلی ، سوږ
او سیلی یی وکیش بیای سترگی
ښکته واچولی په داسی حال کی چی
د خپلو پښو په گوټوئې وارخطالوبی
کولی وویل :

هو ! والله خداي (ج) د خیر
ورپښوی ، حمایت الله دوی په
دغه کار کی نابلده هم وو ، خاخوا
داد مین د چاودلو غږ ؤ خداي (ج)
دی خیر ورپښوی... خداي (ج)
دی په یوه هم د ځل وارنه کوی...
هغه دم په دم دعا گانی کولی او
ما به آمین ورسره غبر گول .

کله به مو په یوه او بل احتمال
اندیښنی کمولی چی که دا کار شوی
وای حتماً به اوس احوال راته ...
خو زړونه مو نه صبریدل ، شپه
وه ، د پښی حال مو هم نه شوای
معلومولای حیران پاتی وؤ .

په هر صورت شپه تیره شوه ،
د سهار له لمانځه او چای خوړلو
وروسته زه او ملک صیب د مرکز
په لوري روان شو ، له کلی نه
لا ډیرنه وولری شوی چی په پوری
لاره مو دوه تنه مجاهدین ولیدل
چی په پیږه د کلی پرخوا روان
دی ، ملک صیب ، غږ ورباندی
وکر چی چیرته روان یاستی خیرت
خو به وی ؟!

د هغوی چی پرموږ سترگی ونښتی
سمدستی ئی بی لاری په پتیو کی
راوځغاسل چی را لښه شول ما په
پیږه پیږه تری وپوښتل : له کومه
ځایه وی ؟! خیر خو به وی ؟!

بی له درنگه ئی وویل : له مرکز
راغلو ، حایت الله شهید شوی دی...
ملک صیب ئی خبره ورپری کړه
او وی ویل :

تازه گل ماما او جمیل ماما
څنگه دی ؟

یوه تن وویل : هغه هم ژوبل دی
خو دومره نه ، ژوندی دی ، موږ
خولیدلی هم نه دی ډاکټر صیب
ورغلی ؤ ... دوی هم پیرته د مرکز
په لوري راسره روان شول ، ماما جاهدینو
ته مخ وروړاوه و مې ویل :
ښه کیسه څنگه وه ؟

یوه را ته وویل : «خداي (ج)
خبر دی موږ نه وو ورسره خو
د شپې یو غټ غږ پورته شوسهار
له مرکز نه قوماندان صیب احوال
رالیری ؤ چی مرکز ته راشی موږ
چی «هلته» ورغلو قوماندان صیب
را ته وویل چی په منځه به ... او
ملک صیب راوی حایت الله شهید
شویدی ، او موږ هم سمدستی په
تاسی پسی راغلو .

په همدغه غم او ویر کی ووچی
مرکز ته ورسیدو ، گڼ شمیر مجاهدین
او د سپمی خلک را غونډه ووو دهر
چا په تندی کی د غم څپو غوتی

ز هلی ، د ځنو ځنو بارخوگان او
سترگی نه ژرانه لاندې ښکاریدل ، په
گڼه گونه کې د جومات خوا ته
ولاړو ، د جومات په مخه کې یو کت
ایښی ؤ سره روحای ورباندې غوړیدلی
وه ... زه او ملک صابر ورغلو
روحای موپورته کړه ، په یوه پیری
هلوکو او وینو لړلیو غوړېدو
سترگی ولگیدی ...

هو ! حای الله د خدای (ج)
د دښمنانو د مقابلې لپاره مینو نه
ایښودل ، هغه د اسلام د حریم
ساتنه کړاوه ، هغه د دښمن
د جاسوسانو له نظره پټ په توره
شپه کې د هغوی د ټانگونو پرلارو
کې مینونه ایښودل ...

حای الله د شپې تر دولسو بجو
پوری څلور مینو نه کیښودل نورئ
د بالټیو او لینونو سره پرشاول چې
په بل ځای کې کیږدی ... خو یو
درز شو او ورسره سم د حای الله
د بدن هلوکې او غوښې یوې او بلی
خوا سره تیت شول ...

جمیل ماما او تازه گل ماما هم
لږڅه ژوبل شول ، خو د حای الله
ښکلی بدن داسې توتو ته شو چې
اتکل یې نه کیده ، یوازی نیم سراو
مخ او نیمه پښه تر پښې کوزه لږ
څه روغ پاتې وو ... او دهغه بدن
اوس زموږ په مخ کې د غوښو او
هلوکو د پیری په څیر پرکت
پروت ؤ .

د نهولسو بجو په شاوخوا کې
د حای الله جنازه د هغه د اورمرو
په لوري پورته شوه ، له ټولو سره
دا غم بل ملگری شو چې خدایه !
یو څو داسې گران مجاهد رانه ولاړه
بل په ئې اوس د مور څه حال وی ؟
څه به کوی ؟ ښایې پیری بدی
ورځی وکړی ...

چې کلې ته ورلنډیدو هر چا ځان
له جنازې شاته یوست چې د حای الله
د غمځپلې مور فریاد وانه وری ، ما
له ناکامه زړه را غونډه کړې ؤ له
ځان سره می ویل چې : که هرڅو
راباندې سخته تمایزی هم باید
د حای الله مور ته د زړه تسلی
ورکړم ... نورو مجاهدینو ته می هم
ویل چې ځان ویستل په درد نه
خوری ، راځئ د صبر تلقین ورته
وکړو ، تسلی ورکړو ... جنازه
د لویې بدرگۍ تر مخ روانه وه
اوکلی ته نږدې کیدو د اور مرو
د کلې په مخه کې پیرماشومان ،
تورسری او سپین پیری ښکاریدل ...
کله چې موږ وروسیږو یوه تن یوې
بودی سپین سړی ته ویل :

موری صبر وکړه ، د خدای (ج)
امر درباندي شویدی ، په بی صبری
او ژړا هیڅ هم نه شی کولی ، بیا هر
یوه په وار وار همداسې ورته ویل :
زه پوه شوم چې دا د حمایت الله
مور ده نومی په خپل وار همداسې
ورته ویل چې صبر وکړه خدای (ج)

به ئې په دنیا او آخرت بدله درکړې
سپین سړی بودی چې رښتیا هم
د حای الله مور وه زموږ د اتکل
پر خلاف په ډیر ډاډه زړه او آرامه
لهجه وویل :

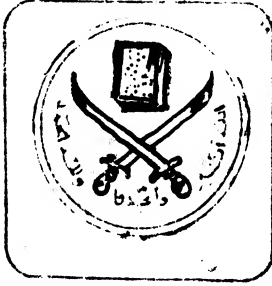
د خدای (ج) امر می په سترگو
منلی ، د رب په قضا زما رضا ده ،
زه می د زوی شهادت نه خراپوم ،
خو یواری یې راوښی !

له ناکامه کت په ځمکه کیښود
شو او سپین سړی مورد خپل زوی
په گډو وډو هلوکو او تکو سروغوښو
سترگی خښی کړی ...

په وچو سترگوئو څو سلگي وکړې
او وی ویل :

زویه ! ترتوتی توتی وجود دی
قربان شم ، په ځوانه ځوانی را نه
ولاړی ، شهادت دی مبارک شه ،
خدای (ج) دی جنت فردوس درکړی .
هغه ... هو ! سپین سړی مور
د زوی د بدن پرتوتو د ژړا پرځای
دعا گانې کولې ... سړی پورته کړ او
تر څه مسکائی په خوله راغله ، موږ
ته یې وکتل ییای ویل : زوی می
خیردی چې شهید شو همدائی غوښتل
خدای (ج) ورکړل ، خو چې دورس
ټانگونه روغ پاتې نه شی ... «پای»

د افتخار احمد ليکنه

د رحمانی ژباړه

د اخوان المسلمون نړيوال تحریک

پس منظر :

د مصر د خپلواکۍ په جگړه کې چې په ۱۸۸۲ میلادی کال د بریتانوي استعماري لښکرو او مصري قواو ترمنځ ونښته ، د «احمد اعرابي پاشا» تر قوماندې لاندې مصري یوځ د «الکبير» نومي کوتل په سیمه کې سخته ماتې وخوړه . دغه ماتې د یوه لوی ملي ماتم حیثیت درلود ، ځکه چې د هغې په نتیجه کې مصري ملت تر ډیرې مودې پورې د سکوت په حال کې پروت و ان تردې چې د مصر خلکو د تنظیمونو او تحریکونو له نامه نه هم کرکه کوله . حقیقت دادی چې د احمد اعرابي پاشا ماتې نه یوازې دا چې په مصريانو کې د خپلواکۍ د اظهار فکر مرکې بلکې تر ډیره حده پورې یې د جهاد روحیه هم مړه کړیوه ، له ماتې نه یو کال وروسته بریتانوي ځواکونو مصر تر پوره قبضې لاندې کړ ، پداسې حال کې چې څوکاله ځنګي غټو قدرتونو په لندن کې پریکړه کړیوه چې مصر دی د پادشاه تر تش په نامه واک لاندې یو خپلواک او خود مختار هیواد وی ، بریتانیا هم دغه خبر په خاص ډول تسلیم کړیوه چې د لندن معاهدې ته به په درنه سترګه گوري او د مصر د سالمیت او پایښت لپاره به هېڅ ډول خطر نه پیدا کوي . په همدې اساس د بریتانیا په واسطه د مصر اشغال له بین المللی اخلاقي او حقوقي اصولونه ښکاره تیری

و ، خو پوښتنه داده چې آیا بریتانیا پخوا له دې هم کوسو بین المللی اصولو ته غاړه ایښې وه ؟! د نړۍ د ملتونو پېښې لیک ثابتېه کړې او پدې شاهد دی چې بریتانیا یوازینی هیواد دی چې د اتلسمې او نولسمې پېړۍ په اوږدو کې یې له هر چا زیات نړيوال قوانین مات کړيدي . د بریتانیا بل تیری داو چې د احمد اعرابي پاشا له ماتې وروسته کله چې د فرانسې صدر اعظم «ډوکړ» د انګلیس د بهرنیو چارو وزارت له سکرتر (ګرینول) نه د مصر په باره کې د بریتانیا د راتلونکو پلانونو پوښتنه وکړه ، نو ګرینول په ځواب کې وویل چې د مصر اشغال موقتي شکل لري او تر هغه پورې به دوام وکړي ترڅو د مصر داخلي حالات عادي شوي نه وي^(۱). له بلي خوا د بریتانیا صدر اعظم ګلېډسټون په پارلمان کې خپلو مخالفینو ته په خطاب کې داسې وویل : «پرمصر باندې به موږ کله هم داسې قبضه ونه کړو ، تر هغه چې د ملک حالات ښه شي او د خدیو اقتدار خپل حال ته راشي نو موږ به خپل پوځونه بیرته راوغواړو»^(۲).

ګلادستون د پارلمان په وړاندې د خپل ځان پاکول اصلاً یو فریب او دوکه وه ، د بریتانیا د هغو وخت تګ لاره «لارډ ډفرن»^(۳) په خپلو تګونو کې داسې بیانوي :

«مړيانو ته د فولادی لاسونو ضرورت دی نه چې

زیات بی ژموږ درناوی کوی ، خو زما یقین دی چی
ډیرلر خلک موږ غواړی»^(۶).

«الحزب الوطني» په مصر کی یوازینی گوند وچی
د خپلو رهبرانو لکه مصطفی کامل پاشا (۱۸۷۴-
۱۹۰۸) او محمد فرید یک یی تر مشر تا به لاندی
د خپل وطن د خپلواکی لپاره جنگیده ، د دی گوند
شعارو : مصر د مصریانو دی . مصطفی کامل پاشا
په خپل وخت کی تر آخرینی حد پوری هڅه او هاند
کاوه او د مصریانو د ملی احساساتو په ژوندی کولو
کی یی هیڅ کمی ونه کړ ، هغه به ویل :- که
چیری پخپله مصریان د مصری تمدن اساس کینیردی
نو په راتلونکی کی به دغه تمدن رامنځ ته نشی ،
ترڅو چی بزرگان ، تجاران ، استادان ، شاگردان په
لنډ ډول هر مصری تبعه په دی ونه پوهیږی چی
انسان د فطری او غیر محسوسو حقوقو درلودونکی
دی او د یوی آلی په شان د استعمالولو اواره نه دی
پیدا شوی بلکی دغه باید یو عزتمن او عاقلانه ژوند
وکړی : د وطن مینه ډیر عالی فکر دی چی
د هغی پواسطه روح تتویه کیږی..... کوم قوم چی
خپلواک نه وی داسی حیثیت لری چی اصل موجود
نه دی . د وطن مینه ده چی د ملتونو په رگونو کی
د غیرت مینه زغلولی او د وطن مینه ده چی هر ذی
روح ته ژوند وربښی»^(۷).

د مصطفی کامل پاشا ځوانمړگی او د محمد فرید
بک بی د بی تدبیریو په وجه الحزب الوطني ډیر ژر
د مصر له سیاسي ډگر نه ووت . له دی وروسته
د آزادی ډیوه چی مصطفی کامل پاشا بله کډیوه
یوځل بیا د محمد عبده د شاگرد سعد زاغلول^(۸)
پواسطه بله کړی شوه او د مصر خپلواکی غوښتونکی یی
د «وفد» تر پرغ لاندی را ټول کړل ، د وفد گوند
د خلکو په زړونو کی ډیر ژر ځای ونیو . د دغه
گوند ځینی مشران لکه سعد زاغلول ، علی شاربی

دستوری حکومت»^(۴) په ۱۸۸۴م کال کی د فرانسی
د صدراعظم ډوکړ د غوښتنی په اساس بریتانیا وعده
وکړه چی په ۱۸۸۸م کال به خپلی لښکری له مصر
نه وباسی ، خو پردی وعده کله هم وفا ونه شوه .
آن تردی چی په ۱۹۰۴ع کال فرانسه هم چوپ
شوه ، او دواړو هیوادونو د یوی معاهدی په ترڅ
کی پرېکړه وکړه چی بریتانیا به پرمراکش باندی
د فرانسی قبضه تسلیموی او فرانسه به پرمصر باندی
د بریتانیا اشغال^(۵) .

د مصر له اشغال نه ۳۰ کاله تیر شوی وو چی
نړی په یوه لویه جگړه کی ونښته ، د دی جگړی
زیان مسلمانانو ته ورسید ، د مسلمانانو د اتحاد نښان
ټوټی ټوټی شو، خلافت ړنگ شو، سلطان عبدالحمید
د خپلو او پردو پواسطه رسوا او ذلیل شو . له
جگړی وروسته د بریتانیا صدر اعظم «لاید جارج»
اعلان وکړ چی «مصر د بریتانیا ترحمایه لاندی
هیواد دی .

د دی سره یوځای جامعه ملل هم د مصریانو
پر غلامی باندی د تصدیق مېرولگاوه ، گواکی
د بریتانیا دغه غیرقانونی اقدام د نړیوالی مؤسسی
په واسطه رسمیت پیدا کړ . بریتانیا په نړیواله سطحه
له خپل حیثیت ټینگولو وروسته ، د مصر داخلي
وضعی ته متوجه شو او رشدی پاشایي د صدر اعظم
په حیث وټاکه ، دا داسی وخت وچی په مصریانو
کی ملی او وطنی احساسات یوځل بیا را ژوندي شوی
و ، او په سینو کی یی د خپلواکی هیلو ټوپونه وهل.
دی ټولو ثابتو له چی مصریان او مصری ملت
د غلامی کډی نوری نشی زعملاي . د سیاسي
علومو پوه سډنی نیلتن په ۱۹۱۳ کال کی په خپل
(مصری د تلور اتلو په حال) نومی کتاب کی لیکلی
چی - «موږ په مصر کی په هر چا نه یوگران ، امکان
لری چی ځینی له موږ نه ویریری او بی شکه چی

که څه هم سیاسي ډگر نشتلستانو په لاس کې نیولی وو، خو هغه اخلاقي او فکري روزنه چې د خپلواکۍ گټلو لپاره د ملت لپاره ضرور وه، وفد په هغې کې پینځې ناکام و، او د مصریات په عام ډول د فکري سکوت سره لاس او گریبان و، د الازهر علماوو هم د دی جمود په له منځه وړلو کې هېڅ ونه کړل، په دی ډگر کې که چیرې د سید جمال الدین افغانی خدمتونه یاد نه کړو نو د هغه په حق کې به مو ظلم کړې وی. سید جمال الدین لومړنی مفکره - چې په همدغه جنجالی او ګډوډ حالت کې یې داسلامي

پاشا، عبدالعزیز فاطمی د مصر د آزادۍ غوښتنو په خاطر د بریتانیا د لوی کمشنر سره خبرې اترې وکړې خو د خپلواکۍ دغه غوښتنه رد شوه، وفد گوند هم په ټول هیواد کې لویې مظاهرو پیل کړې، حکومت سعد زاعاول او د هغه ملگری وئیول او په مالټا کې نظر بند شول. ملت هم د خپلو رهبرانو د نظربندی په وجه د ملک په گوټ گوټ کې بغاوتونه شروع کړ، په ځای ځای کې لاری بندې کړې شوي، اورگاډۍ په رڼا ورځ لوټ شول، انگریزي افسران ووژل شول، یوازې په قاهره کې په سلګونو حکومتي

د افغانستان د اسکیرو مسلمانانو له زرګونو کورونو څخه د یوه کور نمونه چې د کمونیزم سیلې پرې لګیدلې ده.

نړۍ د یووالي چیغه پورته او د اسلامي خلافت د ژوندۍ کیدو شعارونه ورکړل، ولی له مصر نه د هغه دایستلو په وجه دغه شعارونه او ناري چوپي شوي. که څه هم د هغه شاگردانو محمد عبده او رشید رضا په ګډه سره هڅه وکړه چې د هغه ځای ډک کړي، خو ناکام شول.

حقیقت دا دی چې مصري ملت په هغه وخت کې په ذهني او فکري لحاظ شنه شوی وه بی حیايي او فحشا د ثقافت او فرهنگ په جامه کې په زیاته پیمانه خپریدل، قمار، شراب، وژل او لوټل ورځنۍ

مافیو ته اور واچول شو او یا لوټ کړې شول لنډه دا چې په ټول ملک کې بی امنۍ او بی نظمۍ خوره شوه، قانون او مقبدرات نښه وو، آن تردې چې د بریتانیا پارلمان هم پدې مسئله باندي د بحث په ترڅ کې اعتراف وکړ چې «ټول مصر بغاوت کړی»^(۹). پوځ په ډیر مشکل سره حالات په کنټرول کې راوستل. دا هغه وخت و چې انگریزانو د لومړي ځل لپاره د ملیت او وطنیت په نامه را پاڅیدلې سیاسي تحریک زور اندازه کړ. په ډیر افسوس سره باید یاد کړو چې له لومړي نړیوال جګړې وروسته

«له دی وروسته په نورو اسلامي هیوادو کې ځینی داسی نوری پېښی وشوی چی زما احساسات یی ژوندی کړل او د عملی کار پیل کولو سخت ضرورت می احساسا وه . زه لایم چی خلکو ته د حالاتو د پوره نخچی رسمولو احساس ور کولو وروسته د عمل ضرورت دی او ضرورت دی چی هغوی ته شعور ورکړو او په چټکتیا سره کار پیل شی» .

په همدی اساس حسن البنا په ۱۹۲۷ع کال کی د مصر د جیدو عالمانو سره لیده کاته پیل کړل . پدی علماو کی ، شیخ احمد عسکریه ، شیخ حسن عبدالمجید ، حسن افندی ، احمد افندی امین ، محمد بشیر محمد سلیم عطیه ، کمال افندی ، ابراهیم افندی ، عبدالفتاح ، سید افندی ، محمد افندی الشرنوبی . د قاهری د حصانی بهانی او سلفیه جامعی شیخ احمد الکبیر ، محمد خضر الحسین ، استاد محمد احمد غراری ، احمد تیمور پاشا او عبدالعزیز پاشا سره یی وکتل او هغوی یی د راتلونکو خطرونو نه پوره خبر کړل ، هغوی ته یی احساس ورکړ چی ملت ته باید فکری لارښود نه وشی . شیخ د دی لیدوکاتو داسی بیان کوی :

«ما له یو شمیر قومی او دینی رهبرانو سره د عملی کار او کوشښ د ضرورت په هکله خبری اتری وکړی ، ځینوی زه بیخی لاهیلی کړم ، ځینو بیا روحیه راکړه ، او ځینو د چوپتیا مشوره راکوله ، خو ما چی د عملی کار کومه نتیجه غوښتله چا ترینه گوښه نه شوای کړی . دلته که چیری د احمد تیمور پاشا یادونه و نه کړم ډیره بی وفا یی به وی . ما چی که هغه ولید ، د غیرت او همت یوه مجسمه وه او د عزم او شجاعت سمبول که چی د ملت د حالاتو په هکله له نوموړی سره غږیدم ، په هغه کی می پوره ذکاوت ، ځیرکتیا ، استعداد او لیاقت احساساوه ، او د عمل لپاره یی پوره تیاری ښوده الله تعالی دی پر هغه رحمت وکړی او اجر جزیل دی ورکړی .

کارونه گرزیدلی و - له یوی خوا انگریزانو او یهودیانو د خپلو گلو پلانو له مخی یو شمیر ځوانان په مصری جامه کی روزلی وو ترڅو په ملت کی اخلاقی تباهی راولی . همداسی هم شول . له بل پلوه د ترکی په لار الحاد او زندقه د نشنازم په جامه کی مصرته را داخل شول . د مصر دینی او اخلاقی نوامیسو د زړو نکلونو رنگ غوره کړ او ورو ورو له منځه وړل کیدل . یا په پل عبارت د دی سیاسی مریتوب په دوران کی له مصر نه د اخلاقو جنازه بار شوه .

په داسی یو وحشتناک او غم انگیز حالت کی یوه داسی تحریک ته ضرورت وو چی په هغه کی د اصلاح ټولی خرا وی موجودی وی ، او وکولای شی له یوی خوا د ملت او نشنازم په نامه راپورته شوو تحریکونو سره مقابله وکړی او له بل پلوه په دغه گلوو حالت کی ملت په اخلاقی او فکری ډول وروزی او په فطری لاره یی برابر کړی .

په اساعلیه کی یو ځوان «حسن البنا» د مصر دغی وضعی په ډیر تشویش او فکر کی ډوب کړی او حالات یی تر ژوری مطالعی لاندی نیولی وو . نوموړی ځوان د خپلی زمانی حالت داسی بیانوی :

«د شهوت او فکری ځورتیا بازار سخت تود و او د اسلام ښکلی او لوړ محاذ د کمزوری په لور روان او د له منځه تللو په حال کی و ، د دی حالت په لیدلو سره د هغه کال د روژی نیمایی میاشت ویده نه شوم ، د سختی پریشانی او فکر وهلو په وجه می خوب ورک شو . ما د مثبت او عملی کار پروگرام جوړولو او په زړه کی می ویل چی زه ، دغه اسلامی مشران د هغو د مسؤلیتونو لپاره څنگه راپاڅولی شم؟ زه هغوی ولی نه دعوتوم چی یو بل ته لاس ورکړی او د دغه تور توپان مخه ونیسی ، که هغوی زما بلنه ومنی ډیر ښه او که نه نو زما لار به بله وی . د دی کار لپاره می کله ملاوتېله او عملی گامونه می پورته کړل»^(۱) هغه زیاتوی :

له دی نه وروسته د اخلاص او محبت ضرورت و چې د هغی پواسطه هماهنگی رامنځ ته شی . د دی لپاره به خپلو دوستانو ته متوجه شوم او ډیر ښه ملگری می پیدا کړل د هغی جملی نه زما د فکر او عمل نژدی ملگری او دردمندان احمد افندی عسکری مرحوم ، شیخ حامد عسکریه ، شیخ احمد عبدالحمید او ځینی نور وو ، موږ په کله تړون وکړ چی ټول به د یوه هدف او مقصد لپاره پرله پسې کار کوو ترڅو چی عام نظر د اسلامی نړی نقطه نظر لورته متوجه او مایل شی . خدای (ج) ته پته ده چی موږ به د دی حالاتو ، د ژوند مختلفو اړخونو او لوړو ژورو په هکله فکر کولو په وجه څومره شپي بیداری کړیوی ، د ناروغتیا و علتونه مو تشخیص کړل ، د علاج تدبیرونه مو ولټول آن تردی چی د ډیر اغیز په وجه موژل .

د سخت تعجب خبره خو دا وه چی موږ په څومره اخلاص او مینه سره د دی کار لپاره ملاتړلی وه خو نور په ډیر غفلت او له دین نه بی پروا په نیشوکی ډوب په قهوه خانو او شراب خانو کی چکری وهی . له دی نه زیاته د حیرانتیا خبره داده چی پدی کی ځینی داسی هم شته چی ظاهراً مذهب او ښکلی دی او دا ورته لازمه وه چی د ملت په اصلاح کی زیار او کوشښ وکړی او پر خپلو اوږو دغه کار واخلي ولی بدبختانه چی دی کار ته یی شا اړولی ده . دا زموږ له ټولو نه لویه او خطرناکه بیماری ده چی نه د مرض احساس را سره شته او نه د هغه د علاج فکر ، په هر صورت موږ به د دی بیاریو علاج کوو او موږ د همدی خرابیو لپاره ځان وقف کړیدی» (۱۱).

د ۱۹۲۸ع کال د مارچ په میاشت کی حسن البنا د خپلو اوو ملگرو هر یوه (حافظ عبدالحمید احمد الحضری ، فواد ابراهیم ، عبدالرحمن حسب الله ، اسماعیل عز اوزکی (المغربی) سره د خپل پروگرام د عملی کولو په خاطر په اسمعیلیه کی د هغه په کور

کی غونډه وکړه او له شیخ نه یی و پوښتل :

«موږ ستاسو وینا واوریده ، هغه زموږ په زړونو کی نقش شوه او پرموږ یی ډیره اغیزه وکړه ، خوسوږ نه پوهیږو چی د مسلمانانو د گټو او اسلام د عزت عملی لاره څه ده ؟ له موجوده ژوند دود نه موږ بیزاره یو ، دا دی خواری او سوکي ژوند دی . تاسو و فرمایل چی د ملک په د ننه کی مسلمانان او عربان کوم مقام نه لری ، عزت ، مرتبه او وقار ورته نه دی پاتی ، هغوی یوازی د پردو غلامانو اومزدورانو حیثیت لری . زموږ سره یوازی تودی وینی شته چی په رگونو کی چلیزی او غیرت تولید وی ، دا ځانونه مو د ایمان او شرف نه ډک دی ، دا یو څو پسې دی چی موږ د خپل اولاد له گیدی گرزولی او راوړی مودی . څنگه چی تاسو د کار طریقه پیژنی موږ پری نه پوهیږو ، دین ، ملت او وطن ته د خدمت لاره چی تاسو ته معلومه ده موږ ته نه ده معلومه . موږ د دی په خاطر نن دلته راغلی یو چی خپله هر څه شتنی تاسو ته وړاندی کړو او د الله په حضور کی مو خپل مسئولیت ادا کړی وی ، موږ څه کولای شو د دی مسئولیت ستاسو پر غاړه دی . هغه ټولی چی په اخلاص د خدای (ج) سره عهد وکړی چی د هغه د دین لپاره به ژوند کوی او د دین په لاره کی مری ، یوازی د خدای رضایی هدف وی ، همدا ټولی بریالی کیږی که څه هم د هغه شمیر لږ او وسائل کم وی» (۱۲).

شیخ د دوی د خبرو په ځواب کی وویل :

«خدای تعالی دی ستاسو زیار قبول کړی اوستاسو په نیکو ارادو کی دی برکت واچوی اوموږ ټولو ته دی د نیک او صالح عمل توفیق را په برخه کړی چی له یوی خوا د هغه (ج) رضا حاصله کړو او له بل پلوه خلکو ته گټه ورسوو ، زموږ وظیفه هڅه اوهانند دی ، بږی مو د خدای (ج) په واک او

۵- وگوری : دی لټکی ماډرن هستری آف دی
عرب کنټریز ۲۳۴ مخ

۶- وگوری - استارډلو تهراف جدید دنیای اسلام
۲۱۶ مخ

۷- وگوری - استارډلو تهراف جدید دنیای اسلام
۲۱۳ مخ

۸- په مصر کې د لومړي منظم گوند (وفد) مشر او
د هیواد لومړنی دستوری صدر اعظم

۹- د مصر په تاریخ کې د بریتانیا په خلاف د عوامو
دغه هڅه او هاند د ۱۹۱۹ع خپلواکۍ جگړې
په نوم مشهور شوی دی ، په مصر کې داسې
تولی نه و چې د بریتانیا په خلاف یې کرکه
نوی اظهار کړي

۱۰- د ۱۹۶۷ چراغ راه مجله اخوان المسلمون
د معروف شیرازی ژباړه ۶۳ مخ .

۱۱- وگوری ، مصر له عمرو بن العاص نه گرجاالنصر
پوری ، د سید نصیر احمد لیکنه ۱۴۴ مخ .

۱۲-۱۳- د حسن البناء ډایری د خلیل احمد حامدی
لیکنه ۲۵۹-۲۶۰ مخ .

دښه داری راځی چی له الله تعالی سره تعهد وکړو
چی موږ به د اسلامی دعوت مپاهیان وو ، پدی بلنی
او دعوت کی د ملت او وطن سوکالی او نیکمرغی
نغښتی ده» (۱۳) .

دی خلکو د «اخوان المسلمون» په نامه د یو
اسلامی تحریک اعلان وکړ او حسن البنا یی
خپل امیر و ټاکه .

۱- وگوری : دی لټکی ، ماډران هستری آف دی
کنټریز ۲۳۲ مخ

۲- وگوری : حریری میوزانس گورنمنټ اینډ پالیټکس
آف دی ملول ایسټ ۵۶ مخ

۳- نوموړی د هغه تحقیقاتی کمیسیون غړی و چی
د اعرابی پاشا له بغاوت وروسته په ۱۸۸۲ع
کې د بریتانیا له خوا مصر ته ولیږل شو .
د کمیسیون هدف د بغاوت د عواملو او سببونو
پیدا کول وو .

۴- وگوری : دی لټکی ماډرن هستری آف دی
عرب کنټریز ۲۳۱ مخ

مونږ دسره پوځ

دی . ترکومه ځایه چی په مستقیم ډول د اسلحې
رسولو تعلق دی دا یو فریب او دوکه ده دا د یوه
داسې ذهن خبره ده چی نه یواځې دا چی هغه دافغانستان
له جغرافیائی حالاتو ، خبر نه دی بلکی د افغانستان
د جهاد عمومیت او وسعت په باره کی هم د دوی علم
صفر دی . په عملی توگه داسې کیدل له سره ممکن
نه دی او نه په آینده کی داسې کیدای شی .

ځما په خیال دا ټولی پروېگنډی د کمونستانو
د تاکتیک یو مهم عنصر دی هغوی د جهاد په باب
د شک او شبهو ایجاد او پدی شبهو کی د اصل مسئلې
پټول غواړی .

ځما آخرنی پوښتنه د اوه چی له ایران سره ستاسو

اړیکې څنگه دی تاسو په ایران کی د خپل تنظیم
دفترونه ولی وتړل ؟

حکمتیار صاحب د دی پوښتنی ځواب دارنگ را کړ ،
ځمونږ پوره اوږد د سرحد ایران سره تړل شویدی او
هله تقریباً ۱۵ لکه مهاجرین دی چی په مختلفو کارونو
کی مشغول دی ، ځینی داسې عوامل دی چی زه
ورتسه اشاره نه شم کولای صرف دو مړه وایم چی
کله مونږه دا محسوسه کړه چی په ایران کی د خپلو
مهاجرینو په خاطر خپله خدمت نه شو کولی نوموړ
خپل دفترونه وتړل ، کله چی موږ پوه شولو چی
اوس موږ په ایران کی په فعال او مؤثری طریقې سره دخپلو
خلکو خدمت کولی شو نو دوهم ځلی آخر د دفترونو
خلاصولو ته چمتو کیږو .

ريښتيني اتلان

معمولاً يو متفكر يا پيو د «صومې عايد» نشي كولای د يوه نظامي تورخن په څير د دښمن په وړاندې راوپاشي، او د جنگ په ډگر کې هيښنده ټبروغ او اتلي وښي.

خو حذيفه (رضي الله عنه) داسې نه ؤ، هغه له تفكراتو او د علمي حقايقو كشف ته له پام سره سره د جنگ په ډگر کې هم يو زړور جنگيالي ميره گڼل كيدله، هغه د عبادت په محراب او د حكمت او تفكر په عالم كې پيساري ؤ.

د جنگ په ډگر او سربښنده كې هم يو پياوړي او ټكره وگړي شميرل كيدو. استاد محمد آصف «صميم»

يو ټيكني ډوډي وه، چې له مالگي سره يې خوږه. خلکو ته چې راوړسيد، ويې پيژانده چې نوي والي «حذيفه بن يمان» دی، نيردي يې هوش له سره الوتو ؤ.

دوي څه شي اريان كړي وؤ، آيا د مدائن خلکو له يوه مسلمان والي نه، بيله دی څه بل انتظار درلود؟

هغوی په حقه وو؛ ځکه د دوی پر خاوره د ايراني سلاطينو پر وخت ؤ او ځه ترې مخکې، داسې درانه او سپيڅلي واليان يې سابقې وه.

حذيفه (رضي الله عنه) د ښار لورته و خوځيد، خلک ورته را تاؤ، پلي روان شول، حذيفه (رضي الله عنه) چې وليدل، خلکو د گوتې د غمې په څير په منځکې راکير كړيدې او په دې تمه دی چې څه ترې واوړي، په يوه څير من نظري له سترگو تير كړل؛ ويې ويل: «له فتني نه ډډه وكړي».

حضرت حذيفه (رضي الله عنه) د دوه مخي او نفاق دښمن

پر هغه ورځ د «مدائن» خلکو ډله ډله د وخت د خليفه له خوا د هغوی ښارته د نوي رالېږلي والي هر کلي کاوه.

څومره به چې خلک وړاندې تلل، د نوي والي د ليدو شوق او زړه يې په زړونو کې پمڅو کيدو. د خلکو د شوق مارغه، د پيغمبر اکرم (صلي الله عليه وسلم) د يار ستر سړي (حذيفه رضي الله عنه) چې د تقوا، پاک لمنې او سترو قهرمانانو په باب يې د عراق په فتوحاتو کې ډير څه اوريدلی وؤ، و زړونه غوړول.

د نوي والي په ليدو کې د خلکو انتظار ډير اوږد نشو او له يوه نوراني سړي سره مخ شول چې پر يوه خره، چې زړه کته پرې پرته وه سپور ؤ او پښې دواړو خواو ته خوړندې وې په لاس کې يې

لاس و روزل شو چی هرڅه یی د سپیدو پشان رانه او څرگند ؤ، او د ژوند، افکارو او روحیاتو یو اړخ یی هم له پیروانو پټ نه ؤ. هغه د یوه داسی پیغمبر په مکتب کی ادب زده کړ چې رښتینی او امین ؤ، د حق پیاوړی ملاتړ کوونکی ورته گران او له ریاکارو او تگمارونه بېزار ؤ.

نو د حذیفه (رضی الله عنه) د دی خوی د سمسورتیا او پالنې لپاره بل هیڅ محیط د اسلام د محیط او پیغمبر (صلی الله علیه و آله) د مکتب او د غورو او پیاوړیو یارانو له ټولنی نه ئی مساعد نه ؤ.

د اسلامی ښوونو په رڼا کی د حذیفه (رضی الله عنه) غوړیدلی استعداد او هوښ ډیره ښه وده وکړه او د خپرو او فکرونو په پیژنگو کی یی تخصص تر لاسه کړ، ان چی په یوه کتوبی د خلکو بشری لوستی او ډیر ژړی په پټو مقاصدو پوهیده.

هغه په دی لړکی دومره پرمختگ کړی ؤ چی د وخت خلیفه د وگړیو د روحی په پیژندنه او مهمو څوکیو په ټاکنه کی یی د هغه له هوښیاری نه مرسته غوښته.

هغه د خپلی روشن بینی او دور اندیشی په رڼا کی دا حقیقت پیژندلی ؤ چی په ژوند کی د نیکي او ښیگری لاری هغه چاته چی غواړی نیکي وکړی څرگندی دی، څه چی پټ اوتیاره دی، «بدی» ده. له دی لامله هر هوښیار ته پکار دی چی دبدی په باب هوښیار اوسی او رابرسیره یی کړی.

په دی توگه حذیفه (رضی الله عنه) خپل پام د «بدی» او «بدکارانو» او نفاق او «منافقانو» په لور راوړی او وایي:

خلکو د نیکو په باب له پیغمبر (صلی الله علیه و آله) نه پوښتنه کوله اوما د بدیو؛ ځکه ویریدم چی ویی نکرم.

حذیفه وایي: یوه ورځ می پوښتنه وکړه:

یا رسول الله ما په جاهلیت کی بده وضع لرله، دا

هغوی وویل: «له فتنی نه موڅه مطلب دی؟» وی ویل! «مقصدمی دوخت له واکمنو او آمرانو سره سازښ او د هغوی بیخایه خوشامندی دی. هسی نه چی والی یا امیر ته ورشی او دروغ خبری یی تصدیق کړی، او یای په یوه داسی صنعت وستای چی پکی نه وی؟

دا خبری او دا چلند یو په زړه پوری او اریانوونکی پیل ؤ.

خلک د نوی والی له دی خبری داسی پوښول، چی هغه تر هرڅه زیات له دوه مخی او نفاق نه کرکه کوی، او تر ټولو بدو صفتونو زیات له همدی صفته بېزاره دی.

دا اټکل د نوی والی د شخصیت یو زورور ښکارندوی او د راتلونکی واکمنی او حکومت دچلند څرگندوی گڼل کیده.

له هغی ورځی چی حذیفه (رضی الله عنه) دنیا ته راغلی ؤ خټه یی له نفاق او دوه مخی نه له کړکی سره اښکل شوی وه.

حذیفه (رضی الله عنه) له یوه زورور فکری ځواک نه برخمن ؤ، چی د هغی په رڼا کی یی نفاق او دوه مخی ژر پیژندله او د وگړیو د ریاکارانه پردو ترشای رابرسیره.

حذیفه (رضی الله عنه) له پلار او ورور صفوان سره د رسول الله (صلی الله علیه و آله) په مجلس مشرف شو، او دری واړو اسلام ومانه، له همغی ورځی اسلام د ده میړنی خوی و بریښا وه او سپیڅلتیای وروښله او دغه سپیڅلی لوبښه (خصلت) یی تر پخوا زیات د زړه په تل کی پیاوړی کړه، ځکه هغه د یوه داسی دین پر وښوی ؤ، چی غښتلی، سپیڅلی، ننگ ښوونکی او ولاړ دین ؤ، داسی یو دین چی ویره، نفاق او دروغ پکی سخت غندل کیده.

له بلی خوا هغه د یوه داسی پیغمبر (صلی الله علیه و آله) په

ثبوت وړاندې کاوه چې هغه د خپل ذات په هکله یادونه او د خپل ابتدائی ژوندانه دا حوالا تو تفصیلات ورکول شاید د نورو ملګرو په مقابله کې دخپل ځان او چټ بڼه کولو مترادف ګڼي .

ما د هغه دا ویره په مسلسل اصرار او د مرګیو په اهم ضرورت په ګڼلو سره لری کول غوښتل او ورته می وویل چې د تاریخي ریکارډ د درستوالی په خاطر دا ډیره ضروری ده چې هغه د خپل او حزب اسلامی ابتدائی ورځی احوال په صحی توګه د ساتلو لپاره پخپله ژبه تکرار کړي حکمتیار زه نا زړه پسی خبره باندي آماده شو مړه کې یی پیل کړه .

د هغه آواز نرم لیکن متوازن مضبوط او د خبرو لهجه ئی ، زړه وړونکی او اغیزناکه وه د هغه مخ او سترګی ئی د هغه د خبرو ترجمان وو .

هغه وویل چې ځما پلار له غزنی څخه کښدز ته هجرت کړی ؤ او زه د کښدز د امام صاحب په یوه ولسوالی کې چې د آمو دریا ب څخه تقریباً (۱۲) کیلومتره لری واقع ده زیریدلی یم . ترشپږم ټولګی پوری می هلته سبق ویلی ، بیا د کابل په یوه عربی مدرسه کې شامل شوم او تراټم ټولګی پوری می هلته زده کړه حاصل کړه وروسته بیرته کښدز ته ولاړم او تردولسم ټولګی پوری می سبق همغلته د شیرخان په لیسه کې ترسره کړه ، له هغه وروسته بیرته کابل ته راغلم او دا نجیری په پوهنځی کې می داخله واخسته زه په لسم ټولګی کې وم ، چې کمونستانو خپل کارپیل کړ او په فعالیت یی شورو وکړه ، ما ته په هغه وخت کې دا احساس پیدا شوی ؤ چې که چیری د دی کار مخ نیوی و نشی په مستقبل کې به افغانستان لپاره یو ستر خطر ثابت شی زما هیله وه چې اسلامی فکر لروونکی خلک په یوه صف کې په څه ډول راغونډ او د هغوی یو تنظیم جوړ کړای شی .

د دی احساس په وجه په ۱۹۶۸ع کال کې د کابل

په پوهنتون کی د اسلامی نهضت بنسټ کېښودلی شو . د دی مؤسسين (۱۲) کسان وو چې نومونه ئی دا دی استاد عبدالرحیم نیازی ، مولوی حبیب الرحمن ، گل محمد ، انجینر حبیب الرحمن ، سیف الدین نصرت یار ، غلام ربانی عطیش ، استاد غلام حبیب ، عبدالقادر توانا ، سعید الرحمن ، انجینر ګلبدين حکمتیار ، خواجه محفوظ منصور او ډاکټر محمد عمر ، موږ د مسلمانو ځوانانو په نامه کار پیل کړ او ځمونږ ټولو ورومېنی کار د شب نامو تیارول او په مختلفو ځایونو کې د هغو لګول او ویشل وو .

دا هغه وخت ؤ چې کمونستانوته د سیاسی کار کولو پوره آزادی وه ، په اصل کې روسی حکومت له ظاهر شاه سره د سیاسی او فوځی معاهدو د تړون په وخت کې دا شرط لګولی ؤ چې باید په افغانستان کې د ننه کمونستانو ته د کار کولو ، د اخبار چاپولو ، دفتر جوړولو ، د غونډو د ائړلو د غږو پیدا کولو او د پارټی په د ننه کې د عام انتخابات کولو پوره آزادی وی ، نو ځکه دوی په نتیجه کې په افغانستان کې د کمونیزم لپاره کار کول او دهغه په ذریعه قدرت حاصلولو خوا هشل لرونکو کسانو یوه مخصوصه ډله پیدا شوه چې د خپلو ذاتی او گروهی ګټو لپاره یی ښه په فعال ډول سره کار کاوه ،

د دوی پر عکس اسلامی ذهن او فکر لرونکی کسانو لپاره په سیاسی محاذ کې د کار کولو ډیر سخت مشکلات وو ، د خپلی ټولی خپل سری او ګډوډی راوستو سره سره د کمونستانو څخه یوکس هم چیرته نه دی نیول شوی او هغوی هېڅ کله هم په زندان کې ندی اچول شوی .

ځمونږ نهضت په اول کی ډیر محدودو لیکن ورو ورو مونږ مخ په وړاندی لاړو او کاروان جوړ شو ، څه موده وروسته موږ هم د غونډو او مظاهرو انعقاد پیل کړ ، چه حکومت په پوره توان کوشن کاوه چې

مسایل او رپړی په یوه فلسفي دودپه عقل او فکر سره څیړلی ، ویل به یې :

«خداي (ج) محمد (ﷺ) په پیغمبري غوره کړې، او محمد (ﷺ) خلک له بیلاری وژغورل ، او ایمان او هدایت یې د کفر پرځای راووست ، مسلمانانوی بلنه و منله ، او بیلاری (خلک) د حق پر لار روان شول ، او د باطل لاروی هلاک او پو پناه شول .

د نبوت بهیر ترسره شو ، د خلافت وار راغی ، خو لږ موده وروسته به خلافت په پاچایي واوړی او د رسول الله (ﷺ) لار به هیره شی .

ځینی کسان به هم په زړونو ، هم په لاس او ژبه له دی کار (د رسول الله د لاری له پرېښودو) سره مخالفت وکړی ، د حق لاروی به همدوی وی .

ځینی به لاسونه راکاږی او یواځی په زړه او ژبه به مخالفت وکړی ، دوی د حق پریوه برخه سترگی پتی کړی او یواځی د نیم حق ملاتړی کړی دی .

یو شمیر نوره یواځی په زړه مخالفت وکړی ، او په لاس او ژبه به هیڅ مخالفت ونکړی ، دوی د حق پردوو برخو پښی ایښی دی .

یوه بله ډله به نه په زړه مخالفت وکړی اونه په لاس او ژبه ، دوی سر ژواندی دی ، چی له ژوند یو سره اوسی» .

حذیفه (رضی الله عنه) به د «زړونو» د بیلاری او هدایت په باب ویل :

«زړونه څلور ډوله دی :

۱- هغه زړونه چی تیاری او تورتم پردی پوښلی وی ، دا د کافرو زړونه دی .

۲- هغه زړونه چی یو غولسوونکی پوښ پرڅپور وی ، خو د ننه فاسد وی ، دا د منافقانو زړونه دی .

۳- بی پوښه او بی پردی زړونه چی د هدایت په وړانگو روښانه دی ، دا د مؤمنانو زړونه دی .

۴- هغه زړونه چی کفر او ایمان پکی غبرگ اغول

دی اوس پاک خدای په اسلام سره ، چی د ټولو ښیگړو سرچینه ده ، را ته هدایت وکړ ، بیا به هم شر او بدی وی ؟

هـ و :

په شر او بدی پسې به (بیا) نیکی وی ؟
 :- هو ؛ خو خیر و شر به دواړه سره اغړلی وی .
 :- څنگه ؟

:- یوه ډله به زما له لاری واوړی ، او بله به غوره کړی ، نه به هغوی ته په نیکی امر او له بد و نهی کوی ...

:- په دی نیکی پسې به بیا بدی راشی ؟
 :- هو ! ځینی کسان به خلک بیلاری کړی او یوی داسی لاری ته بدی و بلی ، چی پای یی دوزخ ده ، هر څوک چی د هغوی بلنه ومی ، پر دوزخ به واوړی .

:- که زه ژوندی پاتی شوم ، او دا وضع می ولیده ، بیاڅه وکړم ؟

:- له اسلامی ټولنی او مخکښو نه مه لری وڅه ، او د مفاسدو په سمون کی ورسره مرستندوی او سه .
 :- که اسلامی ټولنه او مسلمان لارښود نه و ، بیا ... ؟

:- په دی ترڅ (صورت) کی درته له ټولو ډلو او گوندونو نه لری وتل پکار دی ، که په دی بیلتا نه سره په تنگسه کی هم ولویږی .

د حذیفه (رضی الله عنه) وینا مو واوریده ، چی وایي :
 «خلکوله رسول الله نه د ښیگړو پوښتنه کوله اوما د بدیو ؛ ځکه ویریدم ، چی وین نکړم» ؟

حذیفه (رضی الله عنه) په ژوند کی ډیر سترگور او څیرک و ، د همدی بصیرت په رڼا کی یی همیشه د فتنو او خطرله ځایونو ځان ساته ، او نوروته یی هم ښودنه کوله ، هغه د همدغی وړکړی او موهبت په رڼا کی یو وگرپوه ، څیرک او د زمانی له دودسره بلدو ، هغه

حذیفه (رضی الله عنه) په زغم او مهرباني مخ ورواوه ، وی ویل : «له خدایه غواړم ، چی و موبینی؛ ځکه هغه ارحم الراحمین دی» .

دای وویل او له واره له مشرکانو سره په جهاد کی د گډون لپاره د جبهی په سرکی روان شو .

جنگ پای شو ، رسول الله (صلی الله علیه و آله) ترې خبر کړای شو ، هغوی (رضی الله عنهم) امر وکړ چی د حذیفه (رضی الله عنه) د پلار (حسین بن جابر) وینی بیه دی له بیت المال نه ورکړای شی ؛ خو حذیفه (رضی الله عنه) یی له منلو نه ښه و غوښته ، او د صدق په توگه یی وویشله او په دی کار سره یی تر پخوا زیاته د رسول الله (صلی الله علیه و آله) مینه له ځان سره پیدا کړه .

د حذیفه (رضی الله عنه) ایمان او دینی مینی هیڅکله هم ډیری وړی کمزوری او نیمگړتیا هم اغیزه نه دی کړی ، او نه همدی لامله پرستونزو برلاس شو .

په خندق جنگ کی چی د کفارو او د هغوی د یهودی پلویانو لښکر ماته وکړه ، رسول اکرم (صلی الله علیه و آله) د دښمن د کمپوتو د وروستیو به لونو او نوی دریځ په باب خبریدل غوښتل .

پر هغه شپه تپه تیاره او هیبتناکه شپه وه ، سخت باد لگیده ، د باد غره هار دومره سخت و ، چی سپری فکر کاوه ، گوندی غرونه را نړیزي .

د کفارو پلاس د مدینې د اوږدی کلابندی ، او د جنگ او مقاومت لامله د مدینې چاپیریال او شاوخوا هرڅوک په ویره کی اچاوه ، له بلی خوالوږی او د شومی کمښت د پیغمبر (صلی الله علیه و آله) ملگری له پښو غورځو لی وو .

په داسی شرائطو کی چا زړه کولای شو چی په داسی هیبتناکو خطرو کی په پټه د دښمن کمپونو کی ځان د هغوی لیکو ته ورسوی ، چی ځان خبر او د دښمن د سنگر دی لومړی لاس خبرونه ترلاسه کړی ؟

شوی وی ، او ایمان چی د هغی ونی په څیر دی چی په پاکو اوښو وده کوی ، او کفر د هغه ناسور پشان دی ، چی وینی اوزوی تری روانی وی . په داسی زړونو کی د هدایت رنځی او به د کفر له وینو او زویو سره په جگړه وی ، چی هر یو پرشی نښی یی را برسیری شی» .

حذیفه (رضی الله عنه) بدی ښی پیژندی ، او ورسره په مبارزه کی یی مقاومت او ټینگار کاوه ، ژبه او وینا یی لږه ستغه وه .

هغه په نره دا مفهوم په ډاگه کاوه ، ویل یی :

د رسول الله (صلی الله علیه و آله) مجلس ته لاړم ، ومی ویل : یا رسول الله ! زما ژبه د کورنی له غړیو سره لږ سپوره ده ، ویریرم چی دا می د دوزخ پراور وانه ږوی .

پیغمبر را ته و فرمایل : ولی ښه نه غواړی ؟ او استغفار نه وای ؟

له هغی راسی د ورځی سل ځله استغفار کوم^(۱) هو حذیفه د دوه غی او نفاق دښمن او دیو رنگی او څرگندتیا (صراحت) کلک ملگری و .

۱- استغفار او ښه غوښتنه کولای شی له ناوړه چارونه روحی لار اواره کړی ، او کنه یواځی د خولی استغفار سیی نه دی ، او رښتینی توبه د بدو چارو په تکرارولو نه په ځان ژغورنه کی پوخ هوډ او اراده ده .

ژباړه

پلارنی په احد جنگ کی د مشرک په گومان د مسلمانانو له لاسه ووژل شو .

حذیفه (رضی الله عنه) په جنگ کی ناڅا په له پلار سره مخ شو ، او د مسلمانانو د تورو گوزارونه یی پری ولیدل ، چغه یی کړه : پلاره ! پلاره ! دا خو زما پلار دی خو ارمان چی کار له کاره تیرو .

مسلمانانو چی و پیژانده ، ډیر خواشینی شول ،

د پیغمبر (ﷺ) له خوا چی کوم اتل د دی کار ترسره کولو ته غوره شو ، هغه حذیفه بن یمان و .
هو رسول الله (ﷺ) دا کار د حذیفه (ﷺ) پرغاړه واچاوه ، حذیفه (ﷺ) دا کیسه داسی کوی :
نه می شول کولای ، چی د رسول الله (ﷺ) امر پرځای نکړم .

د حذیفه (ﷺ) مطلب دا دی ، چی ده ته د ورسپارل شوی مأموریت له پای نه انديښمن و .
او د دی مأموریت په ترسره کولو کی د لوری ، سرو او له نورو ستونزو او هغو خنډونو نه چی اریانوونکی و ، هغه د دوو کمپونو ترمنځ لارو وهله او کلابندی یی ماته کړه ، سختی سیلی د مشرکانو لښکرو اورونه مړه کړی وو ، له تورتم نه په استفاده د دښمن کمپ ته ورننووت او ځان یی د جنگیالیو د لیکو منځ ته ور ورساوه .

ابو سفیان د مشرکانو ستر بولند وی (عمومی قوماندان) ډاریده ، چی د مسلمانانو کوم ټولی د شپې په تورتم کی را باندی یرغل رانه وړی ، نو خپل پوځیان یی له خطر په پوه کړل ، او په جگ اوازی په ډاگه کړه :

«ای د قریشو ډلی : هر یو په هر ځای کی چی یاستی و گوری ، چی څنگ ته مو څوک دی ؟ هر څوک دی د ترڅنگ ناست سړی لاس په لاس کی ونیسی او نوم دی یی ویوښتی» .

حذیفه (ﷺ) چی له لومړی سره یی د ابو سفیان خبری اوریدلی ، وای : «له واره می د خپل څنگ سړی ته وویل : څوک یی ؟ هغه ځان راوښود (!)
حذیفه (ﷺ) په دی سملاسی او ماهرانه نوښت او نقشه ځان د دښمن په منځ کی وژغوره .

ابو سفیان بیا وویل :

«ای د قریشو ډلی ! دلته نور د پاتی کیدو شانس نشته ، اسونه او اوښان مو ووژل شول» .

«بنی قریظه» پر خپله خبره و نه دریدل (۱) او له څه نه چی د هغوی (مسلمانانو) له لوری ویریدو ، را باندی راغلل سیلی او توپان څه راته پرېښودل ، دیگونه او لوبنی مود سخت بادل له لاسه پرځمکه نه ۱- بنی قریظه قبيله د مدینې استوګن وو ، سره له

دی چی د مخه یی له پیغمبر (ﷺ) سره د نه تیری تړون کړی و ، له احزاب (خندق) جنگ نه مخکې یی له مشرکانو سره تړه کړی وه ، چی که پر مدینه له بهر نه بریدو شی ، بنی قریظه به هم له د ننه نه د مسلمانانو مخنیوی کوی .

خو ویی نشول کولای چی دا نقشه انځور کړی ، او له مشرکانو سره یی کړی تړون لږېده شو ، او د رسول الله (ﷺ) لخوا مجازات شول . ژباړه ټینګیری ، د اور لمبه نه پایی ، کیږدی او ځیمی مونږیږی ، هن ! پاڅی ، له دی سیمې ولیږدی ، دا دی زه و لاهم ... !

دای وویل او پر خپل اوښ سپور شو اولار ، لښکری هم ورپسی شو .

حذیفه (ﷺ) وای : که رسول اکرم (ﷺ) سپارښت نه وای کړی ، چی څوک مه وژنه ؛ په یوه غشی می د ابو سفیان کار کاوه .

حذیفه (ﷺ) راستون شو او د قریشو د ماتې زیری یی پر پیغمبر (ﷺ) وکړ ..

هر څوک چی د حذیفه (ﷺ) له روحی سره بلد شی ، او له پوهی او د حقایقو په ترلاسه کولو سره د هغه له مینې نه خبر شی ، گرد سره به تری د جنګ په ډګر کی د اتلی او قهرمانی تمه ونه کړی ؛ خو حذیفه (ﷺ) عملاً دا انگیرنی بیخی دروغ کړی . د تعامل له مخی ، یو متفکر یا د «صومعی یوعابد»

نشی کولای ، د یوه پوځی په څیر توره راواخلي او پر دښمن ورشی ، او د جنګ په ډګر کی نبوغ او اتلی وښی .

قوماندان ونيو ، او په ډيره ميرانه او ځانتيږيد نه يې
پراوړه کړې ، نو د بولندوی بيله «حذيفه» بل
څوک نه و .

«حذيفه» له واره بيرغ پر اوږه کړې ، او توصيه يې
وکړه ، چې د جنگ ترپايه دى په لښکر کې د نعمان
د شهادت خبر خپور نشي . له واره يې د نعمان ورور
«نعم بن مقرن» و غوښت ، او د درناوى له مخې يې
د قوماندانې بيرغ وروسپاره .

حذيفه (رضي الله عنه) دا هر څه په روان جنگ کې په ډيره
اړيانوونکې چټکي ترسره کړل . بيا په چغه په ډيره
بيړه ايراني لښکر ته ورستون شو او کوکه يې کړه :
الله اکبر ، صدق وعده .

الله اکبر ، نصر جنده (۱) .

بيا يې داس واکې د اسلام د لښکر په لورتاوى
کړې او غبري وکړ :

«اى د محمد (صلى الله عليه وسلم) پيروانو ! دا دى جنت ځان
ستاسې هرکلى ته تياروى ، تلوار وکړې او جنت نور
انتظار ته مه پرېږدئ !

اى د بدر ميدان جنگيالو ! بيسره وکړئ ، اى
د خندق ، احد او تبوک جنگ اتلو ! وړاندې
د دښمن په لور» .

حذيفه (رضي الله عنه) که په دې پاروونکيو شعارونو سره
د اسلام د لښکرو زوى او حماسي زياتى نکړې ، نو
د هغوى ولولې خوي کميدوته پريښودى .

او آخر جنگ د ايراني لښکر په پوره بيساري مات
او تيښته پاى شو .

هو حذيفه (رضي الله عنه) يو داسې تکړه او بيسارى ميره
و ، چې په هر ورسپارل کيدونکي کار او هره عملي
کيدونکې مشوره کې به يې ، خپل نبوغ او وړتيا ښوده .

هغه چې څنگه عبادت په محراب ، او تفکر او حکمت
په عالم کې بيسارى و ، همداسې د جنگ په ډگر
۱- لوى خداى د مسلمانانو د بري په باب خپله

خو حذيفه (رضي الله عنه) داسې نه و ، هغه سره له دې
چې د علمي حقايقو برسيرونى او کشف ته يې پام و ،
د جنگ په ډگر کې هم يو زړه ورجنگيالى گڼل کيده .
په دې لړکې به همدومره بس وي ، چې پوه شو .
هغه د اسلام د لښکر له هغو دريو يا پنځو مخکښو
تورځنو او اتلانو په لړکې و ، چې د عراق په فتوحاتو
کې يې گډون درلود ، او په «همدان» ، «ري» ، او
«دينور» کې يې د اسلام لښکر د ده لښکره برکته
بري وگاته .

د «نهاد» په ستر جنگ کې چې د اسلام لښکر
د ايران له يونيم لک پوځ سره مخامخ و ، د وخت
خليفه «نعمان بن مقرن» په درستيزوالى (عمومى
قوماندان) و ټاکه او حذيفه (رضي الله عنه) ته يې وليکل چې
له لښکر سره له کوفې نه د «نعمان» ملگرى شه .
خليفه د يوه ليک بڼه ترڅ کې د اسلام سپاهيانو
ته وليکل :

«ټول مسلمانان چې را ټول شول ، هر بولندوى
دى د خپل ټولې او پوځ سره پاتې شي ، او د قواوو
لوى درستيز دى له «نعمان بن مقرن» سره وي ، که
نعمان ووژل شو ، د بولى (قوماندې) بيرغ دى
«حذيفه» پراوړه کړې ، که هغه هم ووژل شي .
«جرير بن عبدالله» دى يې پرځاى و دريږي .

خليفه په همدې توگه اوولس کسه د قوماندانې
لپاره يو په بل پسې و ټاکل ،

دوه لښکري سره مخ شوى ، ايراني پوځ يو نيم
لک کسه و ، او د اسلام لښکرايله ديرش زروته
رسیده ، داسې بيسارى جنگ و نښت ، چې د سختي ،
تولندې او د دواړو خواوو د مقاومت له پلوه دتاريخ
په ډيرو سختو جنگو کې راځي .

«نعمان بن مقرن» د اسلامي ځواکونو بولندوى
شهادت ته ورسيد ؛ خو لدې نه مخکې چې د مسلمانانو
د قوماندې بيرغې لښکره لاسه ولويږي ؛ نو دى

آخرت دنیا ته د رسیدو لپاره له لاسه ورکړی، بلکې د غوره ایمان څښتن هغه څوک دی، چې هم له دې او هم له هغې (جهانه) گټور وي.

د هجرت د شپږ دیر شم کال یوه ورځ وه، چې حذیفه (رضی الله عنه) له دنیا نه سترگې پټې کړې. د ژوند وروستی شپې یې تیروي، چې یوشو دوستانې پوښتنې ته ورغلل، حذیفه (رضی الله عنه) تری پوښتنه وکړه.

کفن مو را ته زاوړی دی؟

ویل: هو.

ویل: ډی گورم.

کفن یې چې وروښوده، گوری چې یونوی اوښکې توکر دی، د وروستی ځل لپاره یې یوه شوخه موسکا پرشوندو خوره شوه و یې ویل:

«دا کفن زما په درد نه لگي، ماته بس دوه سپین توکبران پکار دی چې بدن می پټ کړي، ځکه ډیر وخت نه دی پاتې چې په قبر کې راته تردی ښی یا ناشی جامی راواغوندی».

دایې وویل او خبرې یې په خوله کې ماتی شوی، پاتې خبرې یې تر شونډو لاندې زمزمه کولې، او چې نامتو ورته غوږ ونيو، دا ټکي یې واوریدل: «آفرین پر مرگ».

داسې دوست دی، چې پسه شور او شوق راغلی دی بریالی دی نشم که په پښېانه شم...! ښایي روح چې د جهان له ځلانده، پرهیزگرو، سترو او ورسره نوموړي ارواځمکي یو، د خدای، لوری ته لاړ.

وعده رښتینې کړه او د خدای لمانځونکي لښکر مرسته یې وکړه.

او سرښندنه کې هم وتلی او بیساری وگړي گڼل کیده. حذیفه (رضی الله عنه) په اسلامي تاریخ کې یو بل ستر نقش هم لرلی دی، چې تر اوسه یې ښې پاتې دی. او هغه د اسلامي لښکر د غونډې او جرگه ځای په توگه د «کوفې» ټاکل وو.

خبره له دې ځایه پیل شوه، چې د «سدایښ» ترسوی وروسته.

مسلمانان - چې لښکري لارڅای و. سخت اندیښمن شول، حضرت عمر (رضی الله عنه) «سعد بن ابی وقاص» (رضی الله عنه) ته ولیکل چې د مسلمانانو د لښکر لپاره یو بل مناسب ځای پیدا کړي اوله واره له «مداین» نه ولېږدی.

د مناسب ځای د پیدا کولو لپاره «حذیفه (رضی الله عنه)» مامور شو. «حذیفه (رضی الله عنه)» له «سلمان بن زیاد» سره د «غونډې» لپاره د مناسب ځای په لټه کې شو. په لټه لټه کې و چې شگنې کوفې ته ورسیدل، د حذیفه (رضی الله عنه) په دماغ د عافیت او سلامتی وومی. ولگیدی، او خپل منگري ته یې وویل: «ان شاء الله چې بل پړاو به همدلته وي».

په دې توگه د «کوفې» ښار بنسټ د حذیفه (رضی الله عنه) په لاس کېښود شو. او د مهال په تیریدو وډان او گڼ ښار شو.

د کوفې حالت د مسلمانانو له ورتگ سره واوښت رنځوران روغ شول کمزوري او ښوولې وگړي توپه او ځواک پیدا کړ، او پا که وینه یې په رگو کې وچلیده.

حذیفه (رضی الله عنه) ډیر هوښیار او د ډیری پوهې څښتن و، همیشه به یې مسلمانانو ته ویل:

«په تاسې کې غوره هغه څوک نه دی، چې دنیا د آخرت لپاره پرېږدی او نه هغه څوک چې

مصاحبه

نسل جدیدی در سینه داغ انقلاب اسلامی افغانستان پرورش می یابند :

همه نیروهای متعهد و انقلابی ملت مظلوم ما افغانستان ماسوریت دارند تا در رله پرورش این نسل بالنده و سازندهگان جامعه آینده اسلامی پر بها ترین منابع شان را بکار اندازند . اداره مجله شفق ارگان نشراتی حزب اسلامی افغانستان بمنظور خدمت به معلمان و متعلمین متعهد و مهاجر کشور عزیز ما افغانستان و بخاطر جستجوی طرق بهتر تعلیمی و تربیتی اطفال که جزء برنامه های انقلاب فرهنگی اسلامی ما بحساب میآید با دو تن از استادان محترم مدرسه نعمان ابن شبیر مربوط حزب اسلامی افغانستان واقع در کرم ایمنی هر یک برادر عبدالحنان صدیقی و محترم لعل محمد کوچی مصاحبه بعمل آورده اند که اینک خلاصه متن آن تقدیم می گردد :

در این باره بیان کنید .

جواب : عبدالحنان صدیقی : ما معلمین مدرسه نعمان ابن شبیر نیز در این سیمینار اشتراک ورزیده بودیم یقیناً دایر گردانیدن چنین سیمینارها و کنفرانسها برای پیشبرد امور تعلیمی و تربیتی و برای تبادل تجربه میان استادان مختلف و هم آهنگی پروگرام های درسی رول مهمی را بازی مینمایند اما اگر در سیمینارها و کنفرانس های آینده بیشتر برمسائل سیستم تعلیمی و تربیتی معاصر بحث صورت گیرد و ضمناً استادان تجارب خویش را طی ایراد مقاله ها و مضامین ابراز بدارند انشاء الله مفیدیت های مزیدی در برخواهد داشت .

سؤال : لطفاً در مورد تعلیم و تربیه اطفالی که هنوز مهاجر نشده اند و در مناطق آزاد شده زیر عملیات

جانی هم آنها را با در نظر داشت سوازیں فرهنگ اصیل اسلامی که خواسته انقلاب اسلامی ما میباشد تربیه بینماییم تعلیم و تربیه بحیث اصل بسجھوری تلقی می گردد . سؤال : قراریکه اطلاع دارید چندی قبل سیمینار تربیوی و معلوماتی معلمین تمام مدارس مربوط حزب اسلامی افغانستان از طرف کمیسیون ارشاد و فرهنگ و کمیسیون تعلیم و تربیه حزب اسلامی افغانستان دایر گردیده بود لطفاً نظر تان را

سوال : لطفاً ضمن معرفی خودتان درباره نقش تعلیم و تربیه میان اطفال مهاجرین و مجاهدین روشنی اندازید . اگر ممکن باشد پاسخ را با مشوره همدیگر ترتیب داده یک نفر تان ارائه فرمایند . عبدالحنان صدیقی : اینجانب عبدالحنان صدیقی و لعل محمد کوچی معلمین مدرسه نعمان ابن شبیر مربوط حزب اسلامی افغانستان کمپ بوشه کرم ایمنی : در جواب سوال شما باید عرض کنیم که تعلیم و تربیه یکی از ضرورت های اصالت فرهنگی هر ملت بحساب میآید مخصوصاً در جامعه آواره ما که با بی رحمی از میهن اجدادی خود جدا به سر میبریم نقش تعیین کننده یی را دارا است . برای اینکه از یک طریق بتوانیم اطفال و نوجوانان خود را از وضع جهادی ملت ما مطلع تاراج و از

فرهنگ اسلامی و منظور سهم‌گیری
در جهاد علیه دشمنان اسلام‌علیرترین
رسالت‌شان را ادا نمایند. و وظیفه
پیشبرد امور تعلیمی و تربیتی را جزء
سهم جهاد تلقی کنند.

لعل محمد کوچی: من نیز از
عموم معلمین و شاگردان می‌طلبم
تا با همکاری مهاجرین و مجاهدین
محترم در راه تعلیم و تربیه اطفال
از هیچ‌گونه سعی دریغ نه ورزند
ضمناً از مهاجرین و مجاهدین نیز
تقاضا دارم تا تبلیغات دشمنان را خنثی
نموده مسئولیت‌های الهی‌شان را
درک نمایند. والسلام

کرم‌ایجنسی از ناحیه خیمه، تعمیر،
مواد و وسایل لازم در مشکلات

و دشواری بسر می‌برند.
سؤال: اگر پیامی برای معلمین
و شاگردان داشته باشید بفرمائید:
عبدالحسن صدیقی: پیام من به
تمام معلمان و شاگردان این است
که علی‌الرغم مشکلات و دشواری
های موجود برای حفظ اصالت

وحشیانه دشمنان اسلام و میهن
زنده‌گی بسر می‌برند اگر نظراتان را
ایراز بدارید خوش خواهیم شد.

جواب: عبدالحسن صدیقی: این
یک واقعیت است که عده زیادی
از فرزندان میهن‌عزیز ما افغانستان
تا هنوز در مناطق آزاد شده زنده‌گی
بسر می‌برند و گه‌گاهی مورد حملات
هوائی دشمنان قرار می‌گیرند به
نظر ما باید جبهات مجاهدین و
مسئولین مناطق آزاد شده برای
با سواد ساختن مجاهدین و پیشبرد
امور تعلیمی اطفال باشنده مناطق
مذکور توجه جدی داشته باشند.
سؤال: لطفاً اگر درباره مشکلات
تان گفتگوی دارید صفحه مجله در
اختیار شماست.
لعل محمد کوچی: اگرچه مشکلات
با زیاد بوده اما بطور عموم مکاتب

رهبر را از متن جامعه و از میان
صفوف منظمات اجتماعی مجبور
می‌سازند.

که عده‌ای از اراکین نظام حاشیه
نشینان رهبر، و نمک پرورده‌گان
وی به فکر رهبری و امارت‌میشوند،
و با طرح پروگرام منتظمی‌امیر و

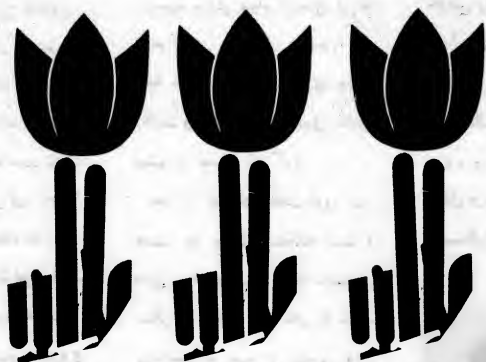
عوامل ایجاد مشکلات . . .
عبارت از نیابت و جانشینی شارع
بزرگ به منظور حفاظت دین و
سیاست امور دنیا بی مردم از
طریق دین می‌باشد.

این خلدون در رابطه با این مسئله
که چگونه نقش قیادت و رهبری
تضعیف می‌شود و رهبر و قائد از
میان صفوف و مردم مجبور می
گردد. مبحث مستقلاً را اختصاص
داده است.

به عقیده وی گاهی اتفاق می‌افتد

یادداشت:

باید به خواننده‌ی این ترجمه عرض نموده در این شماره بر لزوم نظریه
بعضی شکست‌خورده‌ستیم، بقیه مضامین تحلیلی را به دفعه‌ی دیگر
نوشته، برده و حکایت در نظر بعضی‌های مردمی برده و نشر می‌دهیم
را به دست نشر بپاییم، و خوشتر است که منتظرمان آید، باشد بقیه
(دوره)

یادواره‌ی بی‌ازشده‌ی راستین

مولوی صاحب غلام حضرت شهید، دانشمند خددا
جویسی که لحظه‌ی بی هم در راه دفاع از اسلام شان

خالی نکرد

با پشتکار جدی و تلاش خسته‌گی
ناپذیر عهده‌ی تدریس را به پیش میبرد
و طالبان مبتدی و منتهی را از
داشته‌ها و اندوخته‌های اسلامی
اش میراث می‌مورد - بعد از مدت
پنج سال تدریس اوضاع افغانستان
دگرگون شد و بهار کشور زیبای
ما را باد‌های تند خزان، شکفت
اینکه در شکوفایی بهار مورد برهم
زی قرار داد، کوه‌های غم بر ملت
مظلوم و بیچاره ما فرود آمد و
هنوز از آشیانه‌ی شان نو بال و پر
کشیده بودند که تحویل کرگس

اسلامی کشور مصادف بود با آغاز
تدریس وی در دهکده‌ی زیبای جلریز
ولایت میدان - مولوی صاحب

مولوی صاحب غلام حضرت
جهان بین بود و سرشناس و در
پهلوی آن از تبحر دانش و عشق
خدا پرستی سرشار، با داشتن این
صفات و انگیزه‌ها، از روزی که
مسئولیتش را در قبال اسلام و
مردمش درک کرد، آرام نگرفت -
در زمان ظاهر خان و داود خان
و بعد از آنها، مردم را به مبارزه
علیه فساد و کفر و الحاد مردانه
دعوت نموده و در سال ۱۳۰۲
شرعاً وارد نهضت اسلامی افغانستان
شد. . . . شمول وی در نهضت

جیفه خور استعمار سرخ شدند.

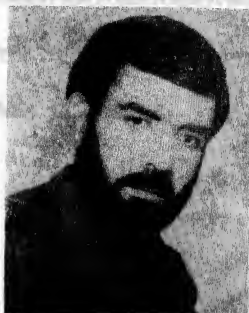
در سال ۱۳۵۸ هـ ش مردم علیه نوکران اجنبی شوریدند و انقلاب اسلامی افغانستان عام شد - در همین جریان مولوی صاحب غلام حضرت که روابط قبلی ی نیز با مردم مؤمن و مبارز منطقه داشت - مردم را برقیام علیه طاغوت وقت دعوت نمود و جهاد مسلحانه را آغاز کرد - در اندک زمانی با نیروی ایمان و دستگیری مجاهدان سربکف منطقه علاقه داری جلیزی را از لوث کفار و کسه لیسان آنها پاک کرد و تقریباً مدت شش سال را در منطقه آزاد دور از سایه شوم کفار مصروف جهاد علمی و مسلح بود - وی سرانجام بتاريخ ۵-۲۲-۱۳۶۴ طی توطیه گماشتگان روس با هفت تن سرگرویان ورزیده اش به شهادت رسید و بدین ترتیب دفتر زندگی شوقش ناتمام و به جوار ایزد متعال پیوست.

انا لله وانا اليه راجعون.

شهید ضیاء الدین :

شهید برادر ضیاء الدین فرزند نظام الدین در سال ۱۳۳۰ در قاعه حاجی غفار علاقه داری جلیزی ولایت وردک در یک قایل متدین چشم به جهان باز کرد . بعد از کودتای هفت ثور کمر همت به جهاد مسلحانه بست و مدتی را در ولایت «قره» در پهلوی سنگر نشینان راه حق به جهاد پرداخت و بعد از مدتی وارد زاده گاه اصلی اش گردیده بالاخره بتاريخ ۴/۵/۱۳۶۴ از طرف نوکران استعمار جام شهادت را نوشید . انا لله و انا اليه راجعون

شهید غلام غوث :

شهید برادر غلام غوث فرزند حاجی احمد جان در سال ۱۳۲۹ در یک خانواده متدین در قلعه ملک علاقه داری جلیزی ولایت وردک دیده به دنیا کشود . بعد از سپری نمودن ایام کودکی شامل مکتب گردیده تحصیلات

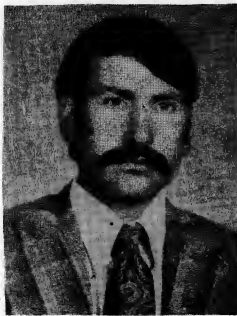
خویش را تا صنف ۹ ادامه داد ، بعداً شغل تجارت را پیشه کرد . بعد از کودتای ثور به جهاد مسلحانه پرداخت و بتاريخ ۲۲-۵-۱۳۶۴ از طرف خصم بزدل و سفاک با هفت تن از همسنگران جام شهادت را نوشید . انا لله و انا اليه راجعون

شهید عبدالصبور :

شهید عبدالصبور فرزند عبدالغفار در جلیزی ولایت وردک چشم جهان کشود . بعد از سپری شدن ایام طفولیت شامل مکتب گردیده بعد از فراغت صنف ۱۲ بحیث مامور در ولایت بامیان مقرر گردید . در هنگامیکه کودتای ثور بوقوع پیوست وظیفه را ترک نگشته رهسپار دیار هجرت گردید . و بالاخره بتاريخ ۲۶/۳/۱۳۶۳ به عمر ۳۲ سالگی جام شهادت را نوشید .

انا لله و انا اليه راجعون

پرشویش ششود درهفت سالکی شامل مکتب سرخ آب شد بعد از فراغت از مکتب متوسطه سرخ آب نسبت مریضی به تحصیل خود ادامه داده نتوانست وبه د عتانی در زمین های خود مصروف شد. باروی کار آمدن دزدان خلق و ترجم در سال ۱۳۵۷ برادرش محمد شریف از طرف دولت متحد شهنه بدوی از آغاز جهاد مسجده دیت به اسلحه برکوبه جهاد غلبه خواغیت زمان پرداخت سرانجام این برادر مقاوم بتاریخ ۲۰-۶-۶۴ از طرف روسهدارخانه خود محاصره وبعداً بادوقن همسنگراش هریک طلاکاکا ولعل گل به شهادت رسید و اجساد مساز کیشان از صرف نونتهاطعمه حریق گردید. (انالله وانالله راجعون)

شهید ورور جگتوران عیسی خان شهید عیسی خان په ۱۳۲۹ کال کی د پکتیا ولایت د یحیی

بالاخره بتاریخ ۱۴-۷-۱۳۶۴ به اثر انفلاق رسمی راکت به چهار تن از همسنگراناش هر یک شهید

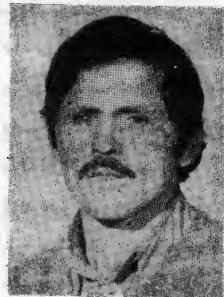

خلیل خان فرزند حاجی دوست محمد شهید لعل محمد ولد شیر محمد شهید حضرت علی ولد لعل گل و شهید حیات خان بمقام والای شهادت نائل گردید.

انا لله وانا اليه راجعون

شهید سید رحمن

شهید سید رحمن مشهور به برکت فرزند ولی محمد مسکونه ولایت لوگر ولسوالی محمد آغه قریه سرخ آب در سال ۱۳۲۷ هـ ش چشم به این جهان

شهید محمد یار

شهید محمد یار فرزند عبدالنبی در سال ۱۳۳۹ در قلعه شارخ علاقاری چاریز ولایت وردک چشم بدنیا کشود و در اوایل سرطان ۱۳۶۳ به درجه رفیع شهادت نائل آمد.

روحش شاد باد

پنج تن شهید :

فرزند گرانقدر اسلام برادر شهید بسم الله جان ولد شیرین جان مسکونه ولسوالی ازره ولایت لوگر که از مدت سه سال به این طرف در سنگرهای خونین در حوزه احد مصروف جهاد مسلحانه بوده

څه موده وروسته موږ د خپل نهضت اجرائي کمیټه په پټه انتخاب کړه چې په هغی کی له ۲۶ څخه زیاتو غړو برخه آخستی وه . د دی انتخاباتو په نتیجه کی پنځه کسان د اجرائي کمیټی لپاره وټاکل شول چې عبارت وو له انجنیر حبیب الرحمن ، مولوی حبیب الرحمن ، انجنیر سیف الدین نصرت یار ، استاد غلام ربانسی عطیش او انجنیر گلبدین حکمتیار نه اگرچی انتخابات په خفیه ډول شوی وو ، لیکن د دی خبر تر اخباراتو پوری ورسید .

په وار وار زیات شو ، تردی پوری چې په پوهنتون کی له نویو شامل شویو شاگردانو نه اکثریت پدی نهضت کی شامل شول ، چې په نتیجه کی د پوهنتون په انتخاباتو په ۱۲ پارټیو کی ځموږ د پارټی امیدواران بریالی شول د دی حال په لیدو سره کمونستان وارخطا شول او هغوی له موږ سره ډیره سخته دښمنی شروع کړه ، له هغوی د یوی نښتی په ترڅ کی سیف الدین نصرت یار ، ډاکټر محمد عمر ، انجنیر حبیب الرحمان د حکومت له خوا بندیان کړای شول اوزهی هم جیل ته ولیرلم زه پخپله یونیم کال په بندیانو کی وم اوله ټولونه وروسته خوشی شوم پدی وخت کی د محصلینو په انتخاباتو کی ځموږ واضح اکثریت بیا ظاهره شو حال دا چې ځموږ په خلاف مختلفو نظریات لرونکو پارټیو اتحاد کړی ؤ د کابل په پوهنتون کی ځموږ د اکثریت او قوت په وجه کمونستانو نه شو کولای چې د پوهنتون په حریم کی غونډی وکړی هغوی په ځلمیانو کی د عملی او فکری اثراتو پیدا کولو کی بالکل ناکام پاتی شوی ؤو کمونستان پوه شول چې که چیری دا تحریک همدا شان جاری وی نه یوازی د هغوی د څو کلونو خوارۍ او پانگه بی ځایه ځی بلکی څه موده وروسته د هغوی بڼام په خطر کی لویږی .

نو ځکه هغوی په وروسی گام کی د ظاهر شاهي حکومت ختمولو او د سردار داؤد د برسر اقتدار

ځموږ نهضت په څه ډول ختم کړی ، لیکن الله (ج) د خپل نه ختمیدونکی فضل و کرم سره ځموږ ، ساتنه وکړه او موږ د اسلامی انقلاب په لوری تیز گامونه واخستل ، په ۱۹۷۰ کال کی ځموږ یواهم ملگری استاد عبدالرحیم نیازی د ناروغی په وجه په روغتون کی داخل شو ، موږ ته خبر ورسید چې حکومت د هغه په روغتون کی دوژلولپاره پروگرام جوړ کړیدی ، موږ هغه په یوه طریقه له روغتون نه وویست او هندوستان ته موولیرنه لکن هلته په حق ورسید د هغه په حق رسیدل ځموږ د نهضت لپاره ډیر لوی نقصان ؤ لیکن څرنگه چې موږ خپل تحریک د افرادو پرځای په اصولو بانسدي استوار کړی وه نو ځکه ځموږ په کارکی څه کمی رالغی . څه موده وروسته موږ د خپل نهضت اجرائي کمیټه په پټه انتخاب کړه چې په هغی کی له ۲۶ څخه زیاتو غړو برخه آخستی وه . د دی انتخاباتو په نتیجه کی پنځه کسان د اجرائي کمیټی لپاره وټاکل شول چې عبارت وو له انجنیر حبیب الرحمن ، مولوی حبیب الرحمن ، انجنیر سیف الدین نصرت یار ، استاد غلام ربانسی عطیش او انجنیر گلبدین حکمتیار ، اگرچی انتخابات په خفیه ډول شوی ؤو ، لیکن د دی خبر تر اخباراتو پوری ورسید ، په لږه موده کی نهضت ډیر زیات قوت حاصل کړ ، خصوصاً په ځلمیانو او شاگردانو کی د دی مقبولیت

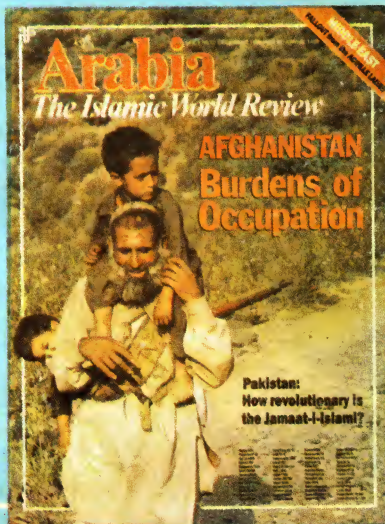
احمد شاہ ((وحدت))
Ahmed Shah (Wahdat)

SHAFaq

مؤنن دسرہ پوڅ ماته نه منونکي خيال دري وري کر

دکټر مجلی خبریال د جوماتیہ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فقران خدا

قل اعوذ برب الناس
ملك الناس
اله الناس
من شر الوسواس الخناس
الذي يوسوس في صدور الناس
من الجنة والناس

ترجمه و توضیح :

بگو (ای پیامبر) ! که پناه می جویم به پرورش دهنده مردم ، فرمانروای مردم ، خدای مردم : از شر وسوسه افکنی (شیطان خناس) - کسی که از جمله جنها و مردم - دردل مردم وسوسه میاندازند !
تنبیه : سورة « الناس » وائمود میسازد که وسوسه نمودن تنها وظیفه شیطان جنی نیست ؛ بلکه شیطان های انسی نیز در آن نقش به سزای دارند - پس هوشیار باید بود و از شر این شیطان های آدم نما به خدا پناه جست .

مسئول مدیر محمد معروف «فروغگر»

مرستیال

لیکوال غری :

۱ - محمد زبیر «شفیقی»

۲ - ذبیح الله «قریشی»

۳ - محمد رحیم «خنجر»